

inventointiraportti**Keski-Suomen museo****KIVIJÄRVI****KIVIJÄRVEN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVAN
RAKENNUSINVENTOINTI 2019**

id:	400166
tilaaja:	Kivijärven kunta
teettävä/rahoittaja:	Kivijärven kunta
tekijät (koulutus tms):	Minttu Kervinen, arkkitehti
inv. ajankohta:	elokuu-joulukuu 2019
valmistumisvuosi:	2020
pysyvä arkist.paikka:	Keski-Suomen museo
hankealueen tyyppi:	maaseutu;
inv. kohteet:	rakennettu ympäristö;
inv. tarkoitus:	yleiskaava (YK, OYK, ROYK)
inv. tarkoitusselite:	Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaava
inv. tyyppi:	aikavalikoima; muu valikoima;
inv. tyyppiselite:	Inventoinnissa tarkistettiin Kivijärven rakennusinventoinnin 1993-94 kaava-alueelle sijoittuvat kohteet sekä täydennettiin inventointia keskittyen erityisesti jälleenrakennuskauden rakennuskantaan
inv. tarkkuus:	alue; kohde;
kattavuus:	hajakohteita

Inventointimenetelmän kuvaus:

Inventointityö on tehty FCG Suunnittelu- ja tekniikka Oy:ssä. Projektipäällikkönä ja inventoijana on ollut arkkitehti Minttu Kervinen SAFA YKS-548. Hän on vastannut yhteydenpidosta, arkistotutkimuksesta, maastokäynneistä, raportoinnista ja arvottamisesta. Laadunvarmistajana on toiminut arkkitehti Johanna Närhi YKS-490. Hän on tarvittaessa kommentoinut kohteiden arvoja.

Inventointi aloitettiin aloituskokouksella kunnassa ja rakennuslupa-arkiston tutkimisella. Tutkimus tehtiin selaamalla rakennusluvut lävitse keskittyen Kivijärven mittakaavassa tiheimmin rakennettuihin alueisiin ja kartta-aineistojen ja ilmakuvien perusteella edelleen viljelyksessä olevien peltöjen läheisyydessä rantaosayleiskaavan alueella. Lisäksi perehdyttiin aiempaan inventointiaineistoon ja alueesta kirjoitettuihin historiikkeihin. Tämän jälkeen valittiin maastossa tarkistettavat kohteet, joiden omistajia tiedotettiin kirjeitse inventoinnista. Myös tarkistusinventointikohteiden omistajille lähetettiin tiedote. Maastokäynnillä tarkistettiin 34 aiemmin inventoitua kohdetta ja 4 aluetta. 2 aiemmin inventoitua kohdetta jäi tarkistamatta maastossa, mutta niiden nykytila selvitettiin muista lähteistä. Aiemmin inventoimattomia kohteita tarkistettiin ja valokuvattiin maastossa n. 50. Niistä valittiin tarkempaan tarkasteluun 19 kohdetta ja yksi alue. Valinta perustui inventoijan asiantuntemukseen. Mukaan pyrittiin ottamaan edustavimmat kohteet sekä esimerkkejä eri vuosikymmenten rakennuskannasta.

Tarkemmin inventoitavista kohteista ja tarkistusinventoinnin kohteista laadittiin yleiskaavatasoiset kohdekuvaukset maastokäynnin muistiinpanojen, valokuvien, lupakuvien ja RHR:n tietojen perusteella Kioski-tietokantaan. Tarkistusinventointikohteissa keskityttiin kohteissa ja niiden arvoissa tapahtuneisiin muutoksiin. Täydennysinventoinnin kohteet arvotettiin huomioiden Keski-Suomen museon käyttämät arvottamisperiaatteet ja kriteeristö.

Inventoitujen alueiden, kohteiden ja rakennusten kappalemäärät:

Kivijärven rakennusinventoinnin 1993-94 kohteista tarkistusinventointiin 29 kohdetta sekä 7 ns. variakohdetta, yhteensä siis 36 kohdetta. Alueita tarkistusinventointiin 4.

Täydennysinventoinnissa inventointiin 19 aiemmin inventoimatonta kohdetta ja 1 aiemmin inventoimaton alue.

Alla on lueteltu tarkistusinventoinnin kohteet inventointinumeron mukaisessa järjestyksessä, sekä niiden perässä ns. variakohteet inventointinumeron mukaisessa järjestyksessä:

- Länttä (inv nro 031)
- Rauhaniemi (inv nro 065)
- Heitjärven entinen koulu (inv nro 069)
- Jokiniemi (inv nro 070)
- Hiitola (inv nro 078)

- Niemelän aitta (in nro 079)
- Saihoniemi (inv nro 080)
- Jokela (inv nro 089)
- Vanhalan eli Tynnyrijärven rihi (inv nro 091)
- Heinolahden entinen kansakoulu, Tiinanmäki (inv nro 092)
- Kannas (inv nro 098)
- Mustikkamäki (inv nro 109)
- Rauhala (inv nro 110)
- Alamyly (inv nro 111)
- Murtoniemi (inv nro 113)
- Pirtti (inv nro 114)
- Purola (inv nro 115)
- Tiejärvi (inv nro 120)
- Rasin aitta (inv nro 127)
- Syrjäniemi (inv nro 130)
- Perkaussalmi/Korkeatupa (inv nro 132)
- Heponiemen huvila (inv nro 133)
- Leppäniemen huvila (inv nro 137)
- Martinmäki (inv nro 139)
- Kotajärvi, Kotanen (inv nro 157)
- Talviaisen aitat ja rihi (inv nro 159)
- Entinen Talviaiskoulu (inv nro 160)
- Hoikkalammen kämpä (inv nro 163)
- Huhmarsaaren kämpä, Huhmari (inv nro 164)
- Jokilahden talousrakennukset (inv nro v059 jälkeen)
- Rantalan talousrakennukset (inv nro v087 jälkeen)
- Järvelän aitta (inv nro v091 jälkeen)
- Urtilan aitta (inv nro v104 jälkeen)
- Vesimylly (inv nro v104 jälkeen)
- Järvelä (inv nro v106 jälkeen)
- Madekallio (inv nro v168 jälkeen)

Alla on lueteltu tarkistusinventoinnin alueet inventointinumeron mukaisessa järjestyksessä:

- Kopsala-Vietsaari maisema-alue (inv nro 085)
- Lahdenperän kyläalue, Peuralammen eteläranta (inv nro 094)
- Penttilänkylän alue (inv nro 126)
- Syrjäniemi alue (inv nro 129)

Alla on lueteltu täydennysinventoinnin kohteet inventointinumeron mukaisessa järjestyksessä:

- Lähdemäki (inv nro U203)
- Rantala (inv nro U205)
- Lahdenperän entinen osuuskauppa (inv nro U207)
- Ketola (inv nro U210)
- Mäkelä (inv nro U212)
- Sallarinne (inv nro U213)
- Lintuniemi (inv nro U217)
- Rauhala (inv nro U218)
- Hiekkala (inv nro U219)
- Lukkari (inv nro U223)
- Kuoppala (inv nro U225)
- Kotiharju (inv nro U226)
- Pellonpää (inv nro U229)
- Puralankylän entinen osuuskauppa (inv nro U236)
- Tyvelä (inv nro U238)
- Hautapelto (inv nro U243)
- Rantaharju (inv nro U249)
- Mäntysalo (inv nro U250)
- Lokakylän satama (inv nro U251)

Alueena on inventoitu Leppäniemi Puralankylässä.

Inventoinnin alueellinen, ajallinen ja laadullinen kattavuus:

Tarkistusinventoinnissa pyrittiin tarkistamaan kaikki Kivijärven rakennusinventoinnin 1993-94 kohteet, jotka sijoittuvat Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan alueelle. Kahteen kohteeseen ei tehty maastokäyntiä, mutta niiden tilanne selvitettiin muulla tapaa. Kivijärven rakennusinventoinnin 1993-94 kohteiden valinnan ja arvoluokituksen perusteena oli rakennusten ja alueiden historiallinen,

rakennushistoriallinen ja maisemallinen merkitys. Kivijärven rakennusinventointikohteet liittyvät kunnan erilaisiin historiallisiin vaiheisiin, ilmentävät eri aikojen rakentamistapoja tai alueen maisemallista luonnetta. Valitut kohteet ovat pääsääntöisesti rakennettu ennen 1930-1940-luvun vaihdetta. Mukana on kuitenkin mm. historiallisen merkityksensä takia eräitä mainittua ikäkriteeriä nuorempia julkisia tai yksityisiä rakennuksia, kuten kyläkouluja, metsäkämppiä, kesähuviloita ja tilojen pihapiirejä. Vuonna 2019 täydennysinventoinnissa keskityttiin Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan alueen kohteisiin, joiden asuinrakennus on valmistunut vuoden 1940 jälkeen. Kunnan rakennuslupa-arkistoa tutkimalla kävi selväksi, että kirkonkylän ulkopuolella rakentaminen on tapahtunut 1940-50-luvuilla pääasiassa tyyppipiirrosten perusteella. Vielä 1960-luvullakin Kivijärvellä käytettiin tyyppipiirroksia ja talomallina käytettiin ns. rintamamiestaloa. Yksikerroksinen, matala omakotitalotyyppi alkoi myös yleistyä. Rakentaminen kirkonkylän ulkopuolella väheni kuitenkin huomattavasti 1960-luvulla jäädessä pysyvästi hyvin vähäiseksi. Rakennuslupa-arkiston perusteella 1900-luvun loppupuoliskon rakentaminen on kunnan haja-asutusalueilla ollut ajankohdalleen tavanomaista ja arkkitehtuuriltaan vaatimatonta. Rakennusmateriaalina on suosittu puuta, joskin tarkastelualueelta löytyi myös joitakin tiilivuorattuja rakennuksia. 2000-luvun vaihteesta alkaen tarkastelualueelle on rakennettu joitakin isompia hirsitaloja. Täydennysinventoinnissa keskityttiin 1940-50-lukujen asuinrakentamiseen. Myös muiden vuosikymmenten asuinrakennuksia tarkistettiin maastossa ja niistä otettiin inventointiin mukaan muutamia esimerkkejä. Mikäli asuinrakennuksen kanssa samassa pihapiirissä oli talousrakennuksia, myös niitä tarkasteltiin. Asuinrakennusten lisäksi inventointiin kaava-alueelle sijoittuvat entiset kyläkaupat. Vapaa-ajan rakennukset jätettiin inventoinnin ulkopuolelle. Entiset kyläkoulut inventointiin tarkistusinventoinnin yhteydessä.

Maastossa tarkistettavat kohteet valittiin painottaen Kivijärven mittakaavalla tiheämmin rakennettuja alueita. Yksittäiset, pikkuteiden päissä sijaitsevat kohteet jätettiin inventoinnin ulkopuolelle. Karttojen ja ilmakuvien perusteella pyrittiin myös löytämään kohteet, joiden ympäristö vielä ilmentäisi maatalouteen perustunutta elämäntapaa.

arvottamismenetelmän kuvaus:

Aiemmin inventoiduista kohteista kohdekorteille on syötetty Kivijärven rakennusinventoinnin 1993-94 tiedot kohteen arvoista, mikäli kohteesta on tehty arvio ja se on ollut saatavilla. Aiemmassa inventoinnissa osasta kohteista on vain todettu, onko niillä paikallista tai maakunnallista rakennushistoriallista, historiallista tai maisemallista arvoa. Osa kohteista todettua arvoa on myös perusteltu sanallisesti aiemmassa inventoinnissa. Tarkistusinventoinnissa aiemmin inventoiduista kohteista on joko todettu, että arvot eivät ole muuttuneet aiempaan inventointiin nähden tai sitten perustellen kerrottu, mitä muutoksia arvoissa on tapahtunut. Varia-kohteista ja kirkonkylän tuntumaan sijoittuvista kohteista, joiden arvoista ei ole ollut aiempaa kuvausta, on kuvattu sanallisesti niiden rakennushistorialliset, historialliset ja maisemalliset arvot.

Aiempaa inventointia on täydennetty täydennysinventoinnilla. Näiden aiemmin inventoimattomien kohteiden arvoja on tarkasteltu seuraavien osa-alueiden kautta:

Historiallinen merkitys: historiallisesta todistusvoimaisuudesta tuleva arvo (esimerkiksi asutushistoriallinen, sivistyshistoriallinen, henkilöhistoriallinen, aatehistoriallinen, teollisuus- ja taloushistoriallinen, uskomus- ja tapahistoriallinen, (historiallisiin tapahtumiin liittyvä).

Rakennushistoriallinen merkitys: rakennustaiteellisten tai -tekniisten kokonaisuuksien, piirteiden ja osien säilyneisyys, alkuperäisyys, tyypillisuus, edustavuus tai harvinaisuus. Kyseessä voi olla myös esimerkki tietystä rakennustyyppistä.

Maisemallinen merkitys: miljö- ja maisemakokonaisuuksien yhtenäisyys (esimerkiksi ajallinen tai rakennustapaan liittyvät, kaupunkisuunnitteluun tai yhdyskuntasuunnitteluun liittyvät) tai toisaalta kerroksellisuus eli eri aikakausien kehitysvaiheiden näkyminen ympäristössä. Kohde voi olla myös maisemallinen kiintopiste.

aikaisemmat tutkimukset:

Keski-Suomen museo on inventoinut Kivijärven rakennuskantaa vuosina 1993-94. Vuonna 1993 inventointiin kirkonkylä, Tiironkylä ja Hoikanperä. Muiden kylien rakennuskanta inventointiin vuonna 1994. Inventoinnin tekivät Keski-Suomen museosta Teija Ahola ja Päivi Andersson Aholan vastatessa kenttätöistä. Inventoinnissa keskityttiin ennen sotia valmistuneeseen rakennuskantaan, mutta mukana on myös joitakin sotien jälkeen rakennettuja rakennusryhmiä.

Inventoinnissa luetteloitiin yhteensä 168 kohdetta, joista aluekokonaisuuksia on 18 ja yksittäisiä rakennuksia tai pihapiirejä 150. Kohteet ja alueet nro 1-68 sijaitsevat kirkonkylällä, Tiironkylällä ja Hoikanperällä. Niiden inventointikortteja ei ollut käytettävissä tarkistusinventointia tehtäessä, ainoastaan kartta- ja kuvaliitteet.

Numeroitujen inventointikohteiden lisäksi aineistossa ns. varia-kohteita. Osasta niistä on laadittu inventointikortti, osasta vain kartta- ja kuvaliite, joissa saattoi joitain perustietoja käsin kirjoitettuna. Tarkistusinventoinnissa aiemmin inventoituihin kohteisiin viitataan aiemman inventoinnin mukaisilla kohdenumeroilla. Varia-kohteiden kartta- ja kuvaliitteet ovat kunkin kylän viimeisen inventointikohteen liitteiden jälkeen, ja niihin viitataan tarkistusinventoinnissa inventointinumeroa edeltävällä kirjaimella v.

käytetyt keskeiset lähteet:

Painetut lähteet:

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim.

Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim.

Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Suomen pienviljelijät = Finlands småbrukare. VII, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Kuopion läänit (1969). Turku : Turunmaan kirjakustantajat, 1969.

Inventoinnit ja selvitykset:

Keski-Suomen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (2016).

Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016 (2016): ProAgria Etelä-Suomi ry, Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaiset: Koski, Katariina. Keski-Suomen liitto 2016.

Kivijärven rakennusinventointi 1993-94. Keski-Suomen museo, Ahola Teija ja Andersson Päivi.

Keruukertomus, kohdekortit (011, 045, 047, 66 ja 69-168) ja kohdekorttien kartta- ja kuvaliitteet (1-168).

Kartat:

Laukaan kihlakunnankartasto 1850, Maanmittaushallituksen historiallisen kartta-aineiston kokoelma, <http://digi.narc.fi/digi/>

Laukaan kihlakunnankartasto 1880,

<https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/Maakuntakartat,%20ym./Kihlakunnankartat.html>

Sisäinen Suomi 1875, Strelbitskin kartasto,

<https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/KARTAT.html>

Suomi yleiskarttakirja 1923 ja 1950, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/Suomi%20yleiskarttakirjoja/Suomi%20yleiskarttakirjoja.html>

Peruskarttalehdet 233302, 233305, 233303, 233306, 233309, 233401, 233404 ja 233407 vuosilta 1964, 1966, 1988 ja 1992, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Paikkatieto:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta

Arkistolähteet:

Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkiston lupatiedot ja lupa-kuvat

hankealueen kuvaus:

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan alue kattaa Kivijärven kunnan vakavesistöjen rannat kirkonkylän keskustaa lukuun ottamatta. Rantaviivaa kaava-alueella on n. 440 kilometriä. Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan muutos- ja päivityshanke ulottuu rannoilla maastoolosuhteista ja suunnittelutarpeesta riippuen noin 100 -250 metrin levyiselle ranta-alueelle.

Kivijärvi kuuluu sekä Suomenselän että Keski-Suomen järvisuon maisemamaakuntaan. Kivijärven kunnan kohdalla näiden kahden maisemamaakunnan raja kulkee Kivijärven länsirannalla Hoikanperän ja Tiironkylän paikkeilla.

Kivijärven muita isompia kyläkeskittymiä ovat Lahdenperä, Heitjärven kylä, Penttilänkylä, Puralankylä, Risuperä, Saunakylä ja Lokakylä. Järven itäpuolella asutus on muodostunut sen verran hajalleen, että varsinaisia selkeitä kyläkeskuksia Lokakylän lisäksi ei ole. Saunakylää ja Risuperää lukuun ottamatta kaikki muut edellä mainitut kylät ovat syntyneet vesistön tuntumaan. Kylien vanhin ja tiivein rakennuskanta ei kuitenkaan sijoitu aivan rannoille, vaan yleensä rannan tuntumassa oleville harjanteille niin, että pellot jäävät asutuksen ja rannan väliin. Näin ollen rantaosayleiskaavan alueelle sijoittuu vain hajanaisesti kylien vanhinta rakennuskantaa. Vielä jälleenrakennuskaudella uudet talot sijoittuivat viljelyskelpoisen maan yhteyteen, mutta myös tieyhteyksillä alkoi olla aiempaa suurempi merkitys. Jälleenrakennuskaudella uusittiin myös vanhojen tilojen rakennuskantaa. Jälleenrakennuskauden jälkeen uutta asuinrakentamista on sijoittunut kaava-alueelle hyvin vähän.

1960-luvulla alkanut maaseudun autioituminen näkyy myös Kivijärvellä. Tilamäärät vähenivät voimakkaasti 1960-70-luvuilla johtuen maatalouden koneellistumisesta ja muuttoliikkeestä kaupunkeihin. Saman suuntainen kehitys on jatkunut 2000-luvullakin. Etenkin pieniä tiloja on autioitunut tai ne ovat jääneet vapaa-ajan asunnoiksi. Entisiä peltoja ja niittyjä metsitettiin tai ne kasvoivat umpeen. Ensimmäiset kesähuvilat on tehty 1950-luvulla Kivijärven rannoille ja 1960-70-luvuilla kesämökkien rakentaminen kiihtyi. 2000-luvulla rannoille on rakennettu jonkin verran ympärivuotiseen asumiseen sopivia tilavia vapaa-ajan asuntoja.

Kivijärvellä asutus on ollut aina harvaa ja se on saanut vaikutteita niin savolaisilta, pohjalaisilta kuin hämäläisiltäkin. Vanhaa rakennuskantaa 1800-luvulta on säilynyt vain vähän. Kantatilojen

rakennuskulttuuri ei ole ollut kovinkaan paljon näyttävämpää kuin torpparien, tosin asuintalot ovat olleet isompia. Torppien rakennuskantaa on tyypillisesti uudistettu 1920-luvulla niiden itsenäistyttyä. Vanhahtavaa rakennuskantaa 1920-30-luvuilta onkin säilynyt enemmän. Kivijärveläisen rakennusperinteen kehitykseen vaikutti voimakkaasti 1940-luvulla alkanut asutuskausi, jolloin lautarakenteinen rintamamiestyyppinen asuintalo yleistyi myös Kivijärvellä. Niillä korvattiin tilojen vanhoja päärakennuksia ja niitä rakennettiin uusille asutustiloille. Rintamamiestalon tyyppisiä asuinrakennuksia rakennettiin inventointialueella vielä 1960-luvulla, jolloin yleistyi myös yksikerroksinen, edelleen puuvuorattu, loivakattoinen talotyyppi. 1970-80-luvuilla rakentaminen hiipui edelleen ja tarkastelualueella on vain muutamia tuon aikakauden asuinrakennuksia. Tarkastelualueella eli Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan alueella on yhteensä n. 160 vakituiseen asumiseen käytettyä pihapiiriä tai maatilakeskusta.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

alueraportti**Keski-Suomen museo****Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019****Maakuntakaavan tarkistus Kivijärvi****KIVIJÄRVI****EI MÄÄRITELTY****KOPSALA-VIETSAARI MAISEMA-ALUE (INV NRO 085)**

Näkymä Kopsalasta kohti Vietsaarta (M. Kervinen 24.9.2019)

id: 106171
pääas. kunta: Kivijärvi
pääas. kylä: ei määritelty

laji: arvoalue
tyyppi: agraarimaisema
arvotus: maakunnallisesti arvokas

alueen sisältämät kohteet:

Alueeseen ei ole liitetty kohteita.

kuvaus:

Kopsalan ja Vietsaren maisema-alue käsittää kaksi maatilaa talouskeskusta mantereeseen ja Vietsaaren välisen Vietsalmen vastarannoilla. Maisemakokonaisuuden muodostaa mantereeseen puolella Häivänvuoren länsirinteelle sijoittuva Kopsalan tila ja salmen toisella rannalla jyrkkärinteisessä Vietsaareissa sijaitseva Vietsaaren tila. Kopsalasta on lähiseutu saanut nimen Kopsaperä. Tila on entinen Lepistön pappilan torppa. Lepistönniemi -niminen perintötalo muodostettiin v.1927 talosta nro 12 (Lepistön pappila) Kivijärven kylässä. Seuraavana vuonna tilasta erotettiin Kopsala. Vietsaaren tila erotettiin Halla Oy:n omistamasta Kallion perintötilasta vuonna 1925. Halla Oy oli vuosina 1875–1932 Kymen kunnassa toiminut metsäteollisuusyritys, joka omisti useita sahalaiteksia, mm. Karhonsaaren sahan lähellä Kuopiota. Halla Oy fuusioitiin Kymi Oy:hyn vuoden 1933 alussa. Kopsalaan johtavan hiekkatien varrella on 1920-luvulla muodostettuja tiloja mm. Niittylä ja Laitala. Metsän reunassa Kopsalan peltoalueen eteläreunalla on ollut kaksi asutotonttia Syrjälä ja Mäkelä. Syrjälän mökki on palanut ja rakennuspaikka on autioitunut. Peltoalueen eteläreunalle on rakennettu kesämökki.

Kopsalan talouskeskus, joka sijaitsee etelä-pohjoissuuntaisen peltoalueen pohjoispäässä, muodostuu eri-ikäisistä rakennuksista. Asuinrakennus on rakennettu v. 1954 suunnilleen vanhan talon paikalle. Vuonna 1948 valmistuneen kivenavetan kivet ovat vanhasta navetasta. Hirsinen talli on pystytetty v. 1937 muualta tuodusta rakennuksesta. Sauna on 1940-luvun puolivälistä ja aittarakennus saman vuosikymmenen lopulta. Aittarakennus muodostuu kahdesta vanhasta pihassa sijainneesta hirsiaitasta, jotka siirrettiin ja korotettiin. Pihassa on myös kuivaaja ja Pitkä-Rasista siirretty hirsirakennus. Rannassa on kesäsauna ja tienvarressa rihi.

Vietsaareissa on asuinrakennuksen lisäksi navetta, aitta, sauna ja rihi. Asuinrakennusta on laajennettu 1990-luvulla.

Vietsalmen yli kulki jonkin aikaa kapulalossi, joka on hävitetty 1990-luvulla. Tätä ennen salmen yli kuljettiin soutuveinein. Vietsaareen johtaa nyt etelästä tie. Kopsalaan saatiin hyväkuntoinen tie 1970-luvulla. Vietsalmien kummallakin rannalla on nykyisin jonkin verran vapaa-ajan asuntoja.

Maisema-alueen miljö on säilynyt pitkälti entisellään tilojen lähiympäristössä –metsäistutuksia on tehty vähän. Peltoalat ovat Vietsaaren puolella olleet aina pienet. Kopsalan yhtenäinen rantapeltoalue on maiseman kannalta olennainen. Vietsaaren jyrkät metsäiset rinteet näkyvän hyvin Kopsalan Vietsalmeen laskevan peltoaukean yli tarjoten myös vesistönäkymiä.

aikaisemmat arvioinnit:

Kopsalan ja Vietsaaren maisema-alue muodostuu kahden tilan rakennusryhmästä ja viljelyksistä Vietsalmen vastarannoilla. Rakennetulle maisemalle on taustana jyrkkäprofiilinen metsämaasto. Tilojen rakennuskanta on uudistunut, mutta alueen maisemalliset arvot ovat merkittäviä: maakunnallinen maisemallinen; paikallinen rakennushistoriallinen.

(Arviointi Teija Ahola, Kivijärven rakennusinventointi 1994)

aikaisemmat arvioinnit:

Kopsala-Vietsaari kokonaisuus muodostuu Häivänvuoren länsirinteelle sijoittuvasta Kopsalan tilasta ja salmen toisella puolella olevasta jyrkkärinteisen Vietsaaren rannalle sijoittuvasta Vietsaaren tilasta. Kopsalan ajallisesti kerrroksellisessa pihapiirissä on vuonna 1954 rakennettu puolitoistakerroksinen asuinrakennus, vuonna 1948 valmistunut kivenavetta, 1930-luvulla siirretty vanha hirsinen talli, ssauna ja aittarakennus, kuivaaja sekä hiukan sivummalla rihi.

(Keski-Suomen museo, Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016, Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyn maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvitys)

arviointi:

Kopsala-Vietsaari rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuus on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyn maakuntakaavan tarkistuksen taustaineistossa (Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016, Keski-Suomen museo).

Maisema-alueena Kopsala-Vietsaaren aluetta ei ole arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016) eikä osoitettu maakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena Keski-Suomen maakuntakaavassa, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017. Vaikka alueen tilojen rakennuskanta on uudistunut, tilojen pihapiirien rakennuskannalla on paikallista rakennushistoriallista merkitystä. Tilojen pihapiirit, niiden peltoaukeat ja salmen jylhät, yhä metsäiset rannat muodostavat paikallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden.

lähteet:

Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto, Jyväskylä.

Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016.

<https://www.keskisuomi.fi/filebank/25246->

MAAKUNNALLISESTI_MERKITTAvaT_RAKENNETUT_KULTTUURIYMPaRISToT_2016_(15_8_2017).pdf

Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016. Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyn maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvitys: <http://www.maaseutumaisemat.fi/wp-content/uploads/2017/03/KSU-raportti-valtakunnalliset.pdf>

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

alueraportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

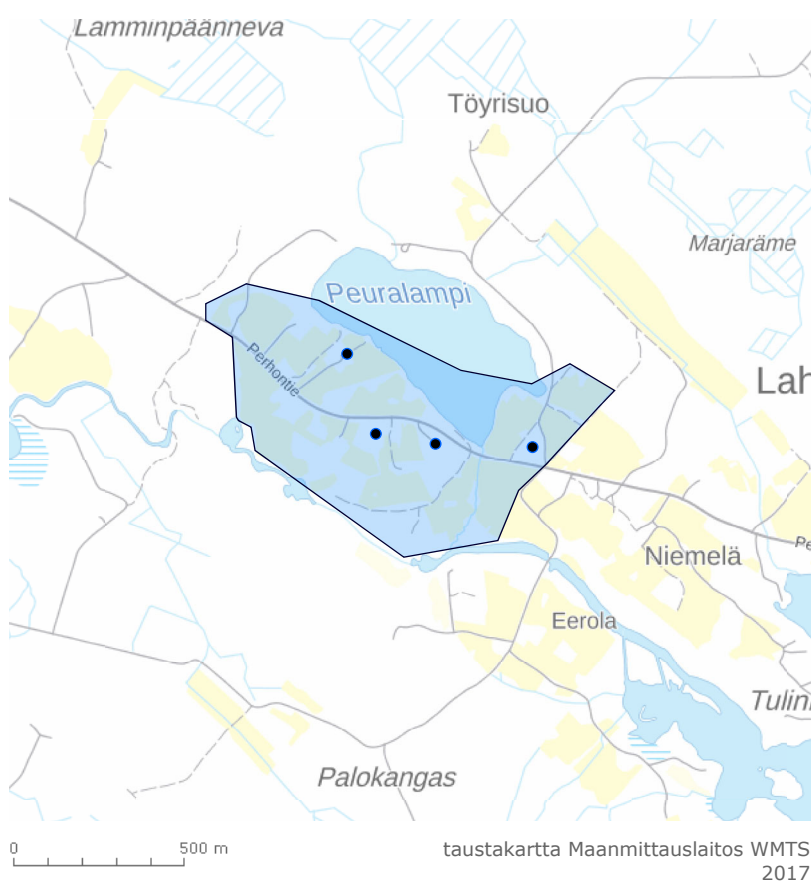
KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LAHDENPERÄN KYLÄALUE, PEURALAMMEN ETELÄRANTA (INV NRO 094)

Peuralammen rantapelloja ja asutusta Lahdenperän kylällä (M. Kervinen 24.9.2019)

id: 106174
pääas. kunta: Kivijärvi
pääas. kylä: ei määritetty
laji: arvoalue

tyyppi: kyläympäristö
arvotus: maakunnallisesti arvokas

alueen sisältämät kohteet:

Heinolahden entinen kansakoulu, Tiinanmäki (inv nro 092)

Ketola (inv nro U210)

Lahdenperän entinen osuuskauppa (inv nro U207)

Rantala (inv nro U205)

kuvaus:

Lahdenperän kyläalue on syntynyt Vuonamonlahden pohjukaana, Veitjoen ja Peuralammen ympäristöön. Kylän maisemakuvalle on leimallista viljelyksessä tai laitumena oleva kumpuileva maasto ja mäkirinteiden asutus.

Lahdenperän kantatalo oli Vuonamonlahden perintötalo, joka vuoden 1855 maakirjassa mainitaan olevan kolmannes Kotilan talosta nro 1 tässä kylässä. Vuonamonlahden tienoo on ikivanhaa erämaaseutua, jonne asukkaat ilmestyivät viimeistään 1580-luvulla. Heinolahden taloista muodostettiin isonjaon yhteydessä viisi taloa, yksi niistä oli Vuonamonlahti. Vuonamonlahden talo sijaitsi viimeksi Ketolan talon yläpuolella. Ensimmäinen päärakennus on ollut enemmän joen suunnalla. Vuonamonlahdesta on erotettu Varismäki jo viime vuosisadan puolella. Niemelä on oston kautta tullut perintötaloksi, näistä kolmesta talosta on erotettu kylän muut tilat. Sekä Niemelän että Lahden taloilla oli torppia.

Lahdenperällä kuten koko kunnan alueella maatalous alkoi kehittyä 1930-luvulta lähtien ja painottui karjatalouden puolelle. Sivutuloja on saatu metsästä, metsätöistä ja tervanpoltosta. Muutamat tekivät sivutyönään käsityöalan töitä mm. suutarin, räätälin ja kirvesmiehen töitä.

Lahdenperällä on toiminut osuuskauppa Kivikannon sivumyymälä Peltoaho-nimisessä talossa vuodesta 1935, mutta kauppatoiminta on sittemmin loppunut. Kaupparakennus on edelleen jäljellä. Entinen koulurakennus on Tiinanmäen laella. Rakennus on nykyisin asuinkäytössä.

Myllypuron rannalla on jäljellä ratasmyllyn jäännökset. Myllyn toiminta oli vaatimatonta, mutta sitä kesti toistakymmentä vuotta aina 1940-luvulle asti. Myllyn yhteydessä oli pärehöylä. Veitjoen Myllykoskessa kerrotaan olleen mylly 1800-luvulla. Veitjoki kuului uittoväyliin ja 1920-luvulla Myllykosken lähellä sijaitseva tammi uusittiin metsähallituksen toimesta samalla kun uittoränni rakennettiin. Kylällä on yksi kiinteä tervahytti Niemelän mailla, pyöreitä tervahautoja on useita.

Lahdenperän kylämiljö on muuttunut vuosikymmenten kuluessa melko huomattavasti. Erityisesti peltoalueet ovat suurentuneet ja parempien työvälineiden myötä peltokuviot ovat tulleet selkeämmiksi. Kylän tilojen rakennuskantaa on uudistettu ja mm. Lahden pihamiljö on hävinnyt.

aikaisemmat arvioinnit:

Lahdenperällä on ollut asutusta 1500-luvulta lähtien. Olemassa olevat tilat ovat syntyneet pääasiassa 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuolella. Asutus sijoittuu maantien varteen laskeville tai nouseville rinteille jokilaakson pohjoispuolelle, mutta myös Veitjoen varteen ja Peuralammen rannalle; paikallinen maisemallinen; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen asutushistoriallinen.

arviointi:

Lahdenperä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016) ja osoitettu maakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena Keski-Suomen maakuntakaavassa, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017. Maakunnallisen arvoalueen rajausta laajempi kattaen Peuralammen, Veitjoen ja Vuonamonlahden luoteisrannat.

lähteet:

Kivijärven rakennusinventointi, tutkija Teija Ahola 1994, lomake nro 094, Keski-Suomen museo.

Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016. Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyn maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvitys: <http://www.maaseutumaisemat.fi/wp-content/uploads/2017/03/KSU-raportti-valtakunnalliset.pdf>

alueraportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LEPPÄNIEMI PURALANKYLÄSSÄ

Uimarannantien varteen sijoittuu omakotitaloasutusta eri vuosikymmeniltä (M. Kervinen 24.9.2019)

id: 106175
pääas. kunta: Kivijärvi
pääas. kylä: ei määritelty
laji: arvoalue

tyyppi: kyläympäristö
arvotus: ei erityisiä arvoja

alueen sisältämät kohteet:

Leppäniemen huvila (inv nro 137)

Puralankylän entinen osuuskauppa (inv nro U236)

kuvaus:

Puralankylän asutus on tiiveintä Leppäniemessä. Puralankylän kyläkauppa sijoittui 1940- ja 1950-lukujen taitteessa Leppäniemen kärkeen vievän tien haaraan Kinnulantien varteen. Kivijärven silloinen kunnanlääkäri Mikola oli rakennuttanut niemen kärkeen kesämökin vuonna 1948. Kesämökki oli Kivijärjen ensimmäisiä. Nykyisen Uimarannantien varsi rakentui 1960-luvulta alkaen uusimpien asuinrakennusten ollessa 1980- ja 1990-lukujen taitteesta. Talot ovat tien varressa puutarhamaisilla tonteilla muodostaen ennemmin taajamamaista kuin kylämaista ympäristöä. Rakennukset ovat yksikerroksisia, kattokulmat loivia ja niiden sisääntulopihoja luonnehtii melko isot autotallit.

arviointi:

Leppäniemi on selvästi muuta tarkastelualueetta tiiviimmin ja myöhemmin rakennettu rakennuskannan ollessa enimmäkseen 1960-1980-luvuilta. Alueella on paikallista asutushistoriallista merkitystä alueen ilmentäessä 1960-1980-lukujen omakotiasumista, joka ei enää ollut enää riippuvaista kotitarveviljelystä. Autoistuminen mahdollisti asumisen eteemmällä työpaikoista ja autoistuminen näkyy alueen rakennuskannassa. Asuinrakennukset ovat tavanomaisia aikansa omakotitaloja, minkä takia alueen rakennushistoriallinen ja maisemallinen arvo jäävät hyvin vähäisiksi.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 14/85, 34/88 ja 33/89, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

alueraportti**Keski-Suomen museo****Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019****Maakuntakaavan tarkistus Kivijärvi****KIVIJÄRVI****EI MÄÄRITELTY****PENTTILÄNKYLÄN ALUE (INV NRO 126)**

id: 106172
pääas. kunta: Kivijärvi
pääas. kylä: ei määritelty
laji: arvoalue
tyyppi: kyläympäristö
arvotus: maakunnallisesti arvokas

alueen sisältämät kohteet:

Lähdemäki (inv nro U203)

Rasin aitta (inv nro 127)

kuvaus:

Penttilänkylän rakennetut alueet sijoittuvat pääasiassa rantakaavan tarkastelualueen ulkopuolelle, mutta kylän peltoaukeat jatkuvat paikoitellen rantaan asti. Rantakaavan alueella on lähinnä 1900-luvun loppupuolen kesämökkejä vanhemman rakennuskannan sijoituksessa maastossa ylemmäs

Penttilänkylätien varteen.

Penttilänkylä on muodostunut Kivijärven länsirannalle Kirkkosalmen ja Myllylahden väliselle niemelle. Kylän edustalla on metsäinen Kalaniemi ja Talvilahden ja Jaakonlahden ympäristöön sijoittuva Jaakonneva. Kylä on pitkänomainen ja kylän rakennukset sijoittuvat kylän peltoaukean reunaa seurailevan Penttiläntien varteen.

Penttilänkyläntie kuljee pohjois-etelä suunnassa melko tarkkaan 140 m korkeuskäyrän kohdilla. Sen alapuolelle järveen päin viettävään rinteeseen jää suurin osa nykyisestä asutuksesta ja pelto- ja laidunalasta. Yhtenäinen peltoalue alkaa etelästä Raunolan luota jatkuen toista kilometriä pitkänä kuviona Kiviniemeen saakka. Peltoaukea ulottuu Karikon, Penttilän ja Kankaan tietämillä lähes rantaan asti. Kankaan tilan kohdilla peltoalue laajenee myös tien länsipuolelle. Rasin luona on pienempi rajoiltaan epämääräisempi peltoala, joka jatkuu Rajaniemeen. Pellon ja rannan väliin sijoittuu useita 1900-luvun loppupuolen kesämökkejä sekä Kiviniemi -niminen kesähuvila 1950-luvulta. Huvila ei kuitenkaan sijoitu rantakaavan alueelle.

Kyläalue päättyy Korkeanmäen jyrkkiin rinteisiin. Penttilänkylän alueelle on luontaista mäntyvaltainen kangasmetsä. Paikoitellen tien varressa on hiekkakuoppia.

Kylän rakennuskanta on ajallisesti kerrostunutta, mutta enimmäkseen ennen sotia rakennettua. Kylän vanhimmat rakennukset ovat sen kantatiloilla Penttilässä, Kankaalla ja Rasissa. 1800-luvulta säilyneet rakennukset ovat lähinnä talousrakennuksia. Pienemmillä tiloilla on edustettuna 1920-1930 –lukujen rakennustyppejä. Edelleen olemassa oleva rakennuskanta kertoo paljon kylän synnystä ja tilojen rakentumisesta.

Penttilänkylällä ei ole ollut kyläkauppaa eikä koulua. Lapset ovat käyneet koulua kirkonkylällä – kesällä veneellä ja talvisin jään yli hiihtäen ja nyt tietysti autokyydillä.

Penttilänkylällä on useita hiekkarantoja, joista parhaimpien luo on syntynyt venevalkamat mm.

Kirkkohiekkaan kylän pohjoisrannalle ja Hiekkaan (Hiekkalahti) Syrjäniemen kainaloon. Venevalkamien luona oli talojen nuottakotia. Molemmat venevalkamat ovat yksityistyneet mökkirakentamisen myötä.

aikaisemmat arvioinnit:

Penttilänkylä sijaitsee Kivijärven rannalla. Asutus on sijoittunut osittain rantaan asti ulottuvan peltoaukean länsireunalle pohjois-etelä suuntaisen kylätien varteen. Rakennuskanta tiloilla on osittain uudistunutta tai korjattua, mutta siitä huolimatta miljööt ovat säilyneet kyläkokonaisuuden kannalta tasapainoisena.

Penttilänkylä muodostaa merkittävän maisemakokonaisuuden, jossa luonnonolosuhteet ja rakennettu ympäristö yhtyvät vaikuttavasti; maakunnallinen maisemallinen; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen asutushistoriallinen.

arviointi:

Penttilänkylä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016) ja osoitettu maakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena Keski-Suomen maakuntakaavassa, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017. Maakunnallisen arvoalueen rajausta on laajempi kattaen myös Syrjäniemen ja Kalaniemen sekä Penttilänkylän edustalla olevat lammet.

Lisäksi Penttilänkylän alue on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016. Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyssä maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvityksessä.

lähteet:

Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016, Keski-Suomen museo.

Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyn maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvitys

w.keskisuomi.fi/filebank/25246-

MAAKUNNALLISESTI_MERKITTAvaT_RAKENNETUT_KULTTUURIYMPaRISToT_2016_
(15_8_2017).pdf

tiivistelmä:

Penttilänkylän alue on syntynyt Kivijärven länsirannalle Kirkkosalmen ja Myllylahden väliselle niemelle 1600-luvulla. Kylän vanhimmat rakennukset sijaitsevat alueen kantatiloilla Penttilässä, Kankaalla ja Rasissa. Vain Kankaan tilalla on jäljellä vanha peruskorjattu 1800-luvun päärakennus yhtenäisessä pihapiirissä. Alueella on jonkin verran 1920-luvun ja 1930-lukujen pientiloja, kuten esimerkiksi Kotipellon pieni pihapiiri 1930-luvulla. Maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kyläalueena Penttilänkylän arvot ovat erityisesti maisemallisia, rakennushistoriallisia ja asutushistoriallisia.

alueraportti**Keski-Suomen museo****Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019****KIVIJÄRVI****EI MÄÄRITELTY****SYRJÄNIEMI ALUE (INV NRO 129)**

id: 106173
pääas. kunta: Kivijärvi
pääas. kylä: ei määritelty
laji: arvoalue
tyyppi: vapaa-ajan ympäristö
arvotus: maakunnallisesti arvokas

alueen sisältämät kohteet:

Syrjäniemi (inv nro 130)

kuvaus:

Syrjäniemi puikkaa Kivijärven pyöreänä harjuna, jonka keskellä on suppamainen lampi. Lammen pinta on useita metrejä järven pintaa ylempänä. Lampeen liittyy useita tarinoita mm. sen pohjaan upotetusta aartesta, ja lampea on yritetty kuivata laskuojin sen löytämiseksi. Ympäröivä metsä on harjumaalle ominaista kangasmetsää. Rinne, erityisesti niemen länsi ja eteläpuolella on jyrkästi järveen laskeutuva. Niemen länsipuolella sijaitsee Hiekkalahti ja itäpuolella Raunolahti, kummassakin on hiekkapohjaiset rannat.

Syrjäniemen maat ovat kuuluneet Kankaan ja sittemmin Raunolan tilaan. Syrjäniemi on ollut lähikylien retkipaikka ja mm. juhannusjuhlien viettopaikka. Niemen kärjessä on ollut maapohjainen tanssipaiikka. Vielä vuonna 1954 niemi oli suosittu juhlapaikka, jossa mainittuna vuonna valittiin Keski-Suomen Juhannustyttö.

Niemen käyttö väheni kun nimismies Veli Kokkila vuokrasi niemen kärjestä huvilatontin ja rakensi v. 1962 sinne hirsihuvilan Anjelinin talon aittojen hirsistä. Sauna oli tehty alas rantaan jo vuotta aikaisemmin. Samalla vuosikymmenellä valmistui niemeen kolme muuta kesähuvilaa ja neljäs 1970-luvulla.

aikaisemmat arvioinnit:

Syrjäniemi on luonnonolosuhteiltaan poikkeuksellinen. Se on ollut ennen huviloiden rakentamista paikallisten asukkaiden retkipaikka ja juhannusjuhlien viettopaikka. Alue on osa maakunnallisesti merkittävää Penttilänkylän maisemakokonaisuutta; maakunnallinen maisemallinen; paikallinen historiallinen

arviointi:

Penttilänkylä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016) ja osoitettu maakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena Keski-Suomen maakuntakaavassa, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017. Maakunnallisen arvoalueen rajausta laajempi kattaa myös Syrjäniemen ja Kalaniemen sekä Penttilänkylän edustalla olevat lammet.

lähteet:

Syrjäniemi inv.nro 129, Kivijärven rakennusinventointi, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016. Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyn maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvitys.

<http://www.maaseutumaisemat.fi/wp-content/uploads/2017/03/KSU-raportti-valtakunnalliset.pdf>

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

ALAMYLLY (INV NRO 111)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209075
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	maa- ja metsätalous
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Myllyperän kaikki tilat on merkitty maarekisteriin v. 1925, jolloin ne muodostettiin Kähärän perintötalosta Kivijärven kylää n:o 13. Kärärä oli muodostettu lohkomalla talojen n:o 1, 6, 8 ja 9 Kivijärven kylää yhteismetsämaasta ja saanut maaherran päätöksellä v. 1924 nimen Kähärä ja numeron 13 (maarekisterikirja). Perimätietona kerrotaan ratasmyllyn jauhaneen Alamyllyn kohdilla jo 1800-luvulla. Heitkosken myllystä Penttilänkylällä on maininta vuoden 1880 toiminimiluettelossa (Laukaan kihlakunta). Myllyssä oli kaksi jauhinkiviparia. Myllyn sijaintia Heitjoessa ei tarkenneta. Nykyisen myllyn rakensi Matti Saari (ent. Holm) Kankaan talosta vuonna 1901. Myllyyn asennettujen turbiinien voimaa on hyödynnetty viljanjauhatuksen (1 kivipari) lisäksi sähköön tuottamiseen (1926-1967) sekä pärehöylän, sahan (katkaisusirkkeli 1938 alkaen), puhdistajan (hankittu 1938 -1940) että ryynikoneen pyörittämiseen. Alamyllyn rakennustarvikkeet saatiin tiettävästi omalta maalta. Myllyn eteen jokiuomaan rakennettiin kaksi patoa eli tammea, toinen oli aittojen takana ja toinen maantiesillan yläpuolella. Molemmat ovat nyt pois puretut. Puinen putki ohjasi veden turbiineihin. Myllyn on ohittanut uittoränni. Myllyn vanhempi turbiini (pysty) on vuodelta 1901, toinen vuodelta 1934. Myllyssä jauhettiin kaikkia viljalajeja. Tavallisimpia olivat ruis ja ohra. Jauhinkivien vieressä on säädin, jolla saatiin jyvistä jauhettua juuri oikeanlaista jauhoa. Sota-aikana oli käytössä jauhatuskupongit, jotka määräisivät sallitun jauhettavan jyvämäärän. Ryyni eli litistyskone on ollut myös. Myllyllä jauhattiin viljaa läpi vuoden. Jauhatus alkoi kun sähkövirta päivänvalon vuoksi voitiin sammuttaa. Pimeämpänä vuoden aikana jauhatus alkoi kello 23. Alamyllyn toivat jyviä jauhettavaksi mm. Talviaisista, Puralankylältä, Piispalasta, Yläpäästä ja Risuperältä. Virallisesti jauhatus lopetettiin v. 1957, mutta myllyä on käytetty jauhatukseen vielä 1960-luvulla. Talosta kuljetti jyvät myllylle isännät itse, nuoret pojat tai päivämiehet. Matkat kuljettiin hevospelillä tai veneellä järven takaisista kylistä. Vaikka jyviä tuotiin kaukaakin saivat matkamiehet tavallisesti aamulla tuodut jyvät jauhoina mukaansa jo viimeistään saman päivän iltana. Tulli maksettiin jyvistä tai rahana. Alamyllä tuotti sähköä parhaimmillaan aina kirkonkylällä asti. Tien varressa on lautarakenteinen paja, joka on siirretty v. 1933 sillan läheltä tälle paikalle.

Alamyllyn lähellä niemessä toimi 1930-luvun alkupuolelta sotavuosien yli yhtiösaha (raamisaha, höylä, kantti). Paikka oli hyvä paikka puiden kuljetuksen kannalta. Voima sahalaitekseen saatiin Lokomosta (höyrykone). Sahalla sahattiin ja höylättiin mm. ponttitavaraa. Koneet myytiin 1945. Yhtiösahassa oli mukana kolme taloa: Alamyllä, Kankaa ja Penttilä.

Alamyllyn talouskeskus sijaitsee Myllylahden pohjukassa Heitjoen varrella. Penttiläntie ohittaa Alamyllyn talon takaa ylittäen samalla joen. Myllyrakennus on joen luona. Pihamiljöö muodostuu asuinrakennuksesta, navetasta, aittarakennuksesta, kellarista, kalustovajasta ja kahdesta ladosta. Paja on pihan ulkopuolella tienmutkassa. Alamyllyn nykyisen asuinrakennuksen laajennuskorjaus tehtiin 1974. Rakennusta korjataan parhaillaan. Rakennuksen vanhimmat osat ovat 1800-luvulta. Tilan navetta on rakennettu 1944 ja aitat nykyiselle paikalle 1950-luvulla.

aikaisemmat arvioinnit:

1901 rakennettu Alamyllä oli toinen Kivijärven merkittävimmistä tullimyllyistä. Aina 1960-luvulle asti toimineen myllyn yhteydessä on pyöritetty mm. pärehöylää, raamisahaa, sirkkeliä ja vesivoimalaitosta. Rakennus myllykoneistoinen on säilynyt, mutta syöksyputket ja tammot on purettu; paikallinen historiallinen; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Alamyllyn talouskeskus sijaitsee Myllylahden pohjukassa Heitjoen varrella. Vuonna 1901 rakennettu ja aina 1960-luvulle asti toiminnassa ollut myllyrakennus joen varrella on säilynyt hyvin. Myllytonttiin liittyy 1800-luvulla rakennettu ja vuonna 1974 laajennettu asuinrakennus nykyiselle paikalleen 1950-luvulla rakennetut aitat ja navetta vuodelta 1944 sekä kellari, kalustovaja ja kaksi latoa. Paja on pihan ulkopuolella tienmutkassa. Rakennusryhmän arvot vuoden 1994 rakennusinventoinnissa ovt säilyneet ennallaan (ks. aikaisemmat arvioinnit).

lähteet:

Alamyllä inv.nro 111, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Nykyisen omistajan haastattelu 24.09.2019.

ALAMYLLY

id: 309815

rakennustunnus: -
rakennustyyppi: myllyt
alkup. käyttö: 899 muut maa-, metsä- ja kalatalouden rakennukset
nyk. käyttö: ei täytetty
ajoitus: 1901
suunnittelija: rakennusmies ja mylläri Matti Saari (ent. Holm)
kerrosluku: kolme toimintatasoa
perustus: lohkokivi, betoninen turbiinialusta
runko: puukehikko; lauta
vuoraus: pysty peiterima (alla vaaka ponttilauta)
ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus, keltaiset ovet
kattomuoto: satula, kolmitasoinen
kate: profiilipelti
ikkunat: pineiruutuiset

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

ENTINEN TALVIAISKOULU (INV NRO 160)

(M. Kervinen)

id:	209088
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	opetus ja koulutus
ajoitus:	1918-1944
ajoitusselite:	1935

arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Hiitolan kyläkoulu oli perustettu jo v. 1907. Se oli pitkään ainoa järven itäpuolella sijainnut kyläkoulu. Koulu toimi aluksi vuokratiloissa Hiitolan talossa. Sitten koulutontiksi erotettiin määräala Hiitolan mailla sijaitsevasta Saihoniemestä. Niemelän talon paikalla ollut koulurakennus paloi vuodenvaihteessa 1918. Palo johti koulupiirin jakamiseen kahtia: Lokakylään ja Talviaislahteen. Vuonna 1927 alkoi Talviaislahden piirissä kiertävä alakansakoulu, jota varten vuokrattiin vuodeksi tilat Kärsän talosta. Alakansakoulu kiersi Kannonkoskella sijaitsevan Piispalan koulun kanssa aina vuoteen 1934, sen jälkeen Talviaislahden alakoulu alkoi kiertää Lokakylän kanssa.

Oman koulutalon vihkiäiset pidettiin maaliskuussa 1936. Talviaiskoulun tontti erotettiin Enso-Gutzeit Oy:n maista v. 1935. Yläkoulu perustettiin 1933. Vuoden 1937 lopulla Talviaislahden piirissä toimi täydellinen yläkansakoulu omassa talossa, kiinteä 18-viikkoinen alakansakoulu ja sen opettaja yhteinen Lokakylän piiriin kanssa (Kivijärven kirja, 454). Noin kymmenen vuotta myöhemmin 18-viikkoinen alakoulu muutettiin 36-viikkoiseksi. Talviaislahden piiri lakkautettiin 1972. Lakkautamiseen vaikutti tien valmistuminen Lokakylän suuntaan.

Talviaislahden koulun piirustukset tilattiin Kansakoulujen piirustustoimistolta. Lisärakennus on tehty v. 1951. Tontin rakennuksineen osti kunnalta v. 1977 Vesi- ja lämpöurakoitsijain liitto. Vuoden 1994 invnetoinnin mukaan sisätiloissa on tehty vain vähäisiä muutoksia. Vuonna 1979 liitto rakensi lämpökeskuksen rakennuksen päätyyn ja rakennukseen asennettiin lämpöpurket (öljylämmitys ?).

Koulurakennus on säilynyt ulkoasultaan alkuperäisen kaltaisena. Joitakin ruutuikkunoita on vaihdettu kaksiosaisiksi ikkunoiksi, joiden alaosassa on tuuletusikkuna.

Rantaan mennessä rinteeseen jää betoniseinäinen kellari, jonka yläosa on laudoitettu (punainen) ja satulakatto katettu huovalla (punainen). Rantasaunassa on iso avoterassa, jonka katteena on suora ristikon päälle asennettu valoa läpäisevä aaltomuovilevy.

Koulutontilla on koulurakennus, talousrakennus, rantaan viettävässä rinteessä on kellari ja alhaalla rannassa sauna. Tontti sijaitsee Talviaislahdentien varressa, lähellä järvenrantaa. Lähiympäristössä on asuinrakennuksia. Tonttia rajaa pensasaita. Piha on avoin ja hiekka- ja nurmipintainen. Hiekkapinnat ja kulku saunalle ovat heinittyneet. Ympäröivä metsä on lehtipuuvaltaista. Rantaan viettää melko jyrkkä rinne, jossa on koivu- ja mäntypuita.

aikaisemmat arvioinnit:

Talviaiskoulu on maaseudulle suunniteltu tyyppipiirustuksin toteutettu puukoulu 1930-lvulta; paikallinen historiallinen; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen.

arviointi:

Pääosin tilapäisessä kokoontumiskäytössä oleva entinen kyläkoulu Talviaiskylällä on säilynyt vuoden 1935 rakennusaikaisessa ulkoasussaan senkin jälkeen kun koulu vuonna 1972 lakkautettiin ja Vesi- ja lämpöurakoitsijoiden liiton kurssikeskustoiminta aloitettiin siinä vuoden 1977 jälkeen. Rakennuksella on edelleen kyläkouluhistoriansa ja seuratoimintansa myötä paikallista historiallista merkitystä, ulkoasun säilyneisyytensä ansiosta paikallista rakennushistoriallista arvoa sekä myös paikallista maisemallista merkitystä kyläkuvassa.

lähteet:

Talviaiskoulu inv.nro 160, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyö : Botnia-foto, 2009.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

ENTINEN TALVIAISKOULU

id: 309828
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: koulu- ja opetusrakennukset
alkup. käyttö: 511 yleissivistävien oppilaitosten rakennukset
nyk. käyttö: ei täytetty
ajoitus: 1935
suunnittelija: Kansakoulujen piirustustoimisto
kerrosluku: 1+(1)
perustus: lohkokivi
runko: hirsi
vuoraus: pysty peiterima
ulkoväri: harmaa, listoitus valkoinen
kattomuoto: satula vinkkeli, lapekattoiset kattolyhdyt
kate: saumapelti, harmaa
ikkunat: 12-ruutuisia, 9-ruutuisia ja 6-ruutuisia ikkunoita, pari-ikkunoita, joiden alaosassa tuuletusikkuna, puitteet ruskeat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HAUTAPELTO (INV NRO U243)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209109
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1995-2014
arvotus: ei arvoja
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Hautapelto on lohkottu vuonna 1940 naapuritilasta Holmilasta, joka on alkujaan ollut osa Kuivaniemenkylän Harju -nimistä tilaa. Tilalla on ollut vuonna 1941 valmistunut asuinrakennus. Nykyinen asuinrakennus on vuodelta 1997.

Pihapiirissä on alarinteen puolella entinen navetta ja kulmittain asuintaloon nähden talousrakennus. Tilaa on viljelty 1980-luvun lopulle asti.

Tilan pellot ja niityt ovat sijoittuneet Tyytiänlammen pohjoisrannalle. Lammen rannalta on lohkottu muutamia rakennuspaikkoja vapaa-ajan asunnoille. Nyt entiset pellot ovat avointa pihaa tai heinällä ja entinen rantaniitty on kasvanut umpeen.

arviointi:

Hautapellolla on paikallista asutushistoriallista merkitystä 1940-luvun alussa perustettuna tilana. Asutushistoriallista merkitystä heikentää kuitenkin se, ettei tila ole enää viljelty ja karjasta on luovuttu. Kohteella ei ole rakennushistoriallista merkitystä, koska 1940-luvun alun asuinrakennus on korvattu uudella asuinrakennuksella 1990-luvun lopulla. Nykyinen asuinrakennus on rakennusajalleen tavanomainen. Kohteella ei ole maisemallista merkitystä tilan entisten peltöjen jäätyä heinälle ja niittyjen kasvettua umpeen.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 20/97, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

HAUTAPELTO

id:	309847
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1997
suunnittelija:	Teema-talot
kerrosluku:	1
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	puhtaaksi muurattu punatiili, päätykolmiossa pystyvuoraus
ulkoväri:	punatiili, valkoinen
kattomuoto:	satula
kate:	kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti, tumma
ikkunat:	tuuletusikkunalliset neliöikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HEINOLAHDEN ENTINEN KANSAKOULU, TIINANMÄKI (INV NRO 092)

(M. Kervinen)

id:	209068
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	opetus ja koulutus
ajoitus:	1918-1944
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Heinolahden koulu (ent. Lahdenperän kansakoulu) on rakennettu Tiinanmäelle Lahdenperälle v. 1931. Tontti on erotettu v. 1929 Vuonamolahden perintötilasta. Heinolahden kansakoulu alkoi toimia jo syksyllä 1926 ensin yläkouluna ja vuodesta 1929 myös alakouluna. Jatkokurssi pidettiin ensimmäisen kerran 1936. Koulua pidettiin alkuun vuokratuissa tiloissa. Koulupiiri oli hyvin laaja, risuperäläisille matkaa kertyi jopa 9 km. Kun muissa koulupiireissä oli siirrytty kiertävään koulumalliin, toimi ainoana supistettuna kouluna Heinolahden koulu vv. 1931-1938. Vuonna 1937 Heinolahden koulussa toimi supistettu yläkansakoulu omassa talossa. Noin kymmenen vuotta myöhemmin 18-viikoinen alakoulu muutettiin 36-viikoiseksi. Vuonna 1973 Heinolahden koulustakin tuli peruskoulu. Vuonna 1994 Heinolahden ala-aste oli 2-opettajinen - yksi vakituinen ja yksi väliaikainen opettaja. Puutyöopettaja käy kerran viikossa. Oppilaita oli 26. Koulun opettaja asui koulurakennuksen ainoassa asunnossa, joka oli yläkerrassa. Se on ollut ennen ns. talonmies-keittäjä-siivojan asunto, joka 1980-luvun alussa remontin yhteydessä suureni. Koulun asunnot ovat välillä olleet vuokralaisilla, tai niissä on asunut opettajia.

Tontilla on entinen koulurakennus ja talousrakennus. Vuoden 1994 inventoinnin jälkeen koulu on lopetettu ja rakennus on nykyisin asuntona. Koulupiha on ollut hiekalla, nurmikkoinen asutopiha oli koulun takana alaspäin viettävässä rinteessä. Pelikenttä on ollut pihan itäpuolella. Syksyllä 1990 rakennttiin nykyinen pihaantuloväylä talousrakennuksen eteen. Aikaisemmin pihaan kuljettiin idempää rinteiden kohdalta. Tien varressa rinteessä on männikköä. Pihapiiriä kunnostetaan parhaillaan ja talousrakennusta vastapäätä on maakasojia. Lähiympäristössä on asuinrakennuksia. Verkkoaita rajaa tontin tien puoleisella alueella.

aikaisemmat arvioinnit:

Heinolahden koulu on 1920-luvulla rakennettu puukoulu, joka on säilynyt verraten hyvin alkuperäisessä ulkoasussa. Koulu sijaitsee maisemallisia arvoja omaavalla Lahdenperän kyläalueella; paikallinen historiallinen; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen.

arviointi:

Kohteella on edelleen paikallista historiallista, rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa, joskin arvot ovat heikentyneet muutosten vuoksi.

Kohteen historiallista arvoa koulurakennuksena heikentää käyttötarkoituksen muutos, jonka takia rakennus ei enää hahmotu selkeästi koulurakennukseksi. Rakennushistoriallista arvoa heikentää mm. uusitut ikkunat, jotka tosin myötäilevät vanhaa ikkunajakoa.

lähteet:

Kivijärven rakennusinventointi 1994, lomake nro 092, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

HEINOLAHDEN ENTINEN KANSAKOULU, TIINANMÄKI

id: 309803

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: koulu- ja opetusrakennukset

alkup. käyttö: 511 yleissivistävien oppilaitosten rakennukset

nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot

ajoitus: 1930

suunnittelija: -

kerrosluku: kellari + 1 + (1)

perustus: lohkokivi

runko: hirsi

vuoraus: pysty peiterima

ulkoväri: keltainen, valkoinen listoitus

kattomuoto: satula vinkkeli
kate: kattotiiltä jäljittelevä profiloitu pelti, punainen
ikkunat: 6-ruutuiset tuuletusikkunalliset ikkunat ja 9-ruutuiset. Ikkunat eivät ole alkuperäisiä.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HEITJÄRVEN ENTINEN KOULU (INV NRO 069)

(M. Kervinen)

id: 209059
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: opetus ja koulutus
ajoitus: 1945-1974
ajoitusselite: 1957; 1980
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Heitjärven kyläkoulu perustettiin supistettuna v. 1916 (Kivijärven kirja, 448, Tuomaala). Koulutontti on erotettu Jokiniemen tilan maista v. 1921. Koulutontille rakennettu Heitjärven koulu paloi jatkosodan kynnyksellä 1941. Aina vuoteen 1953/56 eli uuden koulurakennuksen valmistumiseen saakka koulua pidettiin vuokralla lähistön taloissa. Heitjärven koulu lakkautettiin 1990-luvun alussa. Rakennuksessa on asunut vuokralainen vuodesta 1983 ja koulun lakkauttamisen jälkeen rakennusta on käytetty kylätalona ja siinä on asunut vuokralaisia.

Koulurakennus on tien tuntumassa sen suuntaisesti. Tien suuntaan rakennus on yksikerroksinen. Entinen koulun piha on edelleen hiekkakenttänä, joka on heinittymässä reunoiltaan. Koulurakennusta vastapäätä sijaitsee 1950-luvun talousrakennus, jossa on sijainnut myös oppilaiden käymälät. Koulun pihalta johtaa hiekkatie Heitjärven rantaan. Lähimetsät ovat männikkö- ja kuusivaltaisia, joskin koulutontilta on kaadettu metsää joitakin vuosia sitten.

aikaisemmat arvioinnit:

Heitjärven koulurakennus edustaa 1950-luvun puukouluarkkitehtuuria. Koulurakennus sijaitsee Kivijärvi-Kinnula -tien varressa Heitjärven kylässä; paikallinen historiallinen; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen.

arviointi:

Paikallishistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävä Heitjärven vuonna 1957 rakennettu entinen kyläkoulu on säilyttänyt jälleenrakennuskauden rakennushistorialliset ominaispiirteensä, vaikka koulutoiminta on siinä loppunut keväällä 1992. Myöhempi käyttö kylälaisten kokoontumispaikkana, kylätalona on säilyttänyt rakennuksen luonteen. Koulutontti rakennuksineen on edelleen merkitsevä kylämaisemassa.

lähteet:

Heitjärven koulu inv.nro 069, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Rakennuslupa 4/53, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

HEITJÄRVEN ENTINEN KOULU

id:	309792
rakennustyyppi:	koulu- ja opetusrakennukset
alkup. käyttö:	511 yleissivistävien oppilaitosten rakennukset
nyk. käyttö:	012 kahden asunnon talot
ajoitus:	1956
suunnittelija:	arkkitehti K. Rautio 1953
kerrosluku:	(1) 2
perustus:	betoni
runko:	lauta
vuoraus:	pysty peiterima
ulkoväri:	keltanen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula, leveä frontoni pihan puolella
kate:	kattotiiltä jäljittelevä profilipelti, sisäänkäyntikatoksissa saumapelti
ikkunat:	pystyikkunat, joiden alaosassa tuuletusikkuna

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HEPONIEMEN HUVILA (INV NRO 133)

Heponiemen rantasauna (M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209083
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	vapaa-aika ja matkailu
ajoitus:	1918-1944
ajoitusselite:	1940-luvulla ainakin pari vuotta ennen 1947

arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Heponiemen rakennettu huvila oli ensimmäisiä kesämökkejä Puralankylällä. Pyöröhirsisen huvilan rakennutti kivijärveläinen Helsingissä kutomoliikkeen johtajana toiminut liikemies Ilmari Kinnunen (Hirvonen, Jussi, 1984; Kemppainen, Kaisa, 1947). Pihapiirissä on 1940-luvun rakennukselta vaikuttava saunatuvallinen rantasauna. Rakennus on kelohirttä. Rannan puolella on julkisivun mittainen avokuisti, jonka yllä katon lape osittain yltää. Sisäänkäynti on kuistin kautta. Ovi on järeistä harmaantuneista lankuista tehty, vetimenä on keloontunut oksa ja saranaoiden helat ovat koristeellisiksi taotut. Järvelle antaa neliruutuinen ikkuna. Saunatupa on vinkkelissä rakennuksen takaosassa. Tuvan ikkuna on pari-ikkuna ja se on suljettavissa luukulla. Lisäksi tontilla on kaksi pyöröhirsihuvilaa. Niistä pienempi on vuoden 1994 inventoinnin mukaan 1940-luvulta, mutta joidenkin yksityiskohtien, kuten hyvin sileiden hirsien ja kuistin kattoa kannattavien pylväiden metallisten rakenteiden, takia rakennus vaikuttaa kuitenkin uudemmalta. Rakennuksen ajoitus jäi epäselväksi. Rakennuksen ulko-ovi on selvästi uudempi. Ikkunoita peitti maastokäynnillä luukut. Suurempi pyöröhirsirakennus on rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan vuodelta 2004. Se on rakennusajalleen tavanomainen puolitoistakerroksinen vapaa-ajan asunto, jonka päädyssä on avokuisti ja sen yllä parveke. Lisäksi tontilla sijaitsee 1940-luvun vaja saunarakennuksen takana. Se on punaiseksi maalattu. Vuorauksena on pystypeiterimoitus. Vajan rinnalla on punaiseksi maalattu lomalaudoitettu halkovaja. Näiden lisäksi tontilla on vielä selvästi uudempi, aittamainen yöpymiseen soveltuva rakennus. Sekin on punaiseksi maalattu.

Heponiemen kesähuvila sijaitsee Puralankylän eteläpuolella Kivijärven rannassa Kumpusaarta vastapäätä. Ympäristö on metsäistä. Eteläpuolella sijaitsee toinen vapaa-ajan asunto n. 100 metrin etäisyydellä.

aikaisemmat arvioinnit:

Heponiemen kesämökki on 1940-luvulla rakennettu kesänviettopaikka; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Heponiemen huvilan rantasauna on säilyttänyt hyvin paikalliset rakennushistorialliset arvonsa ja se kuvastaa edustavasti varhaista huvilarakentamista Kivijärven rannoilla. Kohteen arvoa kuitenkin heikentää keskelle pihapiiriä rakennettu 2000-luvun uusi vapaa-ajan asunto, joka rikkoo kesähuvilan alkuperäisen pihan jäsentelyn. Sinänsä rakennus kuvastaa hyvin hirsirakentamisen perinteen jatkumista 2000-luvulle.

lähteet:

Heponiemen kesähuvila inv.nro 133, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta

HEPONIEMEN HUVILA

id:	309824
rakennustunnus:	-
rakennustyyppi:	vapaa-ajan asuinrakennukset
alkup. käyttö:	041 vapaa-ajan asuinrakennukset
nyk. käyttö:	041 vapaa-ajan asuinrakennukset
ajotus:	ainakin paria vuotta ennen 1947
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1+parvi
perustus:	betoni
runko:	pyöröhirsi
vuoraus:	vuoraamaton
ulkoväri:	ruskea, pitkänurkkaisten hirsien päät on maalattu valkoiseksi
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, punainen
ikkunat:	ikkunat on peitetty luukuilla

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HIEKKALA (INV NRO U219)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209102
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Hiekkalan päärakennus on valmistunut vuonna 1950 jälleenrakennuskauden tyyppipiirrosten perusteella. Rakennuksen itäpäädyssä on umpikuisti. Pihapiirissä on luultavasti samalta ajalta myös puurakenteinen aitta, vaikka se ei näyäkään peruskartoissa vuosilta 1966 tai 1988. Sen sijaan peruskarttaan vuodelta 1966 on merkitty talousrakennus Hiekkalan pihapiirin länsipuolelle. Rakennus on purettu vuoden 1988 peruskartan perusteella. Paikalla oleva pelloh harjanne on nykyisin pensoittunut. Hiekkalan pihapiirin eteläpuolella olevan suppaan muodostuneen lammen rannalla on Hiekkalan rantamökki. Mökissä on saunatupa ja sauna ja rakennus on pyöröhirttä. Rantamökki näkyy jo vuoden 1966 peruskartassa. Kohde ei vaikuta ympärivuotisesti asutulta.

Hiekkalan asuinrakennus ja aitta sijoittuvat Leukunlahden luoteispuolisen harjun harjanteelle. Pihapiirin itäpuolella rinne laskee jyrkästi Leukunlahden rantaan. Rannan puuston läpi näkyy Leukunlahdelle. Harjanteen laella kulkee kärrytiemäisen luonteensa säilyttänyt tie, joka yhdistää Harjulan Lintuniemeen. Hiekkalan pihapiirin eteläpuolella on suppa, jonka pohjalla on vettä. Supan rannoilla kasvaa joitakin koivuja ja supan yli avautuu avoin maisema Linnan peltoaukealle. Supan itäpuolella sijaitsee naapuritalo Rauhala.

arviointi:

Hiekkalan jälleenrakennuskauden tyyppipiirustusten perusteella toteutetulla rakennuskannalla on paikallista rakennushistoriallista merkitystä. Kohde on ajalleen tyypillinen ja kokonaisuus on edustava. Varsinkin aitta on säilyttänyt hyvin alkupeäristä vastaavan ilmeensä. Asuinrakennuksen ulkoasu on julkisivu korjausten myötä hieman muuntunut. Kohteella on myös paikallista asutushistoriallista merkitystä jälleenrakennuskauden asutustilana. Kohteella on myös paikallista maisemallista arvoa sen sijaitessa maisemallisesti kauniilla paikalla harjun laella Leukunlahden ja suppaan muodostuneen lammen välissä. Pihapiiristä avautuu avoin näkymä Linnan peltoaukealle sekä Leukunlahdelle.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Peruskarttalehdet 233302, 233305, 233303, 233306, 233309, 233401, 233404 ja 233407 vuosilta 1964, 1966, 1988 ja 1992, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

HIEKKALA

id:	309840
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1950
suunnittelija:	tyyppipiirustus
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	vaakavuoraus, päätykolmioissa pystyvuoraus
ulkoväri:	punainen, listoitus valkoinen
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, ruskea
ikkunat:	uusitut pystyikkunat, koristerimat T-jaotuksen mukaan

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

Maakuntakaavan tarkistus Kivijärvi

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HIITOLA (INV NRO 078)

id: 209092
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1864-1917
arvotus: maakunnallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Hiitolan eli alkujaan Hiidenjärven perintötalo mainitaan asiakirjoissa ensimmäisen kerran 1726. Näistä ajoista lähtien talo on ollut saman suvun isännöimä. Hiitola oli puolet entistä Talvis -nimistä taloa. Lähellä Holmisperää on ollut myös Kaijajärvi -niminen talo, jonka historia liittyy kaikei Hiitolan taloon.

Hiitola on lohottu isossajaossa 1810. Tällöin talon maaomaisuus oli 3000-3700 ha suuruisen. Torppareita talolla on ollut kaikkiaan 18/21/22 kpl. 1920-luvulla torpat itsenäistyivät ja n. 1000 ha Hiitolan maista jäi entisille torppareille. Kansakoulutontti on erotettu Hiitolasta v. 1912 (ks. kohde nro 079, Niemelä). Hiitola oli seudun vauraimpia taloja 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa.

Hiitolan talo paloi kokonaan 1800-luvun puolivälissä. Perimätiedon mukaan palo on tapahtunut Matti Antinpojan isännöyysaikana oletettavasti 1852-1855 välisenä aikana. Rakennukset sijaitsivat tuolloin lähekkäin toisiaan, muodostaen neliöpihan. Palosta pelastui pihapiirin 3 jyvääntaa, joista 1 on ns.

siemenaitta. Se sijaitsee nykyisin pihapiirin reunalla pellon laidassa. Se on peräisin vuodelta 1840, vuosiluvun löytyessä hinkalon seinästä. Nykyisen pihamiljööön vanhimmat rakennukset, mukaanluettuna päärakennus, on rakennettu pian palon jälkeen.

Hiitolassa on ollut kivinavetta, mutta palon jälkeen se hävitettiin ja tilalle rakennettiin uusi puusta. 1920-luvun alussa tämä navetta ei enää vastannut silloisia vaatimuksia. Uusi navetta rakennettiin uudelle paikalle ja samalla muutettiin myös muiden talousrakennusten paikkoja.

Hirsirunkoiseen, pystypeiterimavuorattuun navettaan tuli talli ja navetta saman katon alle. Navetan suunnitteli rakennusmestari Jalmari Kuronen, joka on suunnitellut Keski-Suomeen runsaasti mm. tyyliltään klassistisia koulurakennuksia. 1940-luvulla navetassa on ollut karjalaisen siirtoväen karjaa "evakossa" ja päätyhuoneen ikkunan pielen sipuliaiheiset koristeet ovat tältä ajalta.

Navetan suunnittelun yhteydessä Kuronen suunnitteli myös päärakennuksen ulkovuorauksen ja pihan puoleiset kaksi avokuistia. Päärakennuksen ilme on selvästi 1920-luvun klassismia. Kuisteilla on harjakatto. Kuistit ja niiden kattoa kannattelevat koristeelliset pylväät on uusittu vanhan mallin mukaan 2010-luvulla.

Päärakennusta on muutenkin kunnostettu useaan otteeseen. Sen hirsikehikko on kohotettu kivijalalle vuonna 1933. Ulkovuoraus ja kuistit on mahdollisesti toteutettu vasta tällöin, samoin kuin talouskellarin rakentaminen. Katon sementtitiilikate on vuodelta 1954. Vesi- ja viemäri sekä keskuslämmitys ovat vuodelta 1964, asuinrakennusta on peruskorjattu vuonna 1986 ja 1990-luvulla.

Pihapiirissä on runsaasti vanhoja talousrakennuksia, kuten tulipalosta säilynyt jyvääitaa, 6-huoneinen riviaitaa, paikalle siirretty riihi, lampola ja niityltä siirretty heinälato. Lisäksi pihapiirissä on 1970-luvun talousrakennuksia kuten konesuoja. Myös talousrakennusten kunnosta on pidetty huolta. Niiden vesikatot ovat pääasiassa profiili- tai aaltopeltiä.

Hiitola sijaitsee Hiidenjärven ja Hiitolantien välissä. Tien ja pihapiirin välissä on metsää. Hiitolan pihapiiriä ympäröi talon peltoaukea, joka laskee Hiidenjärven rannalle. Päärakennus sijaitsee pienellä kumpareella ja pihapiiristä avautuu näkymä Hiidenjärvelle. Lähimmät naapuritalot sijaitsevat noin kilometrin päässä ympäristön ollessa hyvin harvaan asuttua.

aikaisemmat arvioinnit:

Hiitolassa on uusklassistinen päärakennus 1800-luvulta. Seutukaavaliiton 2. vaihekaavan alueluettelossa (1981) rakennus on määritelty rakennushistorialliselta arvotaan valtakunnallisesti merkittäväksi. Hiitolan rakennusryhmä omaa myös maisemallisia arvoja perinnemaisemana, jossa on säilynyt mm.

metsähakamainen laidun. Rakennusryhmässä on myös talousrakennuksia viime vuosisadalta (1800-luvulta) maakunnallinen maisemallinen; maakunnallinen rakennushistoriallinen; paikallinen historiallinen.

arviointi:

Kohteen arvoissa maakunnallisissa arvoissa ei ole tapahtunut muutoksia. Rakennuksia on ylläpidetty niiden ulkoasua kunnioittaen. Talousrakennusten paikkoja on siirretty pihapiirissä pitkin 1900-lukua, mikä on ollut elinkeinon jatkumisen edellytys. Pihapiiri peltoaukeineen ja vesistönäkymineen muodostaa kuitenkin edelleen maisemallisesti edustavan kokonaisuuden.

lähteet:

Hiitola, inv. nro 078, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Keski-Suomen seutukaavaliitto, 2. vaihekaavan alueluettelo 1981.

Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016. Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytty maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvitys.

<https://www.keskisuomi.fi/filebank/25246->

MAAKUNNALLISESTI_MERKITTäVäT_RAKENNETUT_KULTTUURIYMPäRISTöT_2016_(15_8_2017).pdf

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Nykyisen omistajan haastattelu 24.09.2019 ja sähköposti 21.1.2020.

tiivistelmä:

Hiitolan 1700-luvulla perustettu tila on ollut alueen vauras suurtila, jolla on ollut paljon maata ja torppia. Pihapiirissä on hieman klassisia piirteitä sisältävä päärakennus vuodelta 1860, hirsinen ja aumakattoinen navetta 1920-luvun lopulta, jyvääitaa vuodelta 1840, riviaitaa 1920-luvulta, paja vuodelta 1898, sauna, hirsiset pellavalato, riihi, navetta ja sikakoppeli 1900-luvun lopusta. Hiitola on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Keski-Suomen 1.12.2017 hyväksytyssä maakuntakaavan tarkistuksen taustaselvityksessä.

HIITOLA

id: 309830
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot
ajoitus: 1890-1899
suunnittelija: pääarakennuksen kuistit Jalmari Kuronen 1928
kerrosluku: (1) 1 (1)
perustus: lohkokivi
runko: hirsi
vuoraus: pysty peiterima
ulkoväri: keltainen, vaaleanruskea listoitus
kattomuoto: satula
kate: sementtitiili
ikkunat: 6-ruutuiset, otsalaudoissa koristeena salmiakkikuvio

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HOIKKALAMMEN KÄMPPI (INV NRO 163)

(M. Kervinen)

id:	209089
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	maa- ja metsätalous
ajoitus:	1945-1974
ajoitusselite:	1948

arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Hoikkalammen kämpppä on rakennettu v. 1948, samoin kuin muut rakennukset kalustoliiteriä lukuun ottamatta. Se on muutama vuosi jälkeenpäin tehty. Kämpän ja kalustoliiterin lisäksi kohteessa on sauna ja hevostalli.

Metsähallinnossa kiinteistöjen ja teiden rakentamisesta ja peruskunnostuksista vastasi tavallisesti piirikuntatoimistojen rakennustoimi. Kämppien rakennusmiehinä käytettiin paikallisia hyväksi tiedettyjä rakennusmiehiä. Kämpät rakennettiin hirrestä tai laudasta tyyppiirustuksen mukaan, mm. arkkitehti Lappi-Seppälä suunnitteli kämpppärakennuksia. Hoikkalammen kämpän, saunan ja tallin rakensi Jalmari Kytölä poikineen Kyyjärven Saunakylältä. Vuonna 1948 valmistui läheiseen jokeen myös tammi. Kämppien tarve väheni 1960-luvulla, kun metsätyö koneellistui (moottorisahat) ja työväki väheni. Toinen vähentävä tekijä oli yksityisautoilu ja metsäautoteiden valmistuminen. Metsurit eivät jääneet enää kämpille yöksi vaan ajoivat koteihinsa. Hoikkalammelle vievä tie valmistui v. 1958.

Kämppä on ollut Metsähallituksen omistuksessa ainakin 1990-luvulle asti, jonka jälkeen se on siirtynyt yksityiseen omistukseen. Tätä ennen kohde on ollut pitkäaikaisvuokralla ja sitä on tällöin käytetty metsästyskämppanä ja vapaa-ajan asuntona. Rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan kohteen nykyinen käyttötarkoitus on hotellit yms.

Kämppä ja sauna ovat hyväkuntoisia. Talli ja etenkin kalustoliiteri ovat huonommassa kunnossa. Kummassakin on vesikatteenaa sammaloitunut kattuhuopa. Liiterin katon räystääs on osittain painunut, muuten rakennus on vielä säilyttänyt muotonsa. Liiterin ja tallin vesikattojen mahdolliset vauriot ovat uhka rakennusten säilymiselle.

Hoikkalammen kämppä sijaitsee Kivijärven ja Kyyjärven välisen laajan asumattoman metsäalueen keskellä, Hoikkalammen pohjoisrannalla. Lammesta lähtevä Hoikkapuro lähtee Kämpän länsipuolelta. Kämppä on jyrkähkön mäenkumpareen laella. Idässä maasto viettää alas lammen rantaan ja sinne on rakennettu hevostalli. Varastorakennus on kämppää vastapäätä. Kämpän edustalla on pieni avoin piha mutta muutoin lähiympäristö on metsäinen. Saunan nurkalta lähtee eräpolku. Maisema on erämainen. Lähimmät asuintalot ja vapaa-ajan asunnot sijaitsevat parin kilometrin päässä Veitjärven rannalla ja Lummeperällä.

aikaisemmat arvioinnit:

Hoikkalammen kämppä on rakennettu 1940-luvun lopulla ja edustaa ajalleen tyyppillistä hirsirakenteista kämppätyyppiä; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen taloushistoriallinen.

arviointi:

Hoikkalammen kämppä 1940-luvun lopulta on edelleen tyyppilinen ja edustava jälleenrakennuskauden kämpppärakennus, jonka käyttö metsäsavottojen jälkeen on jatkunut metsästyskämppanä. Pihapiirillä on paikallista rakennushistoriallista ja taloushistoriallista merkitystä. Kohteen arvot eivät siten ole muuttuneet voden 1994 arviointivaiheesta.

lähteet:

Hoikkalammin kämppä inv.nro 163, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

HOIKKALAMMEN KÄMPPÄ

id: 309829
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: majoitusrakennukset
alkup. käyttö: 139 muut asuntolarakennukset
nyk. käyttö: ei selvitetty
ajoitus: 1948
suunnittelija: Kämpän tyyppimerkintä mhs II
kerrosluku: 1
perustus: kivi

runko: hirsi
vuoraus: vuoraamaton
ulkoväri: punainen, pitkänurkkaisten hirsien päät maalattu valkoisiksi
kattomuoto: satula
kate: aaltopelti, harmaa
ikkunat: neliruutuiset, tuvan ikkuna 8-ruutuinen vaakaikkuna. Listoitus valkoinen. Ulko-ovet keltaiset.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

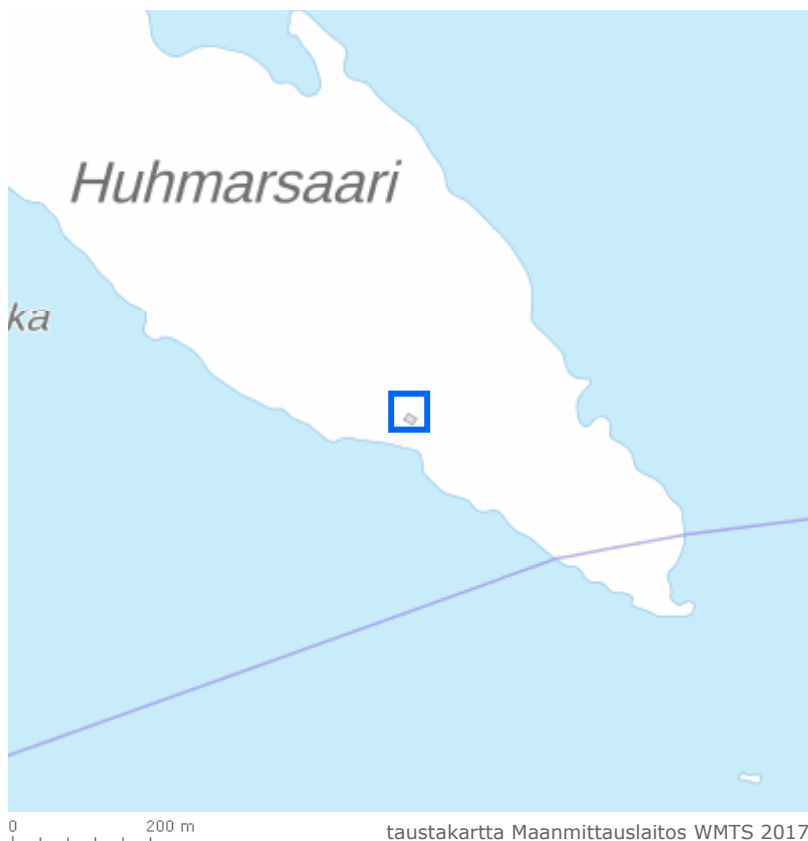
Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

HUHMARSAAREN KÄMPPI, HUHMARI (INV NRO 164)

id: 209090
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: maa- ja metsätalous
ajoitus: 1945-1974
arvotus: ei arvoja
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Huhmarsaaren kämppi oli Kivijärven hoitoalueen rakennuttama. Kämpäkortissa mainitaan rakennuksen palvelevan sekä hankintoja että vartiointia. Talvisin Huhmarsaaren metsähakkuiden aikana kämppi on toiminut metsurien väliaikaisasuntona joitakin vuosia 1960-luvun alkupuolelle asti. Hakuut ovat kuitenkin olleet saarella melko vähäisiä ja käytännössä kämppi on alusta alkaen ollut myös henkilökunnan virkistyspaikkana. Sittemmin sitä on vuokrattu vapaa-ajan käyttöön myös muille. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan kämppi on tuolloin ollut alkuperäisessä asussaan. Paikallisilta asukkailta saadun tiedon mukaan kämppi on sittemmin tuhoutunut tulipalossa. Maastossa näkyy kämpän nurkkakivet. Kohdetta ei käyty tarkistamassa maastossa inventoinnin yhteydessä.

Huhmarsaari on saari Kivijärvessä sen keskiosassa. Suuri osa saaresta on valtion omistuksessa, loppu alue on yksityisten omistamaa. Rannat ovat kivikkoiset, metsä kuivaa kangasmetsää, rannoilla kasvaa myös koivuja. Kämpä sijaitsi metsäisessä rinteessä saaren etelärannalla.

aikaisemmat arvioinnit:

Huhmarsaaren kämpä on rakennettu v.1958 ja se on toiminut lähinnä hoitoalueen henkilökunnan virkistysalueen kämppänä ja saunana. Saaressa valtion omistamat rannat kuuluvat rantojensuojeluohjelman piiriin; paikallinen rakennushistorillinen.

arviointi:

Arvot on menetetty kohteen tuhouduttua.

lähteet:

Huhmarsaaren kämpä inv.nro 164, Kivijärvenr akennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kunnan työntekijöiden haastattelu ja paikallisen veneilijän sähköposti 28.8.2019.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

JOKELA (INV NRO 089)

(M. Kervinen)

id:	209065
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1918-1944
ajoitusselite:	1930-1933

arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Jokela oli Hiitolan talon metsänvartijan asuinpaikkana 1800 -luvulta 1900-luvun alkuvuosikymmenille. Metsänvartijan etuistuksiin kuului vapaa asunto eli kaikei vuokrasuhteeseen ei kuulunut taksvärkkipalvelus. Vanha Jokela sijaitsi nykyisten rakennusten alapuolella pellolla, tuparakennus hiekkatien paikkeilla. Jokela itsenäistyi myöhemmin kuin Hiitolan muut torpat, koska Hiitolan isäntä oli myynyt maa-alueen, johon Jokelakin kuului, puutavarayhtiölle ennen kuin itsenäistymisestä oli sovittu. Jokela on merkitty maarekisteriin v. 1933 itsenäisenä tilana. Itsenäistymisen aikaan rakennuskantaa on uudistettu ja päärakennus on rakennettu nykyiselle paikalle.

Pihapiirissä on kaksi pitkänurkkaista pyöröhirsistä päätyovellista aittaa tai latoa, entinen karjarakennus, riviaitta, saunarakennus (?) ja rantasauna. Päätyovelliset aitat on ilmeisesti siirretty pihapiiriin vuoden 1994 inventoinnin jälkeen. Ne saattavat olla entisiä heinälatoja etäämmällä sijainneilta niityiltä. Karjarakennus on rakennettu hieman asuinrakennuksen valmistumisen jälkeen. Siinä on ollut navetta, talli ja heinälato. Rakennus on osittain lomalaudoitettu, osittain pystyvuorattu ja maalaamaton. Ikkunat ovat pieniä vaakaikkunoita. Vuonna 1985 viimeiset lehmät hävitettiin tilalta. Nurkkakivien varassa oleva kolmihuoneinen, yksikerroksinen riviaitta on pystypeiterimavuorattu. Rakennuksessa on ollut jyväättä, tavara- ja vaateaitaa sekä liiteri. Luhtikäytävän kaiteen piennat ovat koristeelliset ja valkoiseksi maalatut. Lisäksi pihapiiriä reunustaa päärakennusta vastapäätä sijoittuva 1960-luvun pihasauna. Se on limilaudoitettu ja punaiskesi maalattu. Kuisti on nurkassa oleva sisäänveto, jonka kulmaa kannattaa pahkainen kelopuu. Perustuksena on betonilaatta. Pari-ikkunat ja ulkovo vaikuttavat olen 1900-luvun alkupuoliskolta. Hieman pihapiiriin ulkopuolella nykyisen suon laidassa on pieni saunamökki. Jokelasta Kurkiniemeen johtavan tien itäpuolella entisen pellon yhteydessä on lautarakenteinen lato. Kohde on nykyään vapaa-ajan asuntona. Rakennukset ovat entistä karjarakennusta lukuun ottamatta hyvässä kunnossa. Asuinrakennuksen ikkunat on uusittu.

Jokelan pihapiiri sijaitsee Heinälahden perukassa metsäisen mäen laella. Talolle johtaa idästä hiekkatie. Pihamuoto on melko väljä ja hajanainen johtuen osaksi maastosta. Tilan pellot ovat sijainneet sen itäpuolella Heinälahden laskevan Tynnyripuron rannalla. Pellot on metsitetty. Kun talo rakennettiin, vesi oli paljon lähempänä Heinälahden pohjukkaa kuin nykyisin. Vedenpinnan alenemiseen on ollut syynä Kämärin voimalaitos. Heinälahti on nykyisin soistunut eikä avointa vesipintaa juurikaan ole.

aikaisemmat arvioinnit:

Jokelan asuinrakennus on ollut Hiitolan metsänvartijan asuinpaikkana. Rakennukset ovat pääasiassa 1930-luvulta ja edustavat hyvin aikansa rakennuskäytäntöä; paikallinen asutushistoriallinen: paikallinen rakennushistoriallinen.

arviointi:

Jokelan asuinrakennus on paikallisesti asutushistoriallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä entinen Hiitolan metsänvartijan asuintalo vuodelta 1930-1933 ja myös entinen navetta-hevostalli-lato on 1930-luvulta ja savusauna on rakennettu ennen vuotta 1930. Jokelan pihapiirin arvot ovat säilyneet hyvin.

lähteet:

Jokela inv.nro 089, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyö : Botnia-foto, 2009.

JOKELA

id: 309800
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 041 vapaa-ajan asuinrakennukset
ajoitus: 1930-1933
suunnittelija: -
kerrosluku: 1 (1)

perustus:	betoni (rossipohja)
runko:	hirsi
vuoraus:	pysty peiterima
ulkoväri:	punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, punainen
ikkunat:	6-ruutuiset pystyikkunat, osassa ikkunoita on lisäksi 3-ruutuiset tuuletusikkunat. Ikkunat ovat uudehkoja. Ulko-ovi on vanha peliovi, jonka yläosassa on puolipyöreä ikkuna.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti**Keski-Suomen museo****Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019**

KIVIJÄRVI**EI MÄÄRITELTY****JOKILAHDEN TALOUSRAKENNUKSET (INV NRO V059 JÄLKEEN)**

id: 209120
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: maa- ja metsätalous
ajoitus: 1864-1917
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Jokilahti on vanha torppa, joka on erotettu Lepistön pappilan maista. Torppa itsenäistyi 1921. Asuinrakennus on mahdollisesti 1800-luvun puolelta ja sitä on laajennettu 1930-luvulla sekä peruskorjattu 1980-luvulla. Pihamaalla on vielä 1993 ollut myös jäänteet vielä vanhemmasta asuinrakennuksesta, pihaan tullessa vasemmalla puolella.

Jokilahden aittarakennus koostuu kahdesta hirsiaitasta ja ne yhdistävästä lautarakenteisesta aitasta. Lisäksi pihapiirissä on entinen navetta ja riihi. Vanhassa navetassa on ollu lato ja seitsemälle lehmälle parvi. Perähuone on toiminut lantasaaliiona.. Riiehen oven edustalla ollut katos toiminut yleisesti kylällä kalustusajana. Riiehen ovea oli isonnettu jossain vaiheessa ja pärekatto korvattu peltikatteella. Jokilahden tilan talouspiha sijoittuu Leukunlahden rannalle matalan mäen päälle.

aikaisemmat arvioinnit:

Jokilahden talousrakennuksia kirkonkylän "Taavetinkaupungin" alueella ovat olleet vilja- ja makuuaittana toiminut hirsiaitta 1800-luvulta, hirsinen navetta ja riihi. Rakennukset edustavat häviämässä olevaa

maaseudun asumista ja rakennusperintöä sekä kivijärveläistä muistiperinnettä ja kylähistoriaa 1800- ja 1900-luvulta; paikallinen rakennushistoriallinen.

arviointi:

Kohteessa ei pystytty käymään maastokäynnin yhteydessä. Ilmakuvien perusteella ja teoksen Kotiseutumme Kannonkoski-Karstula-Kinnula-Kivijärvi-Kyyjärvi-Pylkönmäki 2008-2009 perusteella talousrakennukset ovat edelleen pystyssä ja hyvässä kunnossa.,
ks. myös aikaisemmat arvioinnit.

lähteet:

Jokilahden talousrakennukset / varia kohde, Kivijärven rakennusinventointi 1993, tutkija Teija Ahola (inventointia varten haastateltu omistajaa Onerva Pölkkiä syyskuussa 1993), Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim.
Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim.
Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

JOKILAHDEN AITTA

id:	309858
rakennustyyppi:	talousrakennukset
alkup. käyttö:	941 talousrakennukset
nyk. käyttö:	941 talousrakennukset
ajoitus:	1800-luvun loppupuolisko
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1
perustus:	nurkkakivi
runko:	hirsi, lauta
vuoraus:	vuoraamaton
ulkoväri:	punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti
ikkunat:	-

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

JAUHONIEMI

JOKINIEMI (INV NRO 070)

(M. Kervinen)

id: 209061
kunta: Kivijärvi
kylä: Jauhoniemi
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1864-1917
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Jokiniemen talo on kantatila. Alkujaan se on ollut torppana ja 1830-luvulta alkaen perintötalona. 1901 Jokiniemestä on erotettu Mustikkamäki ja Hakkarala vuonna 1901. Talo siirtyi vapaa-ajan asunnoksi vuonna 1975.

Asuinrakennus on vuoden 1994 inventoinnin mukaan vuodelta 1885. Nyt maastokäynnillä haastateltiin paikalla ollutta omistajan sukulaista, jonka mukaan rakennus on vuodelta 1857.

Talossa tehtiin korjauksia lähinnä 1930-luvulla mm. ulkolaudoitus, avokuisti, uusi sisäänkäynti tupaan ja väliseinällä erotetun keittiön tuvan sivulle. Myöhemmin kuisti vuorattiin umpinaiseksi. Kuistilla on lapekatto ja sille on kaksi ovia. Kuistin vesikatteenä on nykyisin vihereä kattuhuopa. Vesikaton katemateriaali vaihdettiin sementtitiileksi 1940-luvun loppupuolella. Rakennuksen omistajalla on vanha valokuva rakennuksesta. Kuvassa rakennuksen ulkoverhouksena on pystypeiterima ja kuisti on umpinainen. Vesikatteenä on sementtitiilet. Osa ikkunoista on T-ikkunoita, osa 6-ruutuisia pystyikkunoita. Rakennuksen luoteispuolella kasvaa leveä lehtipuu, joka saattaa olla paikalla nykyisinkin kasvava monirunkoinen pihlaja.

Heitjärven koulu on toiminut Jokiniemessä vuokratiloissa jonkin aikaa koulurakennuksen palettua vuonna 1941. Uusi koulurakennus Heitjäreille saatiin vasta 1950-luvulla (ks. kohde Heitjärven entinen koulu, inv nro 069).

Karjasta tilalla on luovuttu 1960-luvun lopulla. Navetta on purettu pihatien mutkasta. Saunan lähellä on pyöröhirsistä rakennettu lato. Riihi on purettu.

Tila sijaitsee Heitjärven etelärannalla järven ja Kivijärventien välissä. Rakennusryhmä on sijainnut talon peltoaukean keskellä. Talon pohjoispuoliset pellot on nykyään metsitetty. Eteläpuolella on umpeenkasvavaa niittyä. Niityn eteläpuolella on Heitjärveen laskeva puro. Lähimmät muut talot ovat Kivijärventien varressa. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan niihin on ollut näköyhteys, mutta nykyisin ne jäävät kasvillisuuden taakse.

Entinen pihaan päättynyt tie jatkuu nyt talon ohitse rantaan, missä on kesämökkejä. Talo sijaitsee mäenrunkareilla, aitan ja saunan jäädessä pellolle viettävään rinteeseen. Marjatarha ja hyötymaat ovat talon edessä. Maatalouden loppuminen ja talon käytön supistuminen on muokannut pihamiljöötä ja muuttanut sen enemmänkin taajamille tyypilliseksi puutarhatontiksi.

aikaisemmat arvioinnit:

Jokiniemen asuinrakennus on tyypillinen maatilan päärakennus 1800-luvun loppupuolelta ja edustaa paikallista talonpoikaisrakentamista; paikallinen rakennushistoriallinen.

arviointi:

Kohteen arvot eivät ole muuttuneet. Katso myös aikaisemmat arvioinnit kenttä.

lähteet:

Jokiniemi inv.nro 070, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Heitlahden koulu inv.nro 069, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Omistajan sukulaisen haastattelu 24.09.2019

JOKINIEMI

id:	309797
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	041 vapaa-ajan asuinrakennukset
ajotus:	1885 (1857?)
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1+(1)
perustus:	Kivi (rossipohja), betonikuori, harkkotiili
runko:	Hirsi
vuoraus:	Pysty peiterima

ulkoväri: Punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto: Satula
kate: punertava sementtitiili
ikkunat: 6-ruutuiset pystyikkunat, 9-ruutuinen ruutuikkuna. Osa ikkunoista on ollut alkujaan T-ikkunoita.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

JÄRVELÄ (INV NRO V106JÄLKEEN)

(M. Kervinen)

id:	209073
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Järvelä on kruununpuistoon perustettu asuntotila. Järvelän asuntotila on mitattu Heinolahden kruununpuiston metsätalouden tarkastuksen yhteydessä vuonna 1922.

Pihapiirissä on 1950-luvun lopulla rakennettu tyyppitalo, mittasuhteitteinsa vuoksi entiseltä karjarakennukselta vaikuttava rakennus ja kaksi aittaa. Lähellä rantaa on ehkä entisestä heinäladosta tehty grillikota ja pieni rantasauna.

Karjarakennus on vuodelta 1947. Se on vuoraamaton, pitkänurkkainen hirsirakennus. Se sijaitsee kulmittain asuinrakennukseen nähden. Siinä on ollut karja- ja rehutilat, varasto, talli ja sauna. Ainakin osasta oviaukkoja puuttuu ovet, osa aukoista on peitetty pressulla. Vesikatteena on maalaamaton profiilipelti. Vuoden 1994 inventointiin kohteelle ei ole annettu omaa inventointinumeroa, vaan se on käsitelty varia-kohteena, josta on vain käsinkirjoitetut suppeat muistiinpanot. Muistiinpanoissa tunnutaan viittaavan karjarakennukseen entisenä asuinrakennuksena.

Päätyovelliset aitat sijaitsevat viistosti asuinrakennuksen takana. Isompi aitoista on pirkänurkkainen maalaamaton hirsiaitta. Sen sisäänkäynnin edustalla on katettu kuisti. Rakennuksen vesikatto on erittäin huonossa kunnossa ja siinä on suuria reikiä. Repeytyneen kattohuovan alta näkyy pärekattoa.

Perustuksena on luultavasti nurkkakivet, mutta ne ovat kasvillisuuden peitossa. Rakennuksen päädyssä ja toisella sivulla on T-ikkunat, joista puuttuvat lasit. Ne vaikuttavat vanhoilta asuinrakennuksen ikkunoilta ja ovat aitan kokoon nähden suhteettoman suuret. Rakennus saattaa olla tilan entinen päärakennus tai osa siitä. Suomen pienviljelijät VII (1969) teoksen mukaan entinen päärakennus on toiminut uuden asuinrakennuksen valmistumisen jälkeen vilja-aittana ja varastona. Pienempi aitta on paremmassa kunnossa ja sen huopakate on uudehko.

Suomen pienviljelijät VII (1969) teoksen mukaan tilalla on ollut työhevonen ja 4 lypsylehmää. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan tila on ollut tyhjiillään. Nykyisin tila on ilmeisesti vapaa-ajan asuntona ja päärakennuksen kunnostaminen on aloitettu.

Järvelä sijaitsee Veitjärven etelärannalla järveen laskevan Haukijoen rannalla. Tilan pellot ovat olleet pihapiirin eteläpuolella Haukijoen rannalla, mutta ne on metsitetty. Kyyjärven suuntaan vievä Veitjärventie ylittää Haukijoen kohteen entisten peltöjen eteläpuolelta. Järvelään johtaa oma pihatie, joka ylittää Haukijoen. Tien varressa on myös yksi vapaa-ajan asunto luultavasti 1960-70 -luvulta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat parin kilometrin etäisyydellä Lummeperällä ja Veitjoella.

arviointi:

Kohteella on paikallista asutushistoriallista merkitystä kruununpuiston asutustilana. Merkitystä heikentää kuitenkin tilan peltöjen metsittäminen. Kohteen rakennuskanta edustaa perinteistä hirsirakentamista. Päärakennus on tavanomainen jälleenrakennuskauden tyyppitalo 1950-luvulta.

lähteet:

Järvelä, varsinaisen rakennusinventoinnin ulkopuolinen kohde eli varia-kohde, josta kerätty vuonna 1994 vain joitakin tietoja sekä otettu kolme valokuvaa ja aineistoon liitetty myös kopio asuntotila Järvelän tontinmittauskartasta vuodelta 1922. Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto. (Kts kuvaus-kentän arviot 1994 inventoinnista Järvelää koskien).

Suomen pienviljelijät = Finlands småbrukare. VII, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Kuopion läänit (1969). Turku : Turunmaan kirjakustantajat, 1969.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

JÄRVELÄ

id: 309805

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: ei selvitetty

ajoitus: 1959

suunnittelija: -, tyyppipiirustusten mukaan

kerrosluku: (1) 1 (1)

perustus: betoni

runko: lauta

vuoraus: vaakavuoraus

ulkoväri: punainen, vihreä, valkoinen listoitus
kattomuoto: satula
kate: profiloitu pelti, harmaa
ikkunat: alkuperäiset tuuletusikkunalliset vaakaillunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

JÄRVELÄN AITTA (INV NRO V091JÄLKEEN)

(M. Kervinen)

id:	209067
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	maa- ja metsätalous
ajoitus:	1918-1944
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Järvelä on entinen Hiitolan torppa, joka itsenäistyi 1923. Järvelän pihamiljöö muodostuu asuinrakennuksesta, aitasta, saunasta, karjarakennuksesta ja riihestä. Rakennusryhmä on väljä, eikä muodosta selkeää rajattua pihaa.

Järvelän tilan vanha asuinrakennus korvattiin uudella puolitoistakerroksisella tyypitalolla 1960-luvulla. Kulmittain pihan kaakkoisreunalla on riviaitta, joka on rakennettu ehkä v. 1928. Aittarakennus muodostuu kahdesta omille nurkille salvotusta hirsiaitasta, joista toisessa on kaksi huonetta ja toisessa yksi, ja nämä yhteenliittävästä lautaseinäisestä huoneesta. Puuliiteri on rakennettu huoneiden taakse jäljestä päin. Järvelän navetta on sementtitiilestä ja rakennettu v. 1963 todennäköisesti maanviljelysseuran tyypipiirustuksien mukaan. Tilalla oli viimeksi mullikoita 1980-luvun puolivälissä, lypsykarja oli hävitetty jo sitä ennen.

Rantasauna on lautarakenteinen ja vuodelta 1952. Pyöreät koristeaiheet ja palkisto-otsikkoiset ikkunat ovat Järvelän vanhasta asuinrakennuksesta. Riihi on pihapiirin reunalla.

Järvelän tila sijaitsee Pienen Tynnyrijärven pohjoisrannalla, Kokkolan- ja Talviaislahdentien risteyksen lähellä. Talouskeskus on perustettu tasamaalle loivan järveen viettävän rinteeseen yläpuolelle. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan pihan lähiympäristö oli tuolloin vielä avaraa, mutta lähiniittyjä oli metsitetty. Puusto pihan ympärillä ja entisillä pelloilla on tämän jälkeen kasvanut eikä lähiympäristö enää vaikuta avaralta. Järven suuntaan aukeaa kapea avoin näkymä.

Pihaan johtavan tien alussa on Siltala -niminen asuntontti rakennuksineen. Seuraavaan naapuritaloon on matkaa linnuntietä n. 400 m.

aikaisemmat arvioinnit:

Järvelän riviaitta on tyypillinen erillisistä iäkkäämmistä hirsiaitoista lautaväliköin koottu aittarakennus 1920-luvulta. Aitta on maalaamaton ja sen ovet ja kaide ovat alkuperäiset; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Järvelän aitan rakennushistorialliset arvot ovat hyvin säilyneet. Ympäröivän pihapiirin rakennukset ovat hyvässä kunnossa ja asuttuna.

lähteet:

Järvelän aitta, inv.nro 091 jälkeen oleva ns. variakohde, josta kerätty vain jotkut tiedot sekä otettu valokuvat 1994, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola,, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

JÄRVELÄN AITTA

id:	309802
rakennustyyppi:	aitat
alkup. käyttö:	891 viljankuivaamot ja viljan säilytysrakennukset
nyk. käyttö:	719 muut varastorakennukset
ajoitus:	1928 (?)
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1
perustus:	nurkkakivi
runko:	hirsi; lauta
vuoraus:	vuoraamaton hirsi; pysty lomalauta; pysty peiterima (päätykolmio)
ulkoväri:	maalaamaton
kattomuoto:	satula
kate:	profiloitu pelti, maalaamaton
ikkunat:	ei täytetty

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

KANNAS (INV NRO 098)

(M. Kervinen)

id: 209070
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Kannas on erotettu v. 1925 Talviaislahden perintötalosta. Tilan rakennukset muodostavat väljän suorakaiteen muotoisen pihan. Asuintakennus sijaitsee pihan perällä, kuisti portille päin. Se on 1950-luvun alusta oleva tyypitalo. Sitä on laajennettu vuoden 1994 jälkeen koillispuolelta.

Pihapiirissä on kulmittain asuintaloon nähden navetta. Navetta on osin hirsirakenteinen, osittain lautarakenteinen. Lautarakenteinen osa on pystypeiterimavuorattu, hirsirakenteinen osa on vuoraamaton. Vesikatteena on profiilipelti. Rakennusta ei ole maalattu. Ikkunat ja ovet vaikuttavat alkuperäisiltä. Ikkunat ovat neliruutuisia. Rakennus on luultavasti 1900-luvun alkupuoliskolta, ehkä vasta jälleerakennuskaudelta.

Vastapäätä navettaa pihatien toisella puolen on yksittäisaitta. Se on pitkänurkkainen hirsirakennus. Ovi on poikkeuksellisesti sivulla. Oviaukkoja lienee suurennettu myöhemmin ja ovet uusittu. Aitalla on hyväkuntoinen aaltopeltikatto.

Talo sijaitsee nimensä mukaisesti järven ympäröimällä kapealla kannaksella, Vetokannaksella. Tilan ohi kulkee tie mökkiteille. Talolle saavutaan etelästä metsikön läpi. Puusto pihapiirin ympärillä on tiheää eikä rannalle näy. Pihalla kasvaa mm. sembramänty. Talon pellot ovat sijainneet pääasiassa pihapiirin pohjoispuolella ulottuen Siikalahden rannalle. Ne on metsitetty.

Lähimmät asumukset ovat kesäasuntoja, vakituista asutusta on noin 400 m päässä.

aikaisemmat arvioinnit:

Kannaksen tilalla on edustettuna sotien jälkeinen tyypirakentaminen ja sotien edeltänyt kansanomaisen rakennustapa; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Kohteen arvot päärakennuksen osalta ovat heikentyneet laajennuksen myötä. Pihapiirissä on säilynyt hirsinen navetta ja aitta, jotka edustavat perinteistä rakennustapaa ja niillä on edelleen paikallista rakennushistoriallista merkitystä.

lähteet:

Kannas inv.nro 98, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

KANNAS

id: 309804

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot

ajotus: 1952-1954

suunnittelija: -

kerrosluku: 1 (1)

perustus: betoni

runko: lauta

vuoraus: pysty peiterima

ulkoväri: siniharmaa

kattomuoto: satula

kate: saumapelti, tumma

ikkunat: pari-ikkunat, tuuletusikkunalliset vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

KETOLA (INV NRO U210)

(M. Kervinen)

id: 209097
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Ketola on lohkaistu Vuonamolahti -nimisestä kantatilasta. Kantatila on sijainnut viimeksi Ketolan pihapiirin yläpuolella, mutta sen rakennuskanta on hävinnyt. Ketolan päärakennus on vuodelta 1953. Rakennus on rakennettu Keski-Suomen Maanviljelys-talousseuran asutustoimikunnan tyyppipiirroksen mukaan. Asuinrakennuksen lisäksi pihapiirissä on osin sementtitiilirakenteinen, osin puurakenteinen navetta, joka on toteutettu vuonna 1956 tyyppipiirrosten perusteella. Navetan pohjoispuolella on jälleenrakennuskauden aitta, jonka pihan puoleisen julkisivun keskellä on avosola. Sekin vaikuttaa tyyppipiirrosten mukaan toteutetulta. Pihapiirin pohjoispuolella hieman erillään muusta pihapiiristä on hirsirakenteinen, pitkänurkkainen talousrakennus sekä pyöreästä puutavarasta löyhästi savottu talousrakennus.

Ketolan pihapiiri sijaitsee Perhontien varressa. Pihan erottaa tiestä rivi Terijoen salavia.

Rakennusryhmän länsipuolella tilaan kuuluva pelto laskee kohti Peuralampea. Rannassa on vain kapea vyöhyke puita, joiden runkojen lomasta lampi näkyy. Lähimmät naapuritalot sijaitsevat Perhontien varressa Ketolan itäpuolella.

arviointi:

Ketolan päärakennus, navetta ja aitta ovat eheä ja edustava kokonaisuus jälleenrakennuskauden rakennuksia. Pihapiirissä on myös vanhempi talousrakennus. Kohteella on paikallista asutushistoriallista merkitystä kantatilasta lohottuna kohteena, paikallista rakennushistoriallista merkitystä hyvin säilyneen, tyypillisen jälleenrakennuskauden rakennuskannan takia sekä paikallista maisemallista merkitystä rakennusryhmän sijoituessa maisemallisesti kauniille ja tien varressa hyvin näkyvälle paikalle Peuralampeen laskevan peltoaukean keskelle.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 8/51, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Lahdenperän kyläalue inv.nro 094, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

KETOLA

id:	309835
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1953
suunnittelija:	Keski-Suomen maanviljelys-talousseuran asutustoimikunnan tyyppipiirros
kerrosluku:	1 1/2 ja kellari
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	pystypeiterima
ulkoväri:	vaalean keltainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti, tumma
ikkunat:	uusitut, tuuletusikkunalliset vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

KOTAJÄRVI, KOTANEN (INV NRO 157)

id: 209086
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1918-1944
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Kotanen on entinen Hiitolan torppa. Vuonna 1924 on saatu lainhuuto Kotaseen, joka silloisessa asiakirjassa mainitaan mäkitupa-alueen asuntona. Lohkominen oli tapahtunut edellisenä vuonna. Tilan kokonaispinta-ala oli tällöin 7,5 ha. Ensin asuntona oli savutupa, jonka sisäpuolelle rakennettiin nykyinen asuinrakennus ja savutuvan hirret purettiin ympäriltä. Rakennukseen on käytetty vanhoja hirsii ja järven pohjasta nostettuja parruja. Kamarit jäivät alussa kehikoiksi, ne valmistuivat vuosina 1952-1954. Asuinrakennusta on peruskorjattu vuonna 1978, jolloin on tehty ulkovuorausta, uusittu ikkunat ja muutettu rakennuksen multapenkkiperustus betonirakenteiseksi. Vesi ja viemäri on toteutettu 1989. Vuoden 1994 inventoinnin aikaan rakennuksen vesikatteena on ollut kattuhuopa. Nyt rakennuksessa on kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti vesikatteena. Rakennuksen luoteispääty ja kuisti ovat pystypeiterimavuorattuja, kaakkoispääty on hirsipinnalla. Pihapiirissä rannan puolella kulmittain asuinrakennukseen nähden on aitta. Aitan vanhin osa on pihapiiristä siirretty hirsirakenteinen entinen jyvääitta. Aittaa on laajennettu vuonna 1979 kolmella

lautarakenteisella huoneella. Rakennuksen pitkällä sivulla on sisäänveto, joka muodostaa avosolan. Kulkuaukko on solan keskellä ja kummallakin puolen on kaarevat aukot, joiden alaosa on yksinkertainen maalaamaton lautakaide. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan rakennuksessa on tuolloin ollut ristikkokaide. Solan kummallakin puolen olevissa huoneissa on kolmeen pystyruutuun jaetut suurehkot ikkunat. Aitta on pystypeiterimavuorattu ja väritään punainen listoituksen ollessa valkoinen. Aitalla on uudehko vesikatto kattotiiltä jäljittelevää profiilipeltiä.

Asuinrakennuksen kaakkoispuolella on entinen navetta. Se on 1910-1920 -luvulta. Rakennuksessa on ollut tilat myös tallille ja heinille. Päätyseinät ovat pystyvuoratut, pitkien sivujen seinät on vuorattu pystypeiterimavuorauksella. Rakennus on maalattu punaiseksi ja listat ovat valkoiset. Ikkunat ovat kolmiruutuisia vaakaikkunoita. Ovet ovat sävyltään oranssit. Navetalla on uudehko vesikatto kattotiiltä jäljittelevää profiilipeltiä. Karja hävitettiin 1968-69

Rannassa vastapäätä asuinrakennusta on sauna 1930-luvulta. Alkujaan se on ollut savusauna, mutta muutettu uloslämpöäviksi. Sauna on pystypeiterimavuorattu ja maalattu punaiseksi. Listoitus on valkoinen. Vesikatteena on punaiseksi maalattu profiilipelti.

Rannalla pihapiirin ulkopuolella on Aittomäen riihestä rakennettu paja, jossa tilaa 1900-luvun alussa asunut seppä teki töitään. Pajaa on viimeksi käytetty 1960-luvulla.

Kotanen sijaitsee Iso-Kotanen -nimisen pienen järven koillisrannalla. Talon pellot ovat sijainneet järven rannalla rakennusryhmän ympärillä. Ne on metsitetty 1980-luvulta alkaen. Pihapiirin välittömässä ympäristössä on vielä jonkin verran avointa niittyä. Iso-Kotasen rannalla Kotasen luoteispuolella on muutama vapaa-ajan asunto. Lähimmät asuinrakennukset ovat Hiitolantien varrella parin kilometrin päässä. Tie Hiitolasta Talviaislahdelle on valmistunut 1970-luvun alussa. Kotaselle johtava tie on valmistunut vuonna 1977. Ennen teiden valmistumista Kotaselta on johtanut polkuverkostoa Hiitolan, Aittoniemen ja Nurkkaperän suuntiin.

aikaisemmat arvioinnit:

Kotanen on entinen torppa ja yksinäistalo. Rakennuskanta on 1920-1950-luvuilta; paikallinen rakennushistoriallinen.

arviointi:

Kotajärven eli Kotasen pihapiirissä on edustava kokonaisuus 1900-luvun alkupuoliskon vaatimattomia kansanomaisia rakennuksia, joissa näkyy myös käytön ja ylläpidon jatkuvuus. Kohteella on paikallista rakennushistoriallista merkitystä. Kohteella on myös paikallista asutushistoriallista merkitystä Hiitolan entisenä torppana. Pihapiirin arvot vuodelta 1994 ovat säilyneet ennallaan.

lähteet:

Kotanen inv.nro 157, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennututkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

KOTAJÄRVI, KOTANEN

id: 309826
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot
ajoitus: 1930-1939
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: betoni
runko: hirsi
vuoraus: osin vuoraamaton hirsi, osin pysty peiterima
ulkoväri: keltainen, listoitus valkoinen
kattomuoto: satula
kate: kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti, punainen

ikkunat: uudehkot tuuletusikkunalliset vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

KOTIHARJU (INV NRO U226)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209105
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1918-1944
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Tila on ollut saman suvun hallussa vuodesta 1726. 1800-luvun puolivälin karttoihin Kotiharjun paikalle on merkitty torppa. Myöhemmissä kartoissa paikka on merkitty asutuksi erottelematta onko kyseessä torppa vai talo. Kotiharjun päärakennus on vuodelta 1928 ja sitä on peruskorjattu vuosina 1963, 1972 ja 1987. Rakennusta on myös laajennettu vuonna 1987. Rakennuksessa on kaksi asuntoa. Tilalla harjoitetaan edelleen lypsykarja- ja metsätaloutta. Asuinrakennuksen luoteispuolella on osin hirsi-, osin lautarakenteinen aitta, jonka katolla olevassa viirissä on vuosiluku 1726. Kaakosta pihapiiriä rajaa vuonna 1983 valmistunut navetta. Rannassa on rantasauna.

Kotiharjun rakennusryhmä sijoittuu kumpareelle peltoaukean keskelle Hanhiniemessä. Tilaa ympäröivät pellot ovat edelleen viljeltyjä ja Kotiharjuun johtavalta tieltä avautuu kaunis näkymä Hanhilahtelle. Naapuritila Uusitalo ja peltoaukean itäreunalle sijoittuva jälleenrakennuskauden talo ovat autioituneet ja rakennukset ovat huonossa kunnossa. Ne jäivät kuitenkin pääasiassa kasvillisuuden taakse.

arviointi:

Kotiharjulla on paikallista asutushistoriallista merkitystä sen ollessa jo 1700-luvulla perustettu torppa. Tila on pysynyt saman suvun hallussa koko ajan ja tilalla harjoitetaan edelleen maataloutta. Kohteen rakennushistoriallinen merkitys jää vähäiseksi. Asuintalo on 1920-luvulla rakennettu ja sitä on laajennettu 1980-luvulla. Rakennuksen alkuperäinen ulkoasu ei enää hahmotu. Kohteella on paikallista maisemallista merkitystä. Rakennusryhmä sijoittuu maisemallisesti kauniille paikalle kumpareelle, jota ympäröi Hanhilahteen laskevat tilan pellot. Tie tilalle johtaa peltoaukean poikki.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 8/62 ja 20/87, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Laukaan kihlakunnankartasto 1850, Maanmittaushallituksen historiallisen kartta-aineiston kokoelma, <http://digi.narc.fi/digi/>

Laukaan kihlakunnankartasto 1880, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/Maakuntakartat,%20ym./Kihlakunnankartat.html>

Sisäinen Suomi 1875, Strelbitskin kartasto, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/KARTAT.html>

Suomi yleiskarttakirja 1923 ja 1950, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/Suomi%20yleiskarttakirjoja/Suomi%20yleiskarttakirjoja.html>

Peruskarttalehdet 233302, 233305, 233303, 233306, 233309, 233401, 233404 ja 233407 vuosilta 1964, 1966, 1988 ja 1992, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

KOTIHARJU

id:	309843
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	012 kahden asunnon talot
ajoitus:	1928, laajennus 1987
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni?
runko:	hirsi/puu
vuoraus:	pystylauditus
ulkoväri:	keltainen, valkoinen ja vaalean ruskea listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, punainen

ikkunat: pari-ikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

KUOPPALA (INV NRO U225)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209104
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Kuoppala on lohkottu jälleenrakennuskaudella Sivula-nimisen tilasta. Sivula autioitui perheen muuttaessa Kuoppalaan. Sivula on merkitty jo 1800- ja 1900-luvun taitteen karttoihin torppana. Vuoden 1966 peruskartassa Kuoppalan ja Syrjälän välissä sijainneelle tilalle ei ole enää merkitty asuinrakennusta, mutta pihapiirin sijainti Kalliontien mutkassa hahmottuu talousrakennusten perusteella.

Kuoppalan asuinrakennus on vuonna 1955 valmistunut jälleenrakennuskauden tyyppitalo. Tilalla on harjoitettu maanviljelystä ja karjanhoitoa, mutta niistä on luovuttu. Pihapiirissä on hirsirakenteinen talousrakennus ja luultavasti jälleenrakennuskaudelta oleva navetta. Tila on nykyisin perikunnan omistuksessa.

Kuoppalan rakennusryhmä sijoittuu osittain tilaan kuuluvan pienen heinällä olevan peltoaukean reunalle. Rakennusryhmän eteläpuolella metsäinen rinne laskee loivasti Kouvanlampeen. Pihatie kulkee peltoaukan poikki.

arviointi:

Kuoppalan jälleenrakennuskauden rakennukset muodostavat eheän ja aikaansa hyvin edustavan pihapiirin edelleen avoimena säilyneen tilaan kuuluvan pellon reunalle. Rakennuksilla on paikallista rakennushistoriallista merkitystä niiden edustaessa jälleenrakennuskauden tyyppipiirroksin toteutettua rakentamista. Rakennusten ulkoasu on edelleen alkuperäistä vastaava. Kohteen paikallinen asutushistoriallinen merkitys liittyy torpasta kehittyneen tilan rakennuskannan uudistumiseen jälleenrakennuskaudella, mutta kohteen asutushistoriallista merkitystä heikentää se, ettei kohde ole enää vakituisesti asuttu. Kohteella on paikallista maisemallista merkitystä sen sijoituessa maisemallisesti kauniille paikalle pellon ja vesistön väliin. Kohde näkyy hyvin pienen peltoaukean yli Kalliontielle.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009

KUOPPALA

id:	309842
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1955
suunnittelija:	tyyppipiirros
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	pystypeiterima
ulkoväri:	keltainen, valkoinen ja tummanruskea listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, vihreä
ikkunat:	alkuperäiset pari-ikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LAHDENPERÄN ENTINEN OSUUSKAUPPA (INV NRO U207)

(M. Kervinen)

id: 209096
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: liike-elämä ja kaupankäynti
ajoitus: 1918-1944
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

historia:

Lahdenperällä on toiminut osuuskauppa Kivikannon sivumyymälä Peltoaho-nimisessä talossa vuodesta 1935. Kaupan toiminta on loppunut 1990-luvulle tultaessa. Kauppa on merkitty vielä vuoden 1988 peruskarttaan. Entisen osuuskaupan sivumyymälän rakennus on vuodelta 1940 rakennus- ja huoneistorekisterin perusteella mutta vuodelta 1934 Kotiseutumme Kannonkoski-Karstula-Kinnula-Kivijärvi-Kyyjärvi-Pylkönmäki 2008-2009 -teoksen mukaan. Myymälätilat olivat rakennuksen länsipäädyssä ja itäpäädyssä oli kauppiaan asuintilat. Myymälätiloihin on kaksi vierekkäistä suurta vaakaikkunaa, asuintilojen ikkunat ovat vielä 1940-luvun alullekin tyypillisesti pienet pystyvuorilla kahteen osaan jaetut pystyikkunat. Sisäänkäynti on keskeltä rakennusta. Kulmittain päärakennukseen nähden on talousrakennus ilmeisesti 1950-luvun alusta. Entisen kaupparakennuksen ja Perhontien väliin jää avointa pihaa, joka kaupan ja talousrakennuksen puolella on hiekkapinnalla. Asunnon puolella piha on nurmikkolla ja kasvimaana.

arviointi:

Kohteella on paikallista historiallista merkitystä sen ilmentäessä kaupankäyntiä ja osuuskauppatoimintaa maaseudulla. Kohteella on myös paikallista rakennushistoriallista merkitystä 1930-luvun liikerakennuksena, jossa on säilynyt mm. alkuperäisiä ikkunoita. Vastaavia yhä helposti entisiksi liikerakennuksiksi tunnistettavia kohteita ei ole muita tarkastelualueella. Rakennus ei ole nykykunnossaan enää erityisen edustava. Kohteella on paikallista maisemallista merkitystä osana Perhontien kylänäkymiä Lahdenperällä. Kohteen merkitystä kuitenkin heikentää kyläkaupan toiminnan loppuminen, vaikka rakennus on edelleen tunnistettavissa entiseksi kyläkaupaksi.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Lahdenperän kyläalue inv.nro 094, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Peruskarttalehdet 233302, 233305, 233303, 233306, 233309, 233401, 233404 ja 233407 vuosilta 1964, 1966, 1988 ja 1992, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

LAHDENPERÄN ENTINEN OSUUSKAUPPA

id:	309834
rakennustyyppi:	asuin- ja liikerakennukset
alkup. käyttö:	112 liike- ja tavaratalot, kauppakeskukset
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1934
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	hirsi
vuoraus:	pystypeiterima
ulkoväri:	keltainen, valkoinen listotus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, maalaamaton
ikkunat:	pari-ikkunat, vaakaikkunat entisissä myymälätiloissa

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti**Keski-Suomen museo****Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019****KIVIJÄRVI****EI MÄÄRITELTY****LEPPÄNIEMEN HUVILA (INV NRO 137)**

id: 209084
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
ajoitus: 1945-1974
arvotus: ei arvoja
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Leppäniemen kesähuvilan on rakennuttanut v. 1948 Kivijärven silloinen kunnanlääkäri Mikkola. Leppäniemi on Puralankylän toiseksi vanhin kesänviettopaikaksi rakennettu kesämökki. Vanhat rakennukset on korvattu uusilla 2000-luvulla.

Vapaa-ajan asunto ja autotalli rajaavat sisääntulopihan. Tontti on metsäinen.

aikaisemmat arvioinnit:

Leppäniemen kesähuvila on ollut kylän vanhimpia 1940-luvulla rakennettuja kesänviettopaikkoja; paikallinen rakennushistoriallinen.

arviointi:

Rakennuskannan uusimisen myötä kohteen rakennushistorialliset arvot on menetetty.

Lähteet:

Leppäniemen kesähuvila inventointinro 137, Kivijärven rakennusinventoint 1994i, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

LEPPÄNIEMEN HUVILA

id: 309852
rakennustyyppi: vapaa-ajan asuinrakennukset
alkup. käyttö: 041 vapaa-ajan asuinrakennukset
nyk. käyttö: ei täytetty
ajoitus: 1948
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: betonipilari
runko: lauta
vuoraus: pystypeiterima
ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto: loiva satula
kate: kattuhuopa
ikkunat: 1950-luvun ikkunatyypit

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LINTUNIEMI (INV NRO U217)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209100
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Lintuniemen rakennusryhmä sijaitsee Lintuniemen kärjessä Leukunlahden rannalla. Päärakennus on valmistunut vuonna 1953 tyyppipiirrosten perusteella. Rakennuslupa on tuolloin myönnetty asuinrakennuksen laajentamista varten, joten paikka on ollut jo aiemmin asuttu. 1900-luvun alkupuolen yleiskarttoihin Lintuniemeen ei kuitenkaan ole merkitty asutusta, vaan Hoikanperän asutus on sijoittunut Hoikanperäntien varteen Nykyisen Hoikan talon tuntumaan. Asuinrakennusta on laajennettu vuonna 1996 ns. elintasosiivellä. Pihapiirissä on lisäksi jälleenrakennuskauden tyyppipiirrosten perusteella toteutettu osin sementtitiili-, osin lautarakenteinen entinen navetta ja 1970-luvun alussa valmistunut talousrakennus. Talousrakennuksessa on lapekatto ja rakennus poikkeaa muutenkin ulkoasultaan pihapiirin muista rakennuksista. Rannassa on lisäksi rantasauna. Lintuniemeen johtava koivukuja kulkee tilan pienten peltöjen poikki. Kujualta aukeaa näkymä tilan pihapiiriin ja pellon yli Leukunlahdelle.

arviointi:

Lintuniemen jälleenrakennuskauden tyyppipiirrosten perusteella toteutetut asuinrakennus ja entinen navetta muodostavat maisemallisesti kauniille paikalle eheän ja edelleen melko edustavan aikansa kokonaisuuden, jolla on paikallista rakennushistoriallista ja maisemallista merkitystä. Kohde on tarkastelualueelle tyypillinen. Koska tilan asutushistoriaa ei pystytty jäljittämään kohteen asutushistoriallinen arvo on vaikea arvioida.

lähteet:

Rakennuslupa 12/52, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

LINTUNIEMI

id:	309838
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1953
suunnittelija:	tyyppipiirros
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	pystypeiterima
ulkoväri:	vaalea beessi, listoitus tumma
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, tumma
ikkunat:	tuuletusikkunalliset vaakaikkunat, uusitut

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LOKAKYLÄN SATAMA (INV NRO U251)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209112
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	vapaa-aika ja matkailu
ajoitus:	1975-1994
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Lokakylän satama sijoittuu Lokalahdelle, Lokakyläntien päähän. Sen edustalla on Lokasaari. Satamassa on vuonna 1986 valmistunut satamarakennus, jossa on ollut jäähilevarasto ja jossa toimii sataman kesäkahvio. Sataman laiturirakenteet ovat melko huonokuntoiset, mutta satamaan on mahdollista tulla isommallakin aluksella. Sataman vieressä on Lokakylän uimaranta pukukoppeineen ja nuotiopaikkoineen. Satamassa on myös kierrätyspiste.

arviointi:

Lokakylän satamalla on paikallista elinkeinohistoriallista merkitystä sen kertoessa ammattikalastuksesta Kivijärvellä. Kohteen rakennuksilla ja rakennelmilla ei ole rakennushistoriallista arvoa. Satamalla on kyläkuvallista merkitystä sen mahdollistaessa vesistön virkistyskäytön ja tarjotessa kyläläisille yhteistä oleskelutilaa.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

LOKAKYLÄN SATAMA

id:	309851
rakennustyyppi:	varastot
alkup. käyttö:	899 muut maa-, metsä- ja kalatalouden rakennukset
nyk. käyttö:	899 muut maa-, metsä- ja kalatalouden rakennukset
ajoitus:	ei täytetty1986
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1
perustus:	kevytsoraharkko
runko:	puu
vuoraus:	pystylauditus
ulkoväri:	punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, harmaa
ikkunat:	matalat vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LUKKARI (INV NRO U223)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209103
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

arviointi:

Lukkarilla on paikallista asutushistoriallista merkitystä tilan ollessa 1900-luvun alkuvuosikymminä itsenäistynyt torppa. Vanha päärakennus on korvattu uudella 1950-luvun lopulla. Pihapiirissä säilynyt rakennuskanta vaikuttaa olevan 1900-luvulta ollen ajalleen tavanomaista ja tyypillistä eikä siihen liity erityisiä rakennushistoriallisia arvoja. Vastaavia kohteita on useita tarkastelualueella. Kohteen maisemallista merkitystä heikentää Leukunlahden rantapeltöjen umpeenkasvu.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Laukaan kihlakunnankartasto 1850, Maanmittaushallituksen historiallisen kartta-aineiston kokoelma, <http://digi.narc.fi/digi/>

Laukaan kihlakunnankartasto 1880, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/Maakuntakartat,%20ym./Kihlakunnankartat.html>

Sisäinen Suomi 1875, Strelbitskin kartasto, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/KARTAT.html>

Suomi yleiskarttakirja 1923 ja 1950, <https://timomeriluoto.kapsi.fi/Sivut/Paasivu/KARTAT/Suomi%20yleiskarttakirjoja/Suomi%20yleiskarttakirjoja.html>

Peruskarttalehdet 233302, 233305,233303, 233306, 233309, 233401, 233404 ja 233407 vuosilta 1964, 1966, 1988 ja 1992, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

LUKKARI

id:	309841
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1959
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	vaakavuoraus
ulkoväri:	vaalena keltainen, listoitus valkoinen
kattomuoto:	satula
kate:	pelti, tumma
ikkunat:	tuuletusikkunalliset vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LÄHDEMÄKI (INV NRO U203)

(M. Kervinen)

id: 209094
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: ei arvoja
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Lähdemäen päärakennus on valmistunut vuonna 1960. Hahmoltaan rakennus vastaa jälleenrakennuskauden tyyppitaloja. Rakennuksen julkisivut on myöhemmin vuorattu vaaleilla julkisivulevyillä. Pihapiirissä on myös luultavasti tyyppipiirustusten perusteella toteutettu osin sementtitiillirkaenteinen navetta sekä puurakenteinen aitta. Rakennukset rajaavat pihapiiriä kolmelta sivulta ja ovat hyvässä kunnossa. Tilalla ei enää ole eläimiä.

Lähdemäki sijaitsee Penttiläntien ja vesistön välissä koillisrinteessä. Naapurissa sijaitsee isojaon aikainen Rasin tila ja 1970-80 -lukujen taitteen vapaa-ajan asuntoja.

arviointi:

Lähdemäen pihapiiri on tavanomainen jälleenrakennuskauden pihapiiri, jonka rakennukset on toteutettu luultavasti tyyppipiiriksi. Navetta ja aitta ovat säilyttäneet alkuperäistä vastaavan ilmeensä, mutta asuinrakennuksen ilmettä on muuttanut rakennuksen vuoraaminen vaalein julkisivulevyin ja ylimmän kerroksen tummasävyinen pystyvuoraus. Rakennusryhmän ja rannan välinen tilaan kuulunut pelto ei ole enää viljelyksessä, joten Lähdemäen luonne asutustilana ei hahmotu enää muuten kuin rakennuskannan perusteella. Kohteen historiallinen, rakennushistoriallinen ja maisemallinen merkitys jäävät paikallisestikin vähäisiksi. Vastaavia kohteita on tarkastelualueella runsaasti ja päärakennuksen muuttunut ilme heikentää koko kohteen arvoa. Maisemallista arvoa heikentää erityisesti viljelys- ja kylämaiseman umpeenkasvu.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 19/60 ja 54/85, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Omistajan haastattelu 24.09.2019.

LÄHDEMÄKI

id:	309832
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1960
suunnittelija:	tyyppipiirros
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	julkisivulevytys
ulkoväri:	vaalea, ullakkokerros tumman ruskea, listuointi tumma ja valkoinen
kattomuoto:	satula
kate:	aaltopelti, tumma
ikkunat:	tuuletusikkunalliset vaakaikkunat, uusitut

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

LÄNTTÄ (INV NRO 031)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209115
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Länttä on ollut yksi inventointikohteista Kivijärven rakennusinventoinnissa vuosina 1993-1994 inventointinumerolla 031, mutta sitä koskevaa inventointikorttia ei löytynyt tarkistusinventoinnin yhteydessä

Länttä on yksi Kivijärven kirkonkylän kolmesta kantatalosta. Kyläjakso on ollut horjuvaa alueella ja tilojen jäljittäminen tästä syystä hankalaa. Längän isäntä mainitaan nimeltä ensimmäisen kerran 1580-luvulla. Talo sijaitsi nykyisen kirkonkylän tuntumassa. Kylä autioitui kokonaan 1600-luvun alussa. Nykyinen Längtä sai nimensä vuonna 1712, jolloin tila nimettiin sitä vuodesta 1662 alkaen asuttaneen Längän suvun mukaan.

Kivijärvellä on vaikuttanut erilaisia herätysliikkeitä 1800-luvun puolelta alkaen. Längän talosta tuli 1920-luvulla lestadiolaisten keskupaikka. Längän vuonna 1953 kuollut isäntä oli lestadiolaissaarnaaja sekä kunnan ja seurakunnan voimahahmoja. Längän tuvassa järjestettyihin seuroihin kokoontui toista sataa osanottajaa Kivijärveltä.

Längän pohjalaistyylinen kaksikerrokinen asuinrakennus on vuodelta 1909. Pihan puolella on mutterikuisti, jolla on aumakatto. Rakennus sijoittuu pihapiirin koillisreunalle Koulutien suuntaisesti. Kulmittain siihen nähden on talon uudempi asuinrakennus pihan luoteisreunalla. Uusi asuinrakennus on yksikerroksinen, loivakattoinen tiilivuorattu rakennus luultavasti 1970-luvulta. Vastapäätä sitä on entinen navetta. Navetta on osittain sementtitiilirakenteinen, osittain lautarakenteinen. Lautarakenteiset osat on pystyiteerimavuoratut ja punaiseksi maalatut. Navetan ikkunat ovat pari-ikkunoita ja ovi- ja ikkunauukkojen yllä on holvaus. Vesikatteena on profiilipelti. Lisäksi pihapiiriissä on vaja tien varressa ja hirsirakenteinen aitta.

Hieman irrallaan pihapiiristä sen kaakkoispuolella on huonokuntoinen lato. Sen kaakkoispääty on hirsirakenteinen ja saattaa olla entinen riihi. Sen päädyssä on lapekattoinen rankorakenteinen katos. Ladon luoteispääty on rankorakenteinen ja vesikatto on osin romahtanut. Kattohuopa on kauttaaltaan huonossa kunnossa ja sen alta pikottaa pärekattoa.

Längtä sijaitsee peltoaukean rannan välissä loivassa rinteessä. Koulutie kulkee talon ja pellon välistä. Peltoaukea on pienentynyt 1900-luvun loppuvuosikymmeninä kirkonkylän omakotiasutuksen levitessä. Pihassa kasvaa koristepenseitä ja suuria kuusia. Pihasta aukeaa avoin näkymä järvelle. Naapurissa on entinen koulurakennus ja venelaitureita.

aikaisemmat arvioinnit:

Aiempi arviointi ei ollut saatavilla tarkistusinventoinnissa 2019, mutta tarkistusinventoinnin tarkistuksessa 2020 Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkistosta löytyi vuoden 1994 inventointi, ja siinä todetaan kulttuurihistoriallisesta arvosta näin: "Längän v. 1910 valmistunut asuinrakennus edustaa Kivijärvellä harvinaista kaksikerroksista pohjalaistalotyyppistä arkkitehtuuria. Rakennuksen ulkoasu on säilynyt alkuperäisenä. Sisätilat eivät myöskään ole kokeneet huomattavia muutoksia. Längän tupa toimi pitkään Rauhanyhdistyksen kokoontumistilana. Längän maatilan pihamiljöö ja pelto- ja laidunalueet muodostavat maisemallisesti merkittävän taustamiljöön Kivijärven kirkonkylän taajama-alueelle; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen; paikallinen historiallinen."

arviointi:

Kohteella on paikallista asutushistoriallista merkitystä yhtenä kirkonkylän 1500-luvulle jäljitettävissä olevista kantatiloista. Asuinrakennuksella on myös paikallista rakennushistoriallista merkitystä 1900-luvun alusta olevana hyvin ilmeensä säilyttäneenä pohjalaistyylinenä rakennuksena.

lähteet:

Längtä, inv.nro 031, Kivijärven rakennusinventointi 1993, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

LÄNTTÄ

id:	309856
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajotus:	1909
suunnittelija:	-
kerrosluku:	2
perustus:	lohkokivi

runko: hirsi
vuoraus: pystypeiterima
ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto: satula, mutterikuistilla aumakatto
kate: kattotiili
ikkunat: t-ikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

MADEKALLIO (INV NRO V168JÄLKEEN)

(M. Kervinen)

id:	209091
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	ei määritelty
arvotus:	ei arvoja

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Madekallion rakennusryhmä on sijainnut Lentokentäntien ja Kivijärven välissä. Tilan entisent pellot on metsitetty ja rakennuskannasta on jäljellä lautavuorattu maalaamaton talousrakennus, joka on erittäin huonossa kunnossa. Sen ympäristö on pusikoitumassa umpeen.

arviointi:

Kohteeseen ei liity historiallisia, rakennushistoriallisia tai maisemallisia arvoja.

lähteet:

Madekallio, varia-kohde, valokuvat ja joitakin rakennustietoja asuinrakennuksesta ja liiteristä, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

MARTINMÄKI (INV NRO 139)

(M. Kervinen)

id: 209085
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1918-1944
arvotus: paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Tila on lohkaistu Ruuskan talosta 1930-luvulla puusepän asuintilaksi. Asuinrakennus on tehty Uotilan vanhasta aitasta lyhille nurkille.

Asuintalon pärekate korvattiin sementtitiilillä sotien jälkeen ja 2000-luvulla tiilikattoja jäljittelevällä profiilipellillä. Harjakattoinen avokuisti muutettiin 1960-luvulla nykyisenlaiseksi. Vuoden 1994 inventoinnin jälkeen rakennus on vuorattu uudelleen ja maalattu punaiseksi. Myös ikkunat on luultavasti uusittu tuolloin ja ikkunalasit ovat jääneet syvälle suhteessa ulkovuorauksen pintaan. vuoden 1994 inventoinnin mukaan rakennuksessa on tuolloin ollut Hiitolan talosta peräisin olevat käsinpuhalletut ikkunat. Myös tuolloinen ikkunoiden koristeellinen listoitus on korvattu kapeilla koristeettomilla listoilla. Pihanpuoleisella pitkällä julkisivulla on harjakattoinen avokuisti, jonka kaiteiden laudoitus on koristeellinen.

Pieni navetta on rakennettu uusista hirsistä yhdelle lehmälle ja sijaitsee kulmittain asuinrakennukseen nähden. Tätä ennen oli kaiketi samalla paikalla sijainnut vanhempi navettarakennus (ja sauna).

Rakennus on muutettu saunaksi ja saunakamariksi. Se on vaakavuorattu ja punaiseksi maalattu.

Listoitus on valkoista. Vesikatteenä on kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti.

Tontilla on myös pieni huonerakennus kulmittain asuinrakennukseen nähden vastapäätä navettaa.

Rakennus jäi keskeneräiseksi ja toimii nyt lähinnä varastona. Pystypeiterimavuorattu rakennus on maalattu punaiseksi listoituksen ollessa valkoinen. Pihanpuoleisella pitkällä julkisivulla on harjakattoinen avokuisti, jonka kaiteiden laudoitus on koristeellinen. Päädyssä on keltaiseksi maalattu ovi.

Kulmittain entiseen navettaan nähden on halkovaja. Tontilta ei ole purettu rakennuksia.

Martinmäen asuntontti sijaitsee Kuivaniemeen johtavan kylätien varrella Puralankylässä. Martinmäen kohdalla tie haarautuu Pilkkalahden suunnalle. Vanhan portinpaikan huomaa puupylväistä. Martinmäen rakennukset ovat sijoittuneet tontille väljästi - asuinrakennus on kylätien puolisella reunalla koillis-luoteis-suunnassa. Navetta ja huonerakennus ovat pihan eri laidoilla vastakkain. Navetan edessä on pihakuusi. Kylätien varrella on vanhoja koivuja. Hyötymaat ja marjatarha olivat alaspäin viettävässä maastossa nykyisen saunan edustalla.

aikaisemmat arvioinnit:

paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen

arviointi:

Kohteen arvot eivät ole muuttuneet. Rakennushistoriallista arvoa heikentää jonkin verran asuinrakennuksen ulkovuorauksen uusiminen. Rakennusten muodostama kokonaisuus on kuitenkin edelleen paikallisesti rakennushistoriallisesti arvokas.

lähteet:

Martinmäki inv.nro 139, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon tutkimusarkisto (lähteenä käytetty mm. Martta Hirvosen kotiseutuainetta vuodelta 1947 Keski-Suomen Kansanopiston kokoelma. Keski-Suomen museon arksito a 130)

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta

MARTINMÄKI

id: 309825

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: 041 vapaa-ajan asuinrakennukset

ajotus: 1934-1935

suunnittelija: Puuseppä Vilho

kerrosluku: 1

perustus: lohkokivi

runko: hirsi

vuoraus: vaakavuoraus, ullakkokerroksessa pystyvuoraus

ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus

kattomuoto: satula

kate: kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti, tumma
ikkunat: 6-ruutuiset pystyikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

MURTONIEMI (INV NRO 113)

(M. Kervinen)

id: 209076
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1864-1917
arvotus: paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Murtoniemi on entinen kruununtorppa. Murtoniemen perintötalo on muodostettu Penttilän kruununmaista maatalousministeriön päätöksellä 1929. Nykyistä taloa on edeltänyt savutupa. Murtoniemen talon mittasuhteet ovat yhteneväiset Perkaussalmen ns. Korkeantuvan talon (ks. kohde nro 132) kanssa, jälkimmäisen tosin ollessa rungoltaan korkeampi.

Pihapiirissä on asuinrakennusta vastapäätä pihaan johtavan tien kummallakin puolen entinen navetta ja aitta. Näiden lisäksi pihapiirissä on uudehko vaja ja pieni saunamökki. Niemen kärkeen vievän tien pohjoispuolella on Murtoniemen entinen riihi ja lato. Rannassa on venetalas ja metsitetyn pellon laidassa on lato.

Aittarakennuksessa vanhin aitta on keskimäinen jyvääittana toiminut huone. Sen ympärille on rakennettu muut huoneet jo varhaisessa vaiheessa 1900-luvun alussa. Aitta on kaksi kerroksinen avosolallinen aitta. Solan kaide on harvaa rimaa. Aitta on osin vuorattu lomalaudoituksella, päätykolmio on hirsipinnalla. Päätykolmion jugendtyylisessä ikkunassa on 5 ruutua ja vuorilaudoissa kolmio-aihe koristeena. Asuinrakennuksen ikkunoiden vuorilaudat ovat olleet samanlaiset kuin aitan päätyikkunoissa. Rakennuksessa on vihreä huopa vesikatteena.

Vanha navetta oli rakennettu korkealle kivijalalle vuoden 1908 paikkeilla. Nykyinen navetta on tehty ison tallin hirsistä uusille nurkille salvoten 1950-luvun alussa. Se on osin vuoraamaton, osi pystyvuorattu.

Tilalla oli mullikoita ja hevosia vielä 1990-luvulla. Hirret ovat tummuneet ja rakennus on ehkä ollut punamullattu. Ikkunat ovat matalat vaakaikkunat. Vesikatteena on maalaamaton profiilipelti.

Riihi on rakennettu kaiketi melko samoihin aikoihin kuin talo. Vuonna 1990 laitettua peltikattoa edelsi olki-, päre- ja huopakate. Riihessä on hirsirakenteinen osa ja sen vieressä lautarakenteinen laajennus, joka on pystypeiterima vuorattu. Vesikatteena on profiilipelti. Vastapäätä riihtä on huonokuntoinen, sivultaan avoin lato. Vesikatteena oleva tumma kattuhuopa on huonossa kunnossa.

Murtoniemessä asuttiin vakituiseen vielä vuoden 1994 inventoinnin aikaan. Nyt talo vaikuttaa olevan vapaa-ajan asuntona.

Murtoniemen rakennusryhmä on sijainnut talon peltöjen ja niittyjen keskellä. Vuoden 1966 peruskartan mukaan pihapiiristä on tällöin auennut pellon ja rantaniittyjen yli avoin näkymä sekä Säynäälähdelle että Rapalahdelle. Vielä vuoden 1994 inventoinnin aikaan pihapiiristä on auennut järvinäkymä avointen peltöjen yli. Osa pelloista on ollut paketoitu jo tuolloin. Nyt talon entiset pellot ja niityt on metsitetty ja pihapiiri on sulkeutunut. Niemen kärkeen vievä mökkitie kiertää Murtoniemen pihan pohjoispuolelta riihen edustalta. Lähimmät vapaa-ajan asunnot ovat n. 250 metrin päässä, lähimmät asuinrakennukset Myllyperällä Säynäälähdän vastarannalla n. kilometrin päässä.

aikaisemmat arvioinnit:

Murtoniemen talouskeskus ja sitä ympäröivät laitumet ja viljelykset muodostavat edustavan maisemakokonaisuuden. Tilan rakennuksista osa on 1900-luvun ensimmäiseltä kymmeneltä ja osa 1950-70-luvuilta. Nuorempien rakennusten runkona on vanha hirsirakennus; paikallinen maisemallinen; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Kohteen maisemallinen arvo on menetetty peltöjen metsittämisen ja umpeenkasvun takia. Paikallista rakennusperintöä kuvastavan 1900-luvun alkuvuosikymmeninä rakentuneen pihapiiriin rakennushistorialliset arvot eivät ole heikentyneet.

lähteet:

Murtoniemi inv.nro 113, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

MURTONIEMI

id: 309816

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot

ajoitus: 1906

suunnittelija: -

kerrosluku: (1) 1 (1)

perustus:	kivi ja rappaus, betoni
runko:	hirsi
vuoraus:	vuoraamaton, mutterikuisti vaakavuoraus
ulkoväri:	punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula, mutterikuistilla aumakatto
kate:	profiilipelti, tumma
ikkunat:	tuuletusikkunalliset vaakaikkunat 1980-luvulta

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

MUSTIKKAMÄKI (INV NRO 109)

(M. Kervinen)

id:	209074
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1918-1944
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Mustikkamäen tila sijaitsee Heitjärven etelärannalla rantaan viettävällä rinteellä Mustikkaperäntien ja rannan välissä. Lounaassa tien eteläpuolen kohoa Mustikkamäki. Talouskeskuksen ja rantatörmän välissä on talon entiset pellot, jotka ovat vielä pääosin avoimet. Rantatörmä on puustoinen. Pellon reunaa rajaa kivimuuri.

Mustikkamäen talo oli ennen Karstula-Kivijärvi maantieltä erkanevan Mustikkaperäntien perimmäinen talo, mutta nyt tie jatkuu Mustikkamäen ja ylärinteessä olevan Rauhalan välistä länteen liittyen myöhemmin Heitjärventiehen. Mustikkaperän muut talot sijoittuvat tien varteen ennen Mustikkamäkeä ja jäävät rantaosayleiskaavan tarkastelualueen ulkopuolelle. Ne sijoittuvat tien eteläpuolelle metsän reunan ja jäden osittain puuston taakse.

Mustikkamäki on merkitty v. 1901 erotetuksi Jokiniemen perintötalosta. Tila on kuitenkin ollut asutettu 1830-luvulta alkaen. Pihapiirissä on runsaasti vanhaa 1900-luvun alkuvuosikymmeniin painottuvaa rakennuskantaa. Pihatie on alkujaan johtanut kohti päärakennusta talousrakennusten välistä. Entisen pihatien ja nykyisen Mustikkaperäntien väliin jää entinen riihilaitos 1900-luvun alusta ja navetta 1930-luvun lopulta. Riihtiä on jatkettu useaan otteeseen ja se on osin pystypeiterimavuorattu, osin vaakavuorattu maalaamaton rakennus. Osa oviaukoista on väriltään oranssin keltaisia, joskin maali on rapissut. Vesikatteena on profiilipelti. Navetta on hirsirakenteinen ja sen Mustikkaperäntien puoleisessa siivessä on rehulato. Lato on pystypeiterimavuorattu, navetta on pääosin hirsipinnalla. Navetta sijoittuu rinteeseen ja alarinteen puolella on korkea betoninen petustus. Navetan lattia on alkujaankin ollut betonia. Ikkunat ovat nelikulmaisia pari-ikkunoita, ovet lautavuorattuja. Vesikatteena on saumapelti. Navettaa on uusittu ja korjattu 1960-luvulla.

Vastapäätä riihtiä ja navettaa entisen pihatien varressa on kaksi talousrakennusta. Navettaa vastapäätä sijoittuva rakennus on lomalaudoitettu ja punaiseksi maalattu. Vesikate on profiilipeltiä. Ovena on leveä liukuovi. Navettaa vastapäätä on vanhemmalta vaikuttava rakennus, jonka vesikate on aaltopeltiä. Se on oletettavasti entinen kärryliiteri. Myös se on punaiseksi maalattu, mutta pystypeiterimavuorattu.

Rakennuksen pariovi ja toinen ovi on maalattu sinertäväksi.

Navetan ja asuinrakennuksen väliin jää nelihuoneinen riviaitta. Sen kaakkoispäädyssä on kaksihuoneinen hirsirakenteinen aitta ja luoteispäädyssä yksihuoneinen hirsirakenteinen aitta. Näiden välissä on lautarakenteinen huone. Rakennuksen päädyt on pystypeiterima vuoratut, sivut ovat osittain hirsipintaiset. Luhtikäytävän ristikko kaide on huonossa kunnossa. Punainen kattoluopa on huonossa kunnossa ja etenkin aitan räystäät ovat painuneet.

Asuinrakennuksen alapuolella on entinen talli 1930-luvun lopulta. Se on hirsinen pystypeiterimavuorattu, tummunut rakennus. Perustus on näkyviltä osin betonia ja vesikatteena on profiilipelti. Ikkunat ovat pari-ikkunoita.

Rantaan johtavan polun varressa on lisäksi saunatupa. Sauna on alkujaan ollut savusauna, mutta muutettu myöhemmin uloslämpiäväksi. Punaiseksi maalattu saunatupa on pystypeiterimavuorattu. Ikkunat ovat pienet pari-ikkunat. Ovet ovat keltaiseksi maalatut. Piha puoleisella julkisivulla on avokuisti. Rannassa on venetalas.

Asuinrakennus on 1940-luvulta. Tuolloin purettiin Mustikkamäen vanha-asuintalo ja sen hirret hakattiin uusille nurkille käyttäen niitä uudessa rakennuksessa. Se rakennettiin samalle paikalle kuin entinen asuinrakennus, mutta talon suuntaus käännettiin. Kuisti tehtiin heti kaksikerroksiseksi yläkertaan johtavien portaiden vuoksi. Asuinrakennusta on peruskorjattu perusteellisesti 1960-luvulla. Tällöin rakennus mm. vuorattiin ulkoa ja ikkunat uusittiin. Kohde on jäänyt vapaa-ajan asunnoksi jo 1980-luvulla.

Tilan pihamiljö on muodostunut nykyiselleen 1930- ja 1940-luvuilla, tosin pitkälti rakentuen vielä vanhemman pihan mukaisesti. Näinä vuosikymmeninä vanha talouskeskus sai uusia rakennuksia tai vanhoja uudistettiin perusteellisesti mm. vanha asuinrakennus rakennettiin uudelleen samalle paikalle. Rakennuskanta on liitereitä lukuun ottamatta hirsirakenteista. Pihasta on purettu vanha hirsinen karjakeittiö. Ennen pihalueella oli iäkkäitä tuomipuita, mutta ne ovat sittemmin vähentyneet ja tilalle on istutettu mm. suureksi kasvanut vaahtera.

aikaisemmat arvioinnit:

Mustikkamäki on 1830-luvulla perustettu tila, jonka vanhimmat hirsirakennukset saattavat olla perusrungoltaan näiltä ajoilta. Talouskeskus sijaitsee Heitjärven etelärannalla. Rakennukset ovat rinteessä hajanaisesti, mutta melko tiiviissä ryhmässä. Talouskeskuksen sijainti on erinomainen ja omaa maisemallisia arvoja; paikallinen maisemallinen; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Mustikkamäen vaille käyttöä jääneen pihapiirin kulttuurihistorialliset arvot ovat säilyneet ennallaan vuoden 1994 rakennusinventointivaiheesta (ks. aikaisempi arvionti kenttä). Rinteessä hajallaan sijaitsevan pihapiirin rakennukset ryhmittyvät omaksi kokonaisuudekseen maisemassa. Pihapiirin rakennusperinnöllä on paikallista rakennushistoriallista ja asutushistoriallista sekä maisemallista arvoa.

lähteet:

Mustikkamäki, inv. nro 109, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

MUSTIKKAMÄKI

id: 309806
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot
ajoitus: 1948
suunnittelija: -
kerrosluku: 1+(1)
perustus: betoni
runko: hirsi
vuoraus: vaaka pontti
ulkoväri: keltainen (rapistunut), listoitus ruskea
kattomuoto: satula
kate: saumapelti, vihreä
ikkunat: 1-ruutuiset standardiikkunat 1900-luvun jälkipuoliskolta

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

MÄKELÄ (INV NRO U212)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209098
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajotus:	1995-2014
arvotus:	ei erityisiä arvoja
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Mäkelä on vuonna 2011 valmistunut moderni hirsitalo Vuonamonlahden rannalla. Rakennus sijaitsee Sallatien ja rannan välissä metsäisessä pohjoisrinteessä.

arviointi:

Rakennus edustaa 2000-luvun modernia hirsirakentamista. Rakennuksen nuoren iän takia sen rakennushistoriallista arvoa on vaikea määrittää, mutta kohteella saattaa olla paikallista rakennushistoriallista arvoa sen edustaessa hirsirakentamisen jatkuvuutta tarkastelualueella. Kohteeseen ei liity historiallisia tai maisemallisia arvoja.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

MÄKELÄ

id:	309836
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	2011
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1 1/2 ja osin maanpäällinen kellari
perustus:	betoni
runko:	hirsi
vuoraus:	-
ulkoväri:	vaalean ruskea, listoitus valkoinen
kattomuoto:	satula
kate:	saumapelti
ikkunat:	tuuletusikkunalliset neliön malliset ikkunat koristeruutujaolla, otsalautoissa koristeena salmiakkikuvio

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

MÄNTYSALO (INV NRO U250)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209111
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajotus:	1945-1974
arvotus:	ei erityisiä arvoja
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Mäntysalon asuinrakennus on vuodelta 1961. Yksikerroksinen rakennus eroaa massoitteletutataan selvästi 1950-luvun asuinrakentamisesta eikä rakennusta ole suunniteltu isoksi perheasunnoksi. Elintason noususta kertoo asuinrakennukseen sijoitettut wc- ja saunatilat. 1960-luvun kesämökeille tyypilliseen tapaan sisäänkäyntikatoksen kulmaa kannattaa jyrkää puunrunko, jossa näkyy oksien nystyrät. Pihalla on myös autotalli 1960-luvun alusta. Asuinrakennus on toteutettu Keski-Suomen maanviljelysseura ry:n rakennustoimiston tyyppipiirroksen SK/A72 mukaisesti. Mäntysalo sijoittuu Siikaperäntien varteen tien metsäiselle osuudelle.

arviointi:

Mäntysalo edustaa 1960-luvun alun asuntorakentamista pienellekölle tontille ja kohteella on tästä syystä paikallista asutushistoriallista merkitystä. Pihassa oleva 1960-luvun autotalli kertoo autoistumisesta ja sen mahdollistamasta asumisesta etäällä työpaiakoista. Kohteen merkitystä heikentää kuitenkin se, ettei kohde ole enää vakituisesti asuttu. Kohteella on myös paikallista rakennushistoriallista merkitystä sen edustaessa selvästi jo jälleenrakennuskauden jälkeistä asuinrakentamista, jossa näkyy elintason nousun myötä yleistyneet wc- ja saunatilat asuinrakennuksen yhteydessä. Kohteen rakennuskanta on säilyttänyt hyvin alkuperäistä vastaavan ilmeensä. Kohde on kuitenkin ajalleen hyvin tavanomainen rakennus ja vastaavia kohteita on runsaasti ympäri Suomea, vaikka rakennustyyppi onkin harvinainen tarkastelualueella ja Kivijärvellä, koska alueelle on ylipäänsä rakennettu hyvin vähän 1950-luvun jälkeen. Kohteella ei ole maisemallista tai kyläkuvalista merkitystä sen sijoittuessa metsäiselle tieosuudelle etäälle muusta asuinrakentamisesta.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 4/61, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

MÄNTYSALO

id:	309850
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1961
suunnittelija:	Keski-Suomen maanviljelysseura ry:n tyyppipiirros
kerrosluku:	1
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	vaakavuoraus
ulkoväri:	punainen
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, harmaa
ikkunat:	tuuletusikkunalliset vaakaiikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

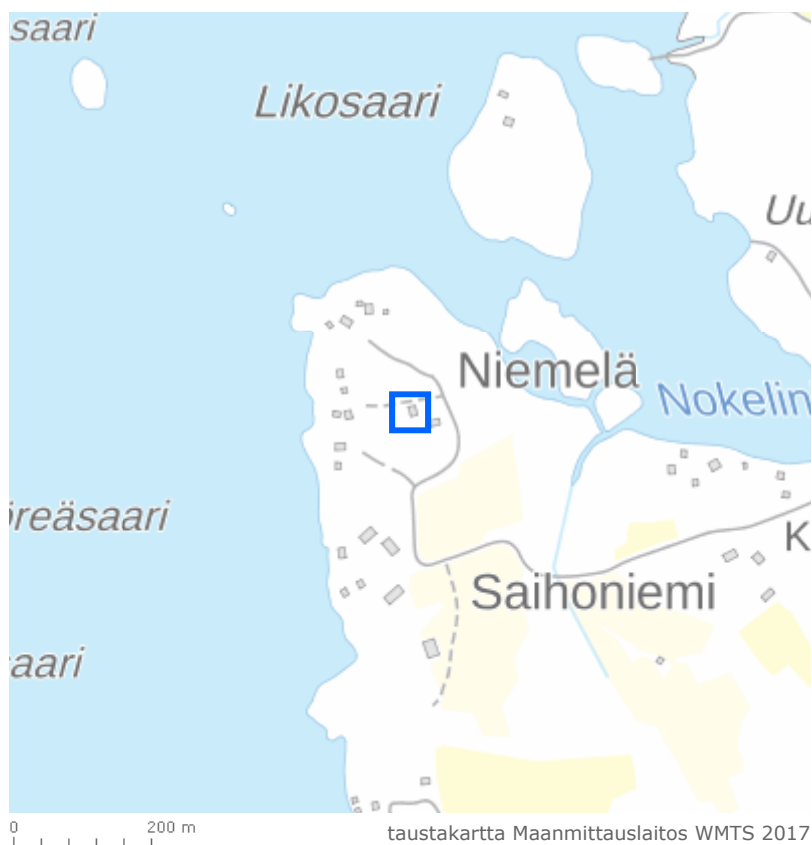
KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

NIEMELÄN AITTA (IN NRO 079)

(M. Kervinen)

id: 209062
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1918-1944
arvotus: paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Niemelän tontti on lohottu Hiitolan maista koulunpaikaksi. Vuonna 1910 Koulutoimen Ylihallitus hyväksyi Hiitolan koulun piirustukset ja kaiketi näiden mukaan valmistui puukoulu Saihoniemeen nykyisen Niemelän talon paikalle. Tämä koulu paloi vuodenvaihteessa 1918. Palo johti siihen että Hiitolan koulupiiri jaettiin v. 1920 kahtia Talviaislahden ja Lokakylän koulupiireihin. Saihoniemen koulutontti jäi tyhjilleen, kunnes se siirtyi asuinkäyttöön viimeistään 1930-luvulla.

Tontilla ollut koulun palon jälkeen rakennettu asuinrakennus on purettu 2000-luvun vaihteessa. Sen paikalla on nykyisin vuonna 2006 valmistunut hirsirakennus vapaa-ajan asuntona. Aitta sijaitsee kulmittain siihen nähden.

Niemelä on sijainnut Saihoniemen peltoaukean ja rannan välissä. Rantaan laskeva rinne on nykyisin metsäinen ja entinen pelto on kasvamassa umpeen. Rannalla sijaitsee kesämökkejä. Lähin asuintalo Saihoniemi (ks. kohde nro 080) sijaitsee n. 100 metriä etelämpänä edelleen avoimen niityn laidalla.

aikaisemmat arvioinnit:

Niemelässä on 1930-luvulla rakennettu asuinrakennus; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Kohteen rakennushistoriallinen arvo on menetetty asuinrakennuksen purkamisen myötä. Aitta on tyypillinen 1900-luvun puolivälin aitta ja säilyttänyt hyvin ilmeensä. Sillä on paikallista rakennushistoriallista merkitystä. Kohteen historiallinen merkitys entisenä koulutonttina on vaikeasti hahmotettavissa ja jää täten vähäiseksi.

lähteet:

Niemelä inv.nro 079, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim.

Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim.

Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

NIEMELÄN AITTA

id: 309798

rakennustyyppi: aitat

alkup. käyttö: 941 talousrakennukset

nyk. käyttö: 941 talousrakennukset

ajoitus: -

suunnittelija: -

kerrosluku: 1

perustus: kivi

runko: lauta

vuoraus: pysty peiterima

ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus

kattomuoto: satula

kate: tumma kattuhuopa

ikkunat: tuuletusikkunallinen

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

PELLONPÄÄ (INV NRO U229)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209106
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: ei arvoja
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Pellonpää on vuonna 1951 valmistunut jälleenrakennuskauden tyyppipiirrosten perusteella valmistunut asuintalo. Rakennusta on peruskorjattu 1990-luvulla ja 2000-luvulla on toteutettu ns. elintasosiipi. Tila on lohkaistu Purala-nimisestä kantatilasta ja tilalla on harjoitettu maataloutta ja hoidettu karjaa vuoteen 1990 asti. Tilalla on edelleen kanoja. Kulmittain asuintaloon nähden on osin hirs-, osin lautarakenteinen entinen navetta, joka saattaa olla asuinrakennusta vanhempi.

Tila sijaitsee Mäkeläntiestä erkanevan pikkutien varressa. Tien varsi on metsäinen ja sen varrella on harvaa asutusta.

arviointi:

Pellonpään paikallinen asutushistoriallinen merkitys liittyy jälleenrakennuskauden rakentamiseen, mutta merkitys jää vähäiseksi pientilan peltojen jäätyä pois viljelystä. Kohteen paikallista rakennushistoriallisesta merkitystä vähentää asuinrakennuksen ulkonäköä muuttaneen ns. elintasosiiven rakentaminen. Kohteella ei ole maisemallista merkitystä.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

PELLONPÄÄ

id:	309844
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	012 kahden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1952
suunnittelija:	tyyppipiirroksen mukaan toteutettu
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	pystylautavuoraus
ulkoväri:	keltainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, tumman vihreä
ikkunat:	tuuletusikkunalliset, uusitut

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

PERKAUSSALMI; KORKEATUPA (INV NRO 132)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209082
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Kerrotaan, että Perkaussalmen riihimäellä olisi ollut vanha talouskeskus, Ruotsi-Suomen armeijaa vältelleen sotilaan perustama. Läheistä niemeä kutsutaan sotilaan mukaan Kalleniemeksi. Paikalla kerrotaan asuneen myös Juho "Paalikka" Leppäsen, Kannonkoskelta päin tulleen miehen.

Perkaussalmeen hän oli uhonnut tekevänsä niin korkean tuvan, että Saramäki näkyy. Tästä olisi tila saanut kutsumanimensä Korkeatupa.

Perkaussalmen asuinrakennus valmistui 1904-1906 Kivijärven rakennusinventoinnin 1994 mukaan. Omistajalta saadun tiedon mukaan se on valmistunut 1884. Rakennus muistuttaa hahmoltaan kaksikerroksisia pohjalaistaloja. Asuinrakennus eroaa korkeudellaan kunnalle tyypillisistä maataloista. Toista kerrosta ei kuitenkaan sisustettu käyttöä varten kuin vasta 1980-luvulla, jolloin sinne tehtiin sauna- ja pesutilat. Samalla yläkertaan vievä portaikko muutettiin porstuan sisänurkasta tuvan puolelle. Sisätiloissa on tehty lähinnä energiataloudellisia korjauksia niin seinien kuin lattioiden osalta. Talossa on umpikuisti, jossa on pitkät ikkunarivit.

Heinolahden kruununpuiston metsämaille perustetty kruununtorppa itsenäistyi 1920-luvulla. Tila on merkitty maarekisteriin v. 1929. Metsähallituksen savottamiehiä on yöpynyt Perkaussalmella ennen sotia. Talon nurkalla on pieni yksinäisäita, jossa on sisäänpäin aukeava ovi. Aitan ylimmän seinähirsikerran päät on veistetty viistoiksi. Pieni yksinäisäita on luultavasti siirretty (siirtomerkit tilalle muualta, koska se lienee vanhempi mitä tila). Piha-aita on ollut alunperin yksikerroksinen ilman solaa. Korotus ja avosolat on tehty myöhemmin 1960/1970-luvulla.

Vanha riihi paloi 1920-luvun puolivälissä ja suunnilleen samalla paikalle rakennettiin nykyinen riihi. Vanha riihi oli peltupuista rakennettu. Puuvarasto on rakennettu sotien jälkeen 1950-luvulla. Vanha navetta oli talon päädyssä tosinpäin kuin nykyinen (1950-luvulta), joka sekin on hirsiseinäinen. Asuinrakennusta vastapäätä on ollut hevostalli ja heinävarasto. Rannempaa sijaitsi savusauna (ei eteistä). Sittenmin navetan yhteyteen tehtiin uloslämpivä sauna. Riihen luona kasvavat lehtikuuset on saatu taimina valtion istutuksilta.

Taloukeskus muodostuu seuraavista rakennuksista: korkeimmalla sijaitsevasta asuinrakennuksesta, siihen nähden vinkkelissä olevista riviaitasta ja navettarakennuksesta, yksinäisäitasta, puuliiterista ja perunakellarista. Riihi sijaitsee hieman kauempana loivalla mäenkumpareella. Pihaan tullaan navetan ja puuliiterin välistä. Tie Perkaussalmelle erkanee Saunakyläntieltä. Talon takana on koivikkoinen rinne. Etelässä on Pieni-Perkaus järvi. Näkymä järvelle on kasvamassa umpeen. Talon pieni peltoaukea on edelleen avoin, entiset niityt on metsitetty samoin kuin etäämmällä sijainneet pellot. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat n. 500 metrin etäisyydellä Saunakyläntien varrella.

aikaisemmat arvioinnit:

Perkaussalmi on entinen kruununtorppa. Asuinrakennus on 1900-luvun alusta ja on poikkeuksellisesti kaksikerroksinen. Taloukeskuksen muut rakennukset ovat pientä yksinäisäitaa lukuunottamatta 1920- tai 1950-luvulta. Kaksikerroksinen riviaita on Kivijärvelle tavallista tyyppiä, se edustaa nuorempaa rakennustapaa, jossa tavallisesti vanhoja hirsiaittoja hyödyntäen rakennettiin isompi kaksikerroksinen ja avosolin varustettu aittarakennus; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen asutushistoriallinen

arviointi:

Perkaussalmen eli Korkeatuvan taloukeskus on paikallisesti maisemallisesti merkittävä rakennusryhmä, jossa korkeimmalla sijaitsee kaksikerroksinen kookas asuinrakennus 1900-luvun alusta, siihen nähden vinkkelissä oleva riviaita ja navettarakennus, yksinäisäita, puuliiteri ja perunakellari sekä hieman kauempana riihi. Talousrakennukset kuvastavat 1920-1950-luvun rakennusperintöä. Näkymä Pieni-Perkaus järvelle ja entiset niityt ovat metsittymässä umpeen, mutta talon pieni peltoaukea on edelleen avoin. Rakennusryhmällä on paikallista rakennushistoriallista ja asutushistoriallista merkitystä edelleen.

lähteet:

Perkaussalmi, inv.nro 132, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Sähköposti omistajalta 14.10.2019.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyö : Botnia-foto, 2009.

Peruskarttalehdet 233302, 233305,233303, 233306, 233309, 233401, 233404 ja 233407 vuosilta 1964, 1966, 1988 ja 1992, <http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

PERKAUSSALMI; KORKEATUPA

id: 309823
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot
ajoitus: 1904-1906
suunnittelija: -
kerrosluku: 2
perustus: kivi
runko: hirsi
vuoraus: vuoraamaton
ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto: satula
kate: profiilipelti, tumma
ikkunat: T-ikkunat, vuorilaudoissa sipuliaiheinen koriste

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

PIRTTI (INV NRO 114)

(M. Kervinen)

id:	209077
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Myllyperän kaikki tilat on merkitty maarekisteriin v. 1925, jolloin ne muodostettiin Kähärän perintötalosta. Kärära oli muodostettu lohkomalla useiden talojen yhteismetsämaata vuonna 1924. Pirtin asuinrakennus on ainakin 1870-luvulta. Pirtin torppareita on työskennellyt Heitkosken myllyllä. Pirtin asuinrakennuksen kamaripäädystä on purettu kaksi kamaria ja siirretty 1930-luvulla (?) Kytölän tuvan rakennustarpeiksi. Asuinrakennus peruskorjattiin 1950-luvun alussa. Yläkertaa korotettiin tarkoituksena tehdä sinne huoneita, mutta työtä ei saatettu loppuun. 6-ruutuiset ikkunat oli vaihdettu T-karmisiin ikkunoihin jo ennen sotia. Pihan puoleisella julkisivulla on kaksikerroksinen umpikuisti. Rakennuksen vesikate on erittäin huonossa kunnossa ja savupiipun romahdettua sen paikalla on katossa aukko.

Kaikki pihapiirin talousrakennukset ovat erittäin huonossa kunnossa tai romahtaneita. Vuoden 1994 inventoinnissa niistä todetaan seuraavaa: "Aitta on siirretty sijoilleen hieman alempaa vuoden 1945 paikkeilla. Aittahuoneissa on varastoitu vaatteita ja jyviä. Saman katon alla on myös puuliiteri. Hirsiaitan vieressä oli ennen leveistä sahalankuista tehty aitta. Karjasta on luovuttu vuonna 1986. Navetassa on muutettu järjestystä 1950-luvun paikkeilla. Permanto on valettu betonista ja seinät rapattiin (kalkki) sekä navetan että tallin puolella. Nyt navetta on täysin romahtanut. Tien varressa oli 1930-luvulla rakennettu hirsimökki, jossa Kähärien sukulainen asui jonkin aikaa ennen pika-asutustilalle muuttoa. Rakennus on romahtanut ja sen ympäristö on kasvamassa umpeen. Mökin vieressä on ollut savusauna. Riihi on poltetu, samoin lato, joka oli tehty peltupuista. "

Tila sijaitsee Heitjärven ja Kivijärven väliselle kannakselle Heitjoen varteen syntyneen Myllyperän kylän reunalla Kvijjärven Myllylahden rannalla. Talon pellot ovat levittäytyneet rakennusryhmän ympärille, mutta ne on metsitetty. Viereisellä kiinteistöllä rakennusryhmän ja rannan välissä on vielä avointa peltoa. Tie Pirtille kulkee naapuritalon Purolan pihan poikki. Pihamijöo on muodostunut asuinrakennuksesta, siihen kulmittain olevasta aittarakennuksesta ja koillisessa sijaitsevasta romahtaneesta navetasta. Pihapiiri on pahoin pusikoitunut ja kasvamassa umpeen. Käytöstä jääneet nykyisin jo romahtaneet savusauna ja hirsimökki ovat tien varressa. Pirtin asuinrakennuksen takana on suuri, latvastaan kuollut haapa.

aikaisemmat arvioinnit:

Pirtti on Myllyperän vanhinta torppariasutusta ja nykyinenkin asuinrakennus on 1800-luvun loppupuolelta. Rakennus on pienentynyt ja kokenut kuistin osalta muutoksia. Talouspiha on säilynyt ennallaan sitten 1940-luvun, jolloin navetta ja aittarakennus rakennettiin; paikallinen asutushistoriallinen; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Kohde on menettänyt rakennushistoriallisia arvoja jäätyään käyttöä ja heitteille. Asutushistoriallista merkitystä heikentää kohteen autoituminen ja peltojen metsittäminen.

lähteet:

Pirtti inv.nro 114, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Nykyisen omistajan haastattelu 24.09.2019.

PIRTTI

id: 309817
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: ei täytetty
ajoitus: 1870-1874
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: multapenkki
runko: hirsi
vuoraus: pysty peiterima
ulkoväri: punainen

kattomuoto: satula poikkipäädellä
kate: huopa kolmiorimalla
ikkunat: ei täytetty

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

PURALANKYLÄN ENTINEN OSUUSKAUPPA (INV NRO U236)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209107
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	liike-elämä ja kaupankäynti
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Puralankylässä on toiminut osuuskauppa Kivikannon sivumyymälä Uusipelto-nimisellä tilalla. Osuuskauppa toimi tilalla vuodet 1949-1965. Tontti on ostettu Kivijärven kunnalta vuonna 1949 (Kotiseutumme Kannonkoski-Karstula-Kinnula-Kivijärvi-Kyyjärvi-Pylkönmäki 1998). Kaupan lisäksi tilalla on harjoitettu maataloutta ja pidetty lypsykarjaa. Asuinrakennus, jonka yhteydessä myymälätilat ovat olleet, on kaksikerroksinen rakennus. Rakennus sijoittuu tontin Kinnulantien puoleiseen reunaan rajaten myös tienäkymää. Rakennuksen takana on Uimarannantien suuntaisesti yksikerroksinen siipiosa, johon on sijoittunut kaupan varastotilat. Tontin perällä puurakenteinen entinen navetta ja näiden kahden rakennuksen välissä on pienempi talousrakennus. Entisen navetan takana on toinen suuri talousrakennus. Rakennuksen tontti on nykyisin puutarhamainen ja hyvin hoidettu. Asuinrakennus näkyy hyvin Kinnulantielle ja rajaa tienäkymää. Naapuritalot ovat aivan vieressä.

arviointi:

Kohteella on paikallista historiallista merkitystä sen ilmentäessä kaupankäyntiä ja osuuskauppatoimintaa maaseudulla. Kohteella on myös paikallista rakennushistoriallista merkitystä 1940-luvun lopun asuin- ja liikerakennuksena, jossa on säilynyt mm. alkupeärisiä ikkunoita. Kohteella on paikallista kyläkuvallista merkitystä osana Puralankylän tiiviimpää asutusta. Kohteen merkitystä kuitenkin heikentää kyläkaupan toiminnan loppuminen. Rakennus on tunnistettavissa entiseksi kyläkaupaksi lähinnä vain varastosiiven ansiosta.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

PURALANKYLÄN ENTINEN OSUUSKAUPPA

id:	309845
rakennustyyppi:	asuin- ja liikerakennukset
alkup. käyttö:	112 liike- ja tavaratalot, kauppakeskukset
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1949
suunnittelija:	-
kerrosluku:	2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	pystypeiterimavuoraus
ulkoväri:	sinertävän harmaa, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, punainen
ikkunat:	pari-ikkunat ja 3-ruutuiset vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

PUROLA (INV NRO 115)

(M. Kervinen)

id:	209078
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Myllyperän kaikki tilat on merkitty maarekisteriin v. 1925, jolloin ne muodostettiin Kähärän perintötalosta. Kärära oli muodostettu lohkomalla useiden talojen yhteismetsämaata vuonna 1924.

Purolan on perustanut 1910-luvun lopulla Amerikasta palannut paluumuuttaja. Talo rakennettiin kirkonkylällä sijainneen Anjelinin kauppakartanon makasiinista. Rakennuksen pihanpuoleisella julkisivulla on avokuisti.

Purolan hirsirakenteinen aittarakennus on siirretty taloa vastapäätä olevasta koivikosta nykyiselle paikalleen pihan läpi johtavan tien varteen. Rakennuksen perustus on uusittu ja on nykyisin kevytsoraharkkoa. Tilan entinen hirsinavetta sijaitsee pihapiirin pohjoislaidalla. Viimeiset mullikat hävitettiin syksyllä 1988. Riihi on purettu uuden asuinrakennuksen tieltä vanhan pihapiirin kaakkoispuolelta. Talo on valmistunut 1990.

Tila sijaitsee Myllyperällä Pirttiin vievän hiekkatien varrella. Talouskeskus sijaitsee Myllylahteen viettävällä loivalla rinteellä peltojen rajaaman metsäsaarekkeen päässä. Piha-alueita rajaa mänty- ja lehtipuusto. Lähimaasto on hiekkamaaperäistä. Nykyiset rakennukset ryhmittyvät pihan läpi kulkevan tien molemmin puolin.

aikaisemmat arvioinnit:

Purolassa on säilynyt asuinrakennus ja aitta 1900-luvun alusta. Pihamiljö on muuttunut uudisrakentamisen myötä ja vanha asuinrakennus on jäänyt pois käytöstä; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Purolan tilan vanhat rakennukset ovat edelleen osa pihapiiriä, joka on uudistunut uusien asumistarpeiden toteutumisen myötä. Kohteen arvoissa ei ole tapahtunut muutoksia.

lähteet:

Purola, inv.nro 115, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Omistajan haastattelu 24.09.2019.

PUROLA

id: 309818

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot

ajoitus: 1915-1919

suunnittelija: -

kerrosluku: 1 (1)

perustus: lohkokivi

runko: hirsi

vuoraus: pysty peiterima

ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus

kattomuoto: satula

kate: profiilipelti

ikkunat: T-ikkunat, vintin päädyissä 6-ruutuiset

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RANTAHARJU (INV NRO U249)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209110
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Rantaharjun asuinon vuodelta 1958 ja sitä on peruskorjattu vuonna 1980. Asuinrakennus on toteutettu jälleenrakennuskauden tyyppipiirrosten perusteella. Sisäänkäynti on avokuistin kautta. Rannassa sijaitsee talousrakennus luultavasti myös jälleenrakennuskaudelta. Talousrakennuksessa on sauna ja varastotiloja. Rakennuspaikka on lohkottu Lokalahden perukalla sijaitsevasta Uusitalo -nimisestä tilasta. Rantaharju sijaitsee Lokalahden venesataman vieressä Lokakyläntien mutkassa. Asuinrakennus rajaa tienäkymää.

arviointi:

Rantaharju edustaa 1950-luvun asuntorakentamista pienehkölle tontille ja kohteella on tästä syystä paikallista asutushistoriallista merkitystä tonttityypin ollessa vielä 1950-luvulla tarkastelualueella melko harvinainen. Merkitystä heikentää kuitenkin se, ettei kohde ole enää vakituisesti asuttu. Kohteella on paikallista rakennushistoriallista merkitystä sen edustaessa jälleenrakennuskauden tyyppipiirustuksiin perustuvaa rakentamista. Kohteen rakennuskanta on säilyttänyt hyvin alkuperäistä vastaavan ilmeensä ja muosostaa edustavan kokonaisuuden. Kohteella on paikallista kyläkuvallista merkitystä sen sijoituessa Lokalahden venesataman yhteyteen ja rajatessa tienäkymiä Lokakyläntiellä.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

RANTAHARJU

id:	309849
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1958
suunnittelija:	tyyppipiirroksen mukaan toteutettu
kerrosluku:	1 1/2
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	vaakavuoraus
ulkoväri:	vaalean vihreä, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, harmaa
ikkunat:	tuuletusikkunalliset vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RANTALA (INV NRO U205)

(M. Kervinen)

id:	209095
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Heinolahden taloista muodostettiin isojaon yhteydessä viisi taloa. Rantala on alkujaan ollut Lahti-nimisen kantatilan torppa. Torppa itsenäistyi 1920-luvun taitteessa. Rantalan pihapiiri koostuu vuonna 1956 valmistuneesta asuinrakennuksesta ja pihapiiriä neljältä sivulta rajaavista talousrakennuksista. Asuinrakennus on vaaleaksi maalattu, suurehko jälleenrakennuskauden talo, jonka pihan puoleisella julkisivulla on kuisti. Rakennusta on laajennettu luoteisjulkisivulle sijoittuvalla ns. elintasosiivellä vuonna 1980. Rakennus on peruskorjattu vuonna 1987. Pihapiirin luoteisreunalla on suurehko, osin hirsistä-, osin lautarakenteinen entinen navetta. Rakennus saattaa olla ainakin joltain osin vanhempi kuin asuinrakennus. Pihapiirin lounaisreunalla on kaksikerroksinen aitta. Aitan toisessa päädyssä on avosola ja luhtikäytävä. Aitta on pystyvuorattu ja runkosyvyyden sekä aukotuksen perusteella luultavasti jälleenrakennuskaudelta. Pihapiirin eteläkulmassa on talousrakennus vuodelta 1998. Rakennus sopii ilmeeltään hyvin muuhun pihapiiriin. Sen ja asuinrakennuksen väliin sijoittuu pienempi talousrakennus. Lypsykarjatalous on lopetettu tilalla vuonna 2008. Pihapiiri sijoittuu Perhontien ja Peuralammen välisen peltoaukean keskelle. Pihaan johtaa suora tie Perhontieltä. Rakennukset näkyvät hyvin tielle ja pihapiiriä rajaa etenkin sen luoteispuolelta täysikasvuiset pihakoivut ja kuuset.

arviointi:

Lahtenperällä on ollut asutusta 1500-luvulta alkaen ja olemassa olevat tilat ovat syntyneet pääasiassa 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuolella. Rantala on luultavasti kehittynyt jonkin kantatilan torpasta. Rakennuskanta ilmentää kivijärveläisittäin vaurasta jälleenrakennuskauden rakentamista sekä talousrakennusten uusiutumista 1900-luvun lopulla muodostaen edustavan ja paikallisesti melko harvinaisen kokonaisuuden. Sinänsä kohteen rakennukset ovat melko tavanomaisia aikansa rakennuksia. Kohteella on paikallista asutushistoriallista ja rakennushistoriallista merkitystä samoin kuin paikallista maisemallista merkitystä. Pihapiiri muodostaa tilan peltojen keskelle eheän kokonaisuuden, joka näkyy monin paikoin Perhontien varrelle.

lähteet:

Rakennuslupa 6/55 ja 1/87, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

Lahtenperän kyläalue inv.nro 094, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

RANTALA

id:	309833
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1956
suunnittelija:	Keski-Suomen maanviljelysseuran asutustoimikunnan tyyppitalopiirros
kerrosluku:	1 1/2 ja kellar
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	vaakavuoraus
ulkoväri:	vaalea beessi, listoitus valkoinen
kattomuoto:	harja
kate:	saumapelti, punainen
ikkunat:	vaakaikkunat kahdella tuuletusikkunalla

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RANTALAN TALOUSRAKENNUKSET (INV NRO V087 JÄLKEEN)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209114
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Rantala on erotettu Mäkelän tilasta luultavasti 1930-luvulla (jolloin Mäkeläkin on erotettu Leppäsestä). Rantala on kuitenkin asutettu jo tätä ennen ja pihapiirissä on runsaasti vanhaa rakennuskantaa 1800- ja 1900-lukujen taitteesta.

Suomen pienviljelijät VII (1969) teoksen mukaan hirsirakenteinen asuinrakennus on vuodelta 1926, mutta rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan rakennus on vuodelta 1964. Voi olla, että rakennusta on vain peruskorjattu voimakkaasti 1960-luvulla. Rakennus on puolitoistakerroksinen ja pihan puolella on kuisti. Asuinrakennuksen ulkoseinät on levytetty ja päätykolmioissa on tumma pystyvuoraus. Ikkunat jäävät syvällä ulkovuorauksen ulkopinnasta. Ikkunat ovat tuuletusikkunallisia vaakaikkunoita ja niiden puitteet ovat tummat.

Asuinrakennuksen takana rannassa on sementtitiilestä ja laudasta rakennettu navetta vuodelta 1957. Se on luultavasti toteutettu ajan tyyppipiirusten mukaan. Ikkuna- ja oviaukkojen yllä on sementtitiilistä muurattu holvi.

Rannassa on lautarakenteinen vaja ja entisen saunan osin romahtanut hirsikehikko. Oviaukon yllä olevissa hirsissä näkyyy vielä siirtomerkki.

Asuinrakennusta vastapäätä pihalla on hirsirakenteinen, pitkänurkkainen kaksihuoneinen riviaitta, jossa on luultavasti alkuperäiset lautaovet. Vesikatteena on aaltopelti. Perustukset eivät näy kasvillisuuden takia.

Tilan entisestä pellosta vielä osa on avointa pihakenttää. Entisen pellon laidassa puustoisien rantatörmän harjalla on hirsirakenteinen, pitkänurkkainen yksittäisaitta, jossa on profiilipeltikate. Perustuksena on nurkkakivet.

Riihi on hieman etäämmällä pihapiiristä entisen pellon ja rantatörmän välissä. Riihi on hirsirakenteinen ja seiiniä on tuettu pystypuin. Itse riihi ja luoteispuoleinen kylkiäinen ovat pitkänurkkaisia. Niiden päätyseinän yläreuna on viistosti pystyvuorattu. Riihen reinään on kaiverrettu vuosiluku 1907.

Kaakkoispuolinen kylkiäinen on pystyverhottu ja saattaa olla rankorakenteinen. Vesikatteena on aaltopelti. Perustus ei näy kasvillisuuden takia. Riihen vieressä on pystyvuorattu vaja. Rakennukset ovat maalamattomia.

Rantalan pellot ovat sijainneet rannan myötäisenä nauhana rantatörmän päällä. Talon länsipuoleinen peltö on vielä heinäpelttona, muut pellon metsitetty. Talon ympärillä entinen peltö on muuttunut avoimeksi pihakentäksi. Pihapiirissä kasvaa isoja pihlajaia ja rantatörmällä täysikasvuista sekapuustoa. Lähimmät asuinrakennukset ovat Kopsanperällä noin kilometrin päässä. Kesämökkejä on lähempänä.

aikaisemmat arvioinnit:

Kohteesta ei ole aikaisempaa arviointia.

arviointi:

Rantalan hyväkuntoiset talousrakennukset ovat tyypillisiä 1800- ja 1900-luvun taitteen vaatimattomia hirsirakennuksia ja edustavat hyvin ajan rakennustekniikkaa. Kohteen talousrakennuksilla on paikallista rakennushistoriallista merkitystä niiden muodostaessa eheän kokonaisuuden pihapiiriin ja sen liepeille.

lähteet:

Rantala variakohde/Kopsaperä, valokuvat, peruskarttaote, joitakin rakennustietoja ja kopio tilaa koskien Suomen pienviljelijät VII julkaisusta. Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Suomen pienviljelijät = Finlands småbrukare. VII, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Kuopion läänit (1969). Turku : Turunmaan kirjakustantajat, 1969.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyö : Botnia-foto, 2009.

RANTALAN RIIHI

id:	309855
rakennustyyppi:	talousrakennukset
alkup. käyttö:	941 talousrakennukset
nyk. käyttö:	941 talousrakennukset
ajoitus:	1908 (hirteen kaiverrettu vuosiluku)
suunnittelija:	-

kerrosluku: 1
perustus: -
runko: hirsi
vuoraus: vuoraamaton, pystyautoitus
ulkoväri: maalaamaton
kattomuoto: satula
kate: aaltopelti
ikkunat: -

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RASIN AITTA (INV NRO 127)

(M. Kervinen)

id:	209080
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1809-1863
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Rasin talo on erotettu isojaossa Penttilän perintötalosta. Vuonna 1935 on maarekisterissa mainittu Rasin omistajana Oy Kymmene Aktiebolag. Rasin talossa on asunut puutavarayhtiön "kymppinä" Heikki Kannisto. Vuonna 1939 Rasi on erotettu yhtiölle jääneestä Metsärasista.

Aittarakennus oli 1900-luvun alussa tien toisella puolen, mistä se ennen sisällissotaa siirrettiin nykyiselle paikalle. Rakennuksen alakerroksen huoneissa on säilytetty viljaa ja ruokaa. Jyväaitasta on 4-osainen hinkalo purettu 1990-luvun alussa. Keskimmaisessä ala-aitassa on puuportaatt yläkertaan, jossa päädyssä on vaateaitta, keskellä makuuaitta ja perällä toinen makuuaitta. Päädyissä on puolipyöreät aukot, joissa on ollut reunalistat ja lasit. Rakennuksen takana olevaa lippaa (puuliiteri) on lyhennetty 1980-luvulla. Lippa on liitetty jälkeensä aitan kattorakenteisiin. Rakennuksessa oli vielä vuoden 1994 inventoinnin aikaan 1970-luvun lopulla tehty pärekate. Päreet höylättiin taiteilija Pekka Kotilaisen pärehöylällä Kivijärven Tiironkylällä. Nyt rakennuksessa on profiilipeltikate.

Aitan lisäksi pihapiirissä on entinen navetta. Tilan vanha asuinrakennus on purettu pihan etelälaidalta 1980- ja 1990-lukujen taitteessa. Pihan pohjoislaidalla on Keski-Suomen maanviljelysseuran rakennustoimiston laatimien piirustusten mukaan v. 1967-68 rakennettu tiilitalo. Tiilitalon koillispuolella on 1990-luvulla valmistunut asuinrakennus. Se on rakennusajalleen tavanomainen vaaleaksi maalattu puolitoistakerroksinen omakotitalo, jossa on avokuisti ja erkkeriikkuna.

Tilalla on aittarakennuksen lisäksi kaksi asuinrakennusta, karjarakennus ja sauna. Tiilitalo, aitta- ja karjarakennus rajaavat tien varteen sijoittuvan piha kolmelta sivulta. Tien puolelta pihaa rajaa kookas puusto. Uusin asuinrakennus on pihan koilliskulmauksessa.

Penttilän kylälle on kuljettu 1970-luvulle asti Myllyperältä lähtevän kylätien kautta. Rasi oli kylän viimeisiä taloja ja kylätie päättyi sen pihapiiriin. Pohjoiseen Rajaniemeen johti vain kärrypolku. 1970-luvun loppupuolella valmistui kylätien jatke Korkeanmäen yli länteen Kivijärvi-Karstula -tielle. Mäen päältä avautuu nyt kulkijoille näköala Kivijärvelle yli metsien ja alavammalle maalle syntyneen asutuksen. Rasin tilan on maisemassa merkittävällä paikalla. Tilan pellot ovat edelleen pääosin avoimet.

aikaisemmat arvioinnit:

Rasin aitta on 1800-luvulta. Tila rakennuksineen on osa komeaa maisemaa, joka avautuu eteen saavuttaessa Penttilänkylälle uutta tielinjausta pitkin; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen.

arviointi:

Kohteen arvoissa ei ole tapahtunut muutoksia. 1800-luvulta peräisin oleva kaksikerroksinen irsinen riviaitta on säilyttänyt rakennushistorialliset piirteensä kylämaisemassa.

lähteet:

Rasin aitta inv.nro 127, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Rakennuslupa 28/67, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

RASIN AITTA

id:	309820
rakennustyyppi:	aitat
alkup. käyttö:	941 talousrakennukset
nyk. käyttö:	941 talousrakennukset
ajoitus:	1800-1869: 1910-1916 (siirto)
suunnittelija:	-
kerrosluku:	2
perustus:	nurkkakivi
runko:	hirsi
vuoraus:	vuoraamaton
ulkoväri:	maalaamaton
kattomuoto:	satula
kate:	profiilipelti, tumma
ikkunat:	3-ruutuiset matalat ikkunat räystäään alla, 2-ruutuiset ikkunat oviaukkojen yllä

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RAUHALA (INV NRO 110)

(M. Kervinen)

id:	209093
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Rauhala on lohkottu Mustikkamäestä 1940-luvulla. Pihapiirin rakennuskanta on pääosin 1940-luvun lopulta. Asuinrakennus ei ole jälleenrakennuskauden tyyppitalo, vaan muistuttaa hahmoltaan enemmän pientä paritupaa, jonka vinkkelissä on kolmas huone. Pihan puolella on umpikuisti. Tilalla on ollut karjaa vielä 1970-luvun alussa, mutta vuosikymmenen lopulla tila siirtyi vapaa-ajan asunnoksi. Rakennukseen on tehty peruskorjausta 1970-luvun lopulla. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan asuinrakennus oli tuolloin vielä säilyttänyt hyvin alkuperäisen asunsa ja ikkunat olivat T-ikkunoita. Tämän jälkeen rakennusta on kunnostettu. Se on mm. maalattu punaiseksi, kivijalka on rapattu ja ikkunat on vaihdettu uusiin. Asuinrakennuksen lisäksi pihapiirissä on aitta, navetta ja savusauna 1940-luvun lopulta. Aitta on 3-huoneinen, hirsirakenteinen riviaitta. Se on vuorattu pystypeiterimavuorauksella ja maalattu punaiseksi. Navetta on osin hirsirunkoinen, osin rankorkanteinen ja pystypeiterimavuorattu. Myös se on maalattu punaiseksi. Ikkunat ovat neliruutuisia. Savusauna on hirsirunkoinen ja pystypeiterimavuorattu punainen rakennus. Se on myöhemmin muutettu uloslämpeäväksi, ainakin rakennuksessa on nykyisin savupiippu. Uudempia talousrakennuksia on pyöröhirsinen pihasauna ja halkoliiteri.

Rauhala sijaitsee Mustikkamäen Heitjärveen viettävällä rinteellä Mustikkaperän kylässä. Lähin talo Mustikkaperä sijaitsee kylätien alapuolella alle 100 m etäisyydellä. Mustikkaperä peltojen takana häämöttää Heitjärvi, jonka pohjoispuolelle on rakennettu uusi saunamökki. Pihan lähiympäristö on lehtipuuvaltainen. Nurmikolla oleva piha on hoidettu. Asuinrakennus, aitta ja navetta rajaavat pihan kolmelta sivulta. Navetan sivulla on uusi hirsiaitta ja pihan laidalla savusauna.

aikaisemmat arvioinnit:

Rauhala on vuonna 1946 perustettu pientila, missä samaan aikaan rakennetut asuin- ja talousrakennukset ovat säilyneet entisellään; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen

arviointi:

Kohteen arvot ovat pääosin säilyneet entisellään. Päärakennuksen ikkunoiden uusiminen on muuttanut rakennuksen ulkoasua, mutta kohteen rakennuskanta muodostaa edelleen paikallisesti edustavan kokonaisuuden 1900-luvun alkupuolelle tyypillisistä rakennuksista.

lähteet:

Rauhala inv.nro. 110, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

RAUHALA

id: 309831
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 041 vapaa-ajan asuinrakennukset
ajoitus: 1946
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: betoni
runko: hirsi
vuoraus: pysty peiterima
ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto: satula, vinkkel
kate: aaltopelti
ikkunat: 2000-luvun taitteen 1-ruutuiset standardi-ikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RAUHALA (INV NRO U218)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id: 209101
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1918-1944
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Rauhalan asuinrakennus on valmistunut vuonna 1943. Rauhala sijaitsee edelleen samalla kiinteistöllä Linna-nimisen tilan kanssa. Linna on ollut saman suvun omistuksessa 1880-luvulta alkaen. Rauhalan asuinrakennus on pieni kaksihuoneinen mökki, jossa on lapekattoinen umpikuisti. Kuistin peiliovi vaikuttaa alkuperäiseltä, mutta rakennuksen ikkunat on uusittu. Pihapiirissä on myös lautarakenteinen talousrakennus. Kohde ei vaikuta ympärivuotisesti asutulta.

Rauhalan rakennukset sijoittuvat Leukunlahden luoteispuolisen harjun harjanteelle. Pihapiirin itäpuolella rinne laskee jyrkästi Leukunlahden rantaan. Ranta on metsäistä. Harjanteen laella kulkee kärrytiemäisen luonteensa säilyttänyt tie, joka yhdistää Harjulan Lintuniemeen. Rauhalan pihapiirin länsipuolella on suppa, jonka pohjalla on vettä. Supan rannoilla kasvaa joitakin koivuja ja supan yli avautuu avoin maisema Linnan peltoaukealle. Supan pohjoispuolella sijaitsee naapuritalo Hiekkala.

arviointi:

Rauhala edustaa jatkosodan aikaista vaatimatonta asuinrakentamista. Vaikka asuinrakennuksen ikkunat on uusittu, se on muuten säilyttänyt hyvin alkuperäisen ilmeensä samoin kuin pihapiirissä oleva talousrakennus. Kohteella on paikallista asutushistoriallista ja rakennushistoriallista arvoa sen kertoessa jatkosodan aikaisesta asuinrakentamisesta. Rakennusajankohta tekee kohteesta paikallisesti harvinaisen. Kohteella on myös maisemallista arvoa sen sijaitessa maisemallisesti kauniilla paikalla harjun laella Leukunlahden ja suppaan muodostuneen lammen välissä. Pihapiiristä avautuu avoin näkymä Linnan peltoaukealle ja Hoikanperäntielle asti.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

RAUHALA

id:	309839
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1943
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	vaakavuoraus
ulkoväri:	punainen, valkoinen listoitus
kattomuoto:	satula, kuistilla lapekatto
kate:	profiilipelti, harmaa
ikkunat:	uusitut pystyikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

RAUHANIEMI (INV NRO 065)

(M. Kervinen 24.9.2019)

taustakartta Maanmittauslaitos WMTS 2017

id: 209119
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
tyyppi: asuinrakentaminen
ajoitus: 1945-1974
arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Sivirinne eli Rauhaniemi on erotettu Tiirosta vuonna 1928 isännän serkulle Matti Kotilaiselle. Suvrinteen hieman jugend-henkinen asuinrakennus on vuodelta 1938 (Kotiseutumme Kannonkoski-Karstula-Kinnula-Kivijärvi-Kyyjärvi-Pylkönmäki 2008-2009). Rakennuksen ja myös navetta- ja tallirakennuksen sekä saunan suunnittelijana mainitaan vuoden 1994 rakennusinventointikortilla Matti Kotilaisen vaimo Helmi Kotilainen. Ristikattoisen asuinrakennuksen katto on osin aumattu. Tien puoleisella julkisivulla ja pohjoispäädyssä on pienet umpikuistit sisäänkäynneillä. Järven puolella on isompi isoin ikkunoin varustettu kuisti. Sen katolla on parveke ja alla osin maanpäällinen kellari.

Rauhaniemen on rakentanut Amerikassa kaivostöissä ollut Matti ja Helmi Kotilainen eläkepäiviensä kodiksi. Taloon sijoitettiin Amerikasta tuotu keskuslämmityskattila ja talossa oli myös juokseva vesi ja sähköt jo 1930-luvulla. Taloa on peruskorjattu vuonna 1998. 2010-luvulla lasikuisti on uusittu ja sen alle on rakennettu kellarikerrokseen huoneita.

Asuinrakennuksen lisäksi pihassa on entinen navetta. Se on osin hirsi-, osin rankorakenteinen punaiseksi maalattu rakennus. Kummassakin päädyssä on pariovien takana varastotilaa, väliin jää entinen navetta, talli ja karjakeittiö. Niiden ikkunat ovat neliruutuisia. Navetan takana on rankorakenteinen, punaiseksi maalattu talousrakennus. Rannassa on saunamökki. Se on hirsipintainen ja punaiseksi maalattu. Rantaan johtavan polun puolella saunamökissä on avokuisti. Ovi on alkuperäiseltä vaikuttava peiliövi, ikkunat neliruutuisia. Talousrakennukset ovat vuodelta 1930 samalta ajalta kuin asuinrakennuskin.

Rauhaniemi sijaitsee nimensä mukaisesti Kivijärveen työntyvällä niemellä Tiiron kylän eteläreunalla. Tie Rauhaniemeen kääntyy Kivijärven tieltä ja kulkee parin vanhan tilakeskuksen läpi. Kivijärventien ja niemen välissä on tilojen yhä viljelyksessä olevia peltöjä. Itse niemi ja ranta muutenkin on metsäistä. Rauhaniemeen vievän tien varressa naapuritontilla on suurehko varastohalli, jonka paikalla on sijainnut ovitehdas ja makeistehdas.

aikaisemmat arvioinnit:

Rauhaniemen asuinrakennus on tyyllisesti kansanomaisesta maatarakentamisesta poikkeava asuinrakennus vuodelta 1930. Rakennuksen suunnitteli Amerikassa vuosia asunut ja taloon miehensä kanssa muuttanut kivijärveläinen nainen. Rakennus on säilynyt alkuperäisessä asussa. Samoihin aikoihin rakennetut piharakennukset, navetta, sauna ja vaja, ovat säilyneet pihapiirissä; paikallinen rakennushistoriallinen.

arviointi:

Rauhaniemellä on erikoisen arkkitehtuurinsa vuoksi paikallista rakennushistoriallista arvoa. Ulkoasussa on havaittavissa toisaalta jugend-vaikutteita ja toisaalta ehkä vaikutteita Amerikasta talon ollessa Amerikan paluumuuttajan itselleen rakentama.

lähteet:

Rauhaniemi inv. nro 065, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

RAUHANIEMI

id:	309857
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1946
suunnittelija:	-
kerrosluku:	(1) 1 (1)
perustus:	betoni
runko:	-
vuoraus:	pystypeiterima
ulkoväri:	keltainen, valkoinen listoitus

kattomuoto: ristikatto
kate: saumattu pelti, tumma
ikkunat: 4- tai 6-ruutuiset jugend-henkiset ikkunat, päätykolmioissa puolipyöreät ikkunat, ikkunat on uusittu vanhan mallin mukaan

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

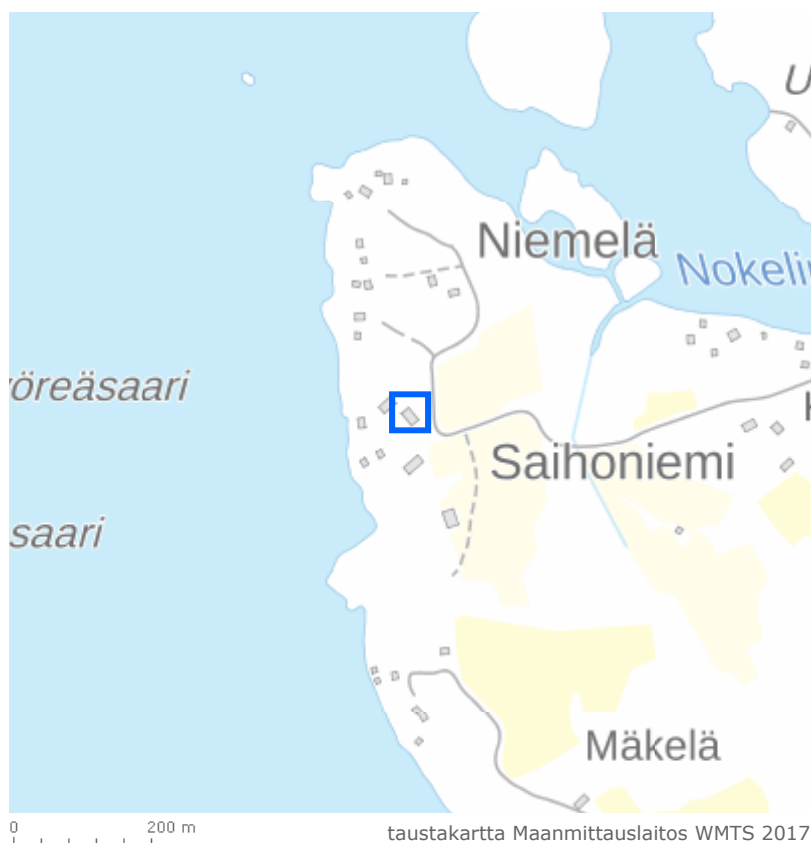
KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

SAIHONIEMI (INV NRO 080)

(M. Kervinen)

id:	209063
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1918-1944
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Saihoniemi on lohottu Hiitolan maista ja merkitty maarekisteriin 1923. Tilan nimen kerrotaan periytyvän niemessä olleesta sudenansasta eli saihosta. Saihoniemi on vanha asuinpaikka. Paikalta on löytynyt ainakin kahden tuvan perustuksia aitan läheltä. Nykyinen asuinrakennus on rakennettu vanhan päärakennuksen hirsistä. Hirret hakattiin ainakin osin uusille nurkille ja veistettiin puhtaiksi, koska vanha tupa oli ollut sisäänlämpiävänä rakennuksena. Asuinrakennukseen on tehty kaksi suurempaa peruskorjausta, ensimmäinen 1950-luvulla (mm. ulkovuoraus ja betoniperustus, tuvasta nurkkaus keittiöksi) ja toinen 1970-luvulla (sisäsauna ja WC). Vuonna 1994 on remontoitu kamaripuolta ja uusittu talon ikkunoita vanhaa ruutujakoa jäljitellen.

Nykyinen aittarakennus on 1940-luvulta, jolloin yksinäisaitta liitettiin osaksi isompaa lautarakenteista piharakennusta. Aitan nurkkapatsaina on tuulimyllyn kivet. Aitta katettiin päreillä 1940-luvun lopulla, sen jälkeen on rakennus katettu huovalla ja vuoden 1994 inventoinnin jälkeen profilipellillä. Aitta sijaitsee kulmittain asuinrakennukseen nähden pihapiirin luoteisreunalla.

Hirsinavetta on 1950-luvun alusta. Rakennus on pystypeiterimavuorattu ja maalattu punaiseksi. Navetta sijaitsee pihapiirin kaakkoisreunalla. Karja hävitettiin 1990-luvun alussa.

Riihi on rakennettu Peltolan (Lokakylä) vanhasta savutuvasta v. 1941, jolloin sodantakia oli vain vanhempaa miesväkeä osallistumassa rakennaustyöhön. Riihi on tuvan aikaisella nurkkasalvoksella, sen ympärille on tehty lautaseinäinen eteinen, jossa on tilat pahnolle ja silpuille. Riihi sijaitsee taloon kuuluvan pellon laidassa pihapiirin eteläpuolella.

Tila sijaitsee niemessä Kivijärven itärannalla maisemallisesti kauniilla paikalla. Lähin talo on n. 100 m päässä, mutta se ja myöhemmin rakennetut kesähuvilat ovat kesäkäytössä. Tilalle johtava hiekkatie erkanelee Talviaislahdentieltä. Saihoniemen talouskeskus sijoittuu kapean rantametsikön ja itäänpäin viettävän peltoalueen raja-alueelle niemenkärjen korkeimmalle kohdalle. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan pihapiirin koillisreunalla on ollut kuuririvistö. Nyt Saihoniemen kärkeen vievän tien varressa pihan reunalla kasvaa terijoensalavia. Talon koillispuolella on myös muutama suuri kuusi. Pihapiirissä on joitakin isoja koivuja ja omenapuita. Rantapuusto on mäntyvaltaista. Rakennukset rajaavat pihaa kolmelta sivulta: asuinrakennus on koillisessa, aitta luoteessa ja navetta kaakossa.

aikaisemmat arvioinnit:

Saihoniemi edustaa kivijärveläistä pientilaa, jonka rakennuskanta on muodostunut 1930-1950-lukujen aikana osin paikan vanhempaa rakennuskantaa hyödyntäen. Pihamiljöö on säilynyt melko yhtenäisenä. Tilan talouskeskuksen sijainti niemessä, järven rannalla ja mäen laella on Kivijärven vanhimmalle asutukselle tavallinen; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen

arviointi:

Saihoniemen pihapiirissä on edelleen säilynyt asuinrakennus, aitta- ja vajarakennus, navetta- ja tallirakennus, verkkovaja sekä riihi. Vanhalle asuinpaikalle rakentunut pientilan talouskeskus 1930-1950-lukujen ajalta on tyypillinen kivijärveläinen pientila tyypillisesti sijoittuen mäen laelle ja järven rannalle. Kohteen arvoissa ei ole tapahtunut muutoksia.

lähteet:

Saihoniemi inv.nro 080, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennuslupa 17/77, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

SAIHONIEMI

id: 309799

rakennustunnus: -

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot

ajotus: 1930

suunnittelija: -

kerrosluku: 1 (1)
perustus: betoni
runko: hirsi
vuoraus: pysty peiterima
ulkoväri: vihreä, valkoinen listoitus
kattomuoto: satula
kate: saumapelti, punainen
ikkunat: 6-ruutuiset

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

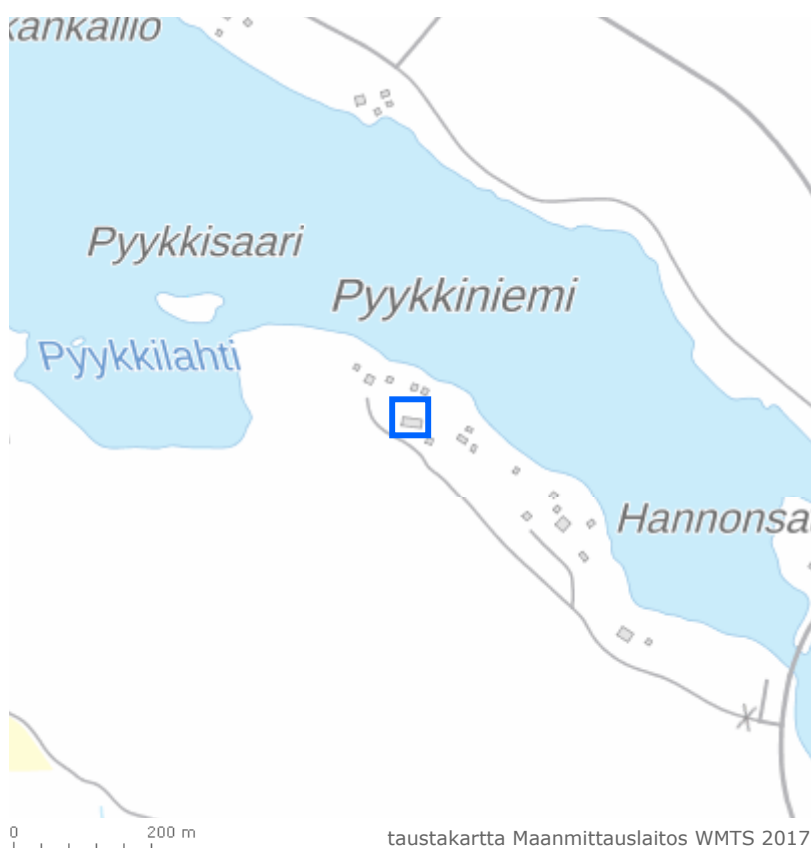
KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

SALLARINNE (INV NRO U213)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209099
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1995-2014
arvotus:	ei erityisiä arvoja
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Sallarinne on vuonna 2004 valmistunut pyöröhirsinen asuinrakennus Vuonamonlahden rannalla. Rakennus sijoittuu Sallatien ja rannan väliin loivaan pohjoisrinteeseen metsäiseen ympäristöön. Naapuritalot ovat vapaa-ajan asuntoja.

arviointi:

Rakennus edustaa 2000-luvun hirsirakentamista. Rakennuksen nuoren iän takia sen rakennushistoriallista arvoa on vaikea määrittää, mutta kohteella saattaa olla paikallista rakennushistoriallista arvoa sen edustaessa hirsirakentamisen jatkuvuutta tarkastelualueella. Kohteeseen ei liity historiallisia tai maisemallisia arvoja.

lähteet:

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

SALLARINNE

id:	309837
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	2004
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1
perustus:	betoni
runko:	pyöröhirsi
vuoraus:	-
ulkoväri:	ruskea
kattomuoto:	aumakatto
kate:	aaltopelti, harmaa
ikkunat:	neliönmalliset tuuletusikkunalliset ikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

SYRJÄNIEMI (INV NRO 130)

(M. Kervinen)

id:	209081
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Syrjäniemi on erotettu Kankaan tilasta ja alkujaan se on ollut torppa. Aluksi paikalla lieene ollut vain hirsitupa, jota myöhemmin on laajennettu lautarakenteisella kamarilla ja eteisellä. Sisäänkäynti on rakennuksen pohjoisseunustalla ja sen edessä on avokuisti.

Savusauna sijaitsee asuinrakennuksen länsipuolella rantatöyrään päällä. Se on osin hirsirakenteinen pitkänurkkainen rakennus, osin rankorakenteinen ja pystyvuorattu. Saunaa ei ole maalattu. Ikkuna on kaksiruutuinen pystyikkuna. Vesikatteena on profiilipelti. Sauna on asuinrakennuksen vanhimman osan kanssa samoilta ajoilta. Saunaa vastapäätä on rankorakenteinen pystypeiterimavuorattu varastorakennus viimeistään 1930-luvulta. Se on punaiseksi maalattu. Ikkunana on pieni neliruutuinen ikkuna. Ovi on maalattu keltaiseksi. Sen läheltä on purettu pieni karjasuoja ja siirretty Raunolaan liiteriksi.

Syrjäniemen pientila sijaitsee Syrjäniemessä, jonka kauniin harjumaishan keskellä on pyöreä lampi. Tilan pihakeskus on tilaan kuuluvan pienen pellon etelälaidalla Raunolahden rannan kesämökeille vievän tien eteläpuolella. Niemen korkein kohta jää tilan pihakeskuksen eteläpuolelle.

Lähimmät rakennukset ovat kesähuiloita Syrjäniemen rannoilla. Lähimmät asuinrakennukset ovat vajaan kilometrin etäisyydellä Penttiläntien varressa.

Pientilan miljö on muuttunut osa-aikaisen käytön myötä. Toisaalta tilan pelto on edelleen avoin.

Asuinrakennuksen lisäksi tilalla on varasto ja savusauna. Navetta on purettu. Kohde on ollut vapaa-ajan asuntona jo vuoden 1994 inventoinnin aikaan.

aikaisemmat arvioinnit:

Syrjäniemessä on säilynyt torpparikulttuuriin liittyviä rakennuksia 1900-luvun alkupuolelta. Talo on maastoltaan ja maisemaltaan erikoislaatuinen Syrjäniemen vanhinta asutusta; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen

arviointi:

Syrjäniemen pientilan miljö, asuinrakennus, varasto ja savusauna, 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä on säilyttänyt paikallisesti arvokkaan rakennushistoriallisen merkityksensä, vaikkakin pihapiirin luonne on muuttunut osa-aikaisen käytön myötä. Tilan pelto on edelleen kuitenkin avoin.

lähteet:

Syrjäniemi (maatila) inv.nro 130, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

SYRJÄNIEMI

id: 309821

rakennustyyppi: asuinrakennukset

alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot

nyk. käyttö: 041 vapaa-ajan asuinrakennukset

ajoitus: arvio 1900-1924

suunnittelija: -

kerrosluku: 1 (1)

perustus: kivi, betonikuori

runko: hirsi; lauta

vuoraus: pysty peiterima

ulkoväri: punainen, valkoinen listoitus

kattomuoto: satula

kate: profiilipelti

ikkunat: T-ikkunat, 6-ruutuinen ikkuna ullakolla, vuorilaudat muotoiltu jugend-tyylisesti, ulko-ovi vanha peiliovi

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

TALVIAISEN AITAT JA RIIHI (INV NRO 159)

(M. Kervinen)

id: 209087
kunta: Kivijärvi
kylä: ei määritelty
kiinteistötunnus: -
sijainti: -
tyyppi: maa- ja metsätalous
ajoitus: 1722-1808
ajoitusselite: arvio

arvotus: paikallisesti arvokas
inventoija: Minttu Kervinen
inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Talviaislahden perintötalo on Kivijärven itärannan kantatiloja. Talon isäntä tiedetään nimeltä vuodelta 1670. Talo oli kuitenkin autioina 1600-luvun lopun, kunnes se sai asukkaat taas vuonna 1707.

Talviaislahden seutu esiintyy Talvi-Erkistä eli Erkki Turpeisesta kerrotuissa tarinoissa. Talvi-Erkki oli tunnettu rahanväärentäjä, joka syntyi Talviaislahden Talviaisen talossa v.1834.

1800-luvulla tila siirtyi A/B W.Gutzeit puutavarayhtiön omistukseen. 1920-luvun alussa talo ja sen pellot siirtyivät yksityiseen omistukseen.

Avokuistinen paritupatyyppinen asuinrakennus on purettu nykyisen asuinrakennuksen tieltä. Väentupa sijaitsi pihan itäreunalla. Nykyinen asuinrakennus on vuodelta 1952 ja sitä on laajennettu koillisjulkisivulle sijoittuvalla ns. elintasosiivellä. Lomalaudoitettu asuinrakennus on maalattu keltaiseksi, listoitus on valkoinen. Ikkunat ovat pari-ikkunoita, ullakolla on päädyssä tuuletusikkunallinen vaakaikkuna ja pitkällä seinustalla haukaikkunat. Pihan puolella on umpikuisti.

Pihatie varressa on korkea mahdollisesti 1700-luvulta peräisin oleva yksinäisaita, joka on ollut jyvääittana. Sitä on kunnostettu vuonna 1993. Vuoden 1994 inventoinnin aikaan se oli vielä pärekattoinen. Nykyinen vesikate on kattohuopaa.

Asuinrakennusta vastapäätä, Talviaisniemeen vievän tien varressa on 1-kerroksinen avosolainen riviaitta. Siinä on kolme hirsistä huonetta ja lautajatke. Aitan hirsiosat ovat 1800-luvulta. Jatke on tehty sotien aikana vaateaitaksi. Avokonki on rakennettu ovien eteen samoihin aikoihin. Hirsiosat ovat vuoraamattomat, jatke on pystypeiterimavuorattu ja punaiseksi maalattu. Vuoden 1994 inventoinnin mukaan rakennuksessa on ollut pärekate, nyt vesikatteena on profiilipelti.

Vanha 1886 rakennettu navetta on purettu 1980-luvulla. Lähes samalle paikalle rakennettiin nykyinen karjarakennus. Se sijaitsee pihapiirin länsilaidalla.

Riihilaitos koostui alkujaan olkiladosta, väliköstä, vanhasta riihestä, hirsiväliköstä (ehkä ruumennus), toisesta riihestä, väliköstä ja ladosta. Olkilato on purettu pois. Vanhempi riihihuone on 1700-luvulta ja uudempi 1800-luvun loppupuoliskolta. Rakennuksen keskellä on sen läpi johtava avoin sola.

Pitkänurkkainen hirsirakennus on vuoraamaton. Vesikatteena on profiilipelti. Riihi on hieman erillään muusta pihapiiristä talolle johtavan tien varressa.

Talviaislahden rannalla on ollut vuoden 1994 inventoinnin aikaan päreillä katettu nuottakota, pyykkikota ja moottorivenesuoja. Tilan isännällä oli 1900-luvun puolivälissä moottorivene, jolla hän kuljetti kyläläisiä kirkolle Kivijärven yli 1960-luvulle asti, jolloin tieyhteys Hiitolasta Joutsenjärventielle (nykyinen Talviaislahdentie) valmistui ja kulkuyhteydet paranivat.

Talviaisen tila sijaitsee Talviaisniemessä. Tilan pellot sijoittuvat pääosin talolle vievän tien varteen eikä peltoala ole juurikaan pienentynyt 1960-luvun jälkeen. Sekä Talviaislahden että Hoikanlahden rannat ovat reilun 100 m etäisyydellä talosta, mutta pihapiiristä ei aukea avoimia vesistöjä. Pihalla on koristepensaita, hedelmäpuita, pihlajia sekä suureksi kasvanut sembramänty. Talon takana on myös kookkaita kuusia. Rakennukset sijaitsevat melko väljästi toisiinsa nähden. Pihapiirin eteläpuolelta johtaa tie Talviasniemen kärkeen. Niemessä on vapaa-ajan asuntoja. Seutu on harvaan asuttua ja lähimmät asuinrakennukset ovat noin kilometrin etäisyydellä.

arviointi:

Talviainen on Kivijärven vanhimpia talonpaikkoja. Rakennuskanta on ajan myötä uudistunut, mutta edelleen tilalla on talousrakennuksia 1800-luvulta ja oletettavasti myös 1700-luvulta (aita ja riihi). Lisäksi on säilynyt ennen Kivijärven rannoilla tavallinen kalastuselinkeinoon liittyvä rakennustyyppi eli nuottakota; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen henkilöhistoriallinen

arviointi:

Kohteen arvoissa ei ole tapahtunut muutoksia, vaikka aittojen pärekatot on vaihdettu huopa- ja peltikatteisiin. Vuoden 2019 inventoinnin maastokäynnin yhteydessä ei käyty tarkistamassa onko nuottakota säilynyt rannassa. Paikallisen rakennushistoriallisen ja henkilöhistoriallisen arvon lisäksi kohteella on paikallista asutushistoriallista merkitystä kantatilana, jonka isäntä tiedetään nimeltä 1600-luvulta alkaen.

lähteet:

Talviainen; Talviaislahti inv.nro 159, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

TALVIAISEN AITTA

id: 309827
rakennustyyppi: aitat
alkup. käyttö: 941 talousrakennukset
nyk. käyttö: 941 talousrakennukset
ajoitus: 1700-1824
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: luonnonkivi
runko: veistetty hirsi
vuoraus: vuoraamaton, koteloidut nurkat
ulkoväri: punainen, listoitus valkoinen
kattomuoto: satula
kate: kattohuopa
ikkunat: -

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

TIEJÄRVI (INV NRO 120)

(M. Kervinen)

id:	209079
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1864-1917
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Tiejärvi on ollut Talviaisen torppa, joka erotettiin pätilasta 1925. Tiejärveltä ei ollut tieyhteyksiä ennen 1940-lukua, jolloin valmistui Joutsenjärventie. Talolle johtava hiekkatie on 1970-luvulta. Tilalla oli vuoden 1994 inventoinnin aikaan vielä hevonen, kolme lammasta ja hieho, lypsykarja oli hävitetty 1980-luvun lopussa.

Asuinrakennusta on peruskorjattu kahteen otteeseen ensin 1950-luvun puolivälissä (mm.pahvit sisäseiniin, uusi muuri) ja toisen kerran 1990-luvulla, jolloin perustukseen valettiin betonilaatta, ulkoverhous ja ikkunat uusittiin. Pihan puolella on lapekattoinen umpikuisti. Vuoden 1994 inventoinnin jälkeen rakennuksen takajulkisivulle on rakennettu ns. elintasosiipi. Talo on edelleen asuinkäytössä. Aitta on kerran siirretty. Siinä on kaksi hirsistä huonetta, jotka on yhdistetty lautavälillä (vaateaitta). Avosolan päissä on pienet lautaseinäiset kopit. Aitta on osin vuoraamaton, osin pystypeiterimavuorattu. Se on maalattu punaiseksi. Huopakate on uusittu vuoden 1994 inventoinnin jälkeen kattotiiltä muistuttavaksi profiilipelliksi. Aitta on asuinrakennusta vastapäätä.

Osin hirsirakenteinen, osin rankorakenteinen navetta on rakennettu luontinavetaksi, lattiat ovat betonista ja seinät ovat osittain verhoillut. Talli on sijainnut samassa rakennuksessa. Rakennus on osin hirsipintainen, osin pystypeiterimavuorattu ja maalaamaton. Ikkunat ovat pari-ikkunoita ja niiden listat on maalattu samalla oranssilla sävyllä kuin asuinrakennuksen päätykolmio.

Huopakate on uusittu vuoden 1994 inventoinnin jälkeen kattotiiltä muistuttavaksi profiilipelliksi.

L-kirjaimen mallinen rakennus sijaitsee asuintalon ja aitan pohjoispuolella rajaten pihapiiriä.

Navetan ja asuintalon välissä on yhdistetty heinälato (hirttä, pitkät nurkat) ja liiteri (lautaa). Liiteri sijaitsee rakennuksen päädyssä. Vesikate on maalaamaton profiilipeltiä. Heinäladon takana tien varressa on toinen hirsirakenteinen, pitkänurkkainen lato. Sen kyljessä on lapekattoinen, lautarakenteinen vaja.

Vesikatteena on kattotiiltä jäljittelevä profiilipelti.

Sauna on hieman erillään muista rakennuksista pihapiirin länsipuolella ja sen lähellä on katettu kuoppakellari. Sauna on punaiseksi maalattu pystypeiterimavuorattu harjakattoinen rakennus.

Vesikatteena on profiilipelti.

Talusrakennukset ovat ajalta ennen 1950-lukua, mutta niitä ei ole ajoitettu tarkemmin.

Tila sijaitsee Nurkkaperällä pienen Tiejärven pohjoispuolella pienellä kallioisella kumpareella. Talon entiset peltoaukeat ja laitumet ovat edelleen avointa niittyä ja osa on viljelyksessäkin. Pihapiiristä aukeaa avoin näkymä Tiejärvelle. Entisen laitumen itäreunalla on lähin naapuritalo, joka vaikuttaa autoituneelta. Muihin taloihin on yli kilometrin matka. Tiejärven rakennukset sijaitsevat loivan mäennyyppylän laella tiivissä ryhmässä. Pihan itäreunalla kalliolla on asuinrakennus, sitä vastapäätä on aitta, näiden pohjoispuolella on navetan ja tallin vinkkelirakennus, sen vieressä on lato-liiteri ja näiden takana lato. Sauna on talouskeskuksen länsipuolella kohoavan mäen rinteessä, samoin perunakuoppa. Tie pihaan tulee entisten laitumien halki pohjoisesta kiertäen talusrakennukset ja puikkaa talon eteen hevostallin nurkalta. Pihamiljöön on vähäpuinen, talon takana on yksi iso koivu. Puutarha on talon eteläpuolella.

aikaisemmat arvioinnit:

Tiejärvi on 1800-luvulla perustettu torppa, jonka nykyinen rakennuskanta on pääasiassa 1900-luvulta. Torpaksi rakennettu asuinrakennus on peruskorjausten ja elintasosiiven myötä muuttunut ulkoasultaan huomattavasti. Paikalla on merkitystä kuitenkin miljöön kannalta: pihan muoto, avoimena säilyneet entiset laitumet ja pellot, järvi ja kahden tilan rakennuskanta; paikallinen rakennushistoriallinen; paikallinen maisemallinen

arviointi:

Kohteen arvoissa ei ole tapahtunut muutoksia. Kohteella on lisäksi asutushistoriallista merkitystä Talviaislahden 1800-luvulla perustettuna ja 1920-luvulla itsenäistyneenä torppana. Kohteen rakennuskanta ilmentää hyvin vaatimatonta torpparirakentamista.

lähteet:

Tiejärvi rak.inv.120, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

TIEJÄRVI

id: 309819
rakennustunnus: -
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: 011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö: 011 yhden asunnon talot
ajoitus: 1870-1899
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: betoni
runko: hirsi
vuoraus: pysty ponttilauta
ulkoväri: valkoinen, päätykolmio haalea oranssi, listoitus tummanruskea
kattomuoto: satula
kate: profiilipelti, punainen
ikkunat: 1-ruutuiset 1990-luvun standardi-ikkunat, osassa myös tuuletusikkuna

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

TYVELÄ (INV NRO U238)

(M. Kervinen 24.9.2019)

id:	209108
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	ei erityisiä arvoja
inventoija:	Minttu Kervinen
inventointipvm:	24.09.2019

kuvaus:

Tyvelä on lohkottu Taipale-nimisestä kantatilasta. 1800-luvun puolivälin karttoihin on merkitty Taipale-niminen talo sekä Kouvanlammen itäpuolelle että nykyisen Tyvelän paikalle. Tyvelä oli 1900-luvun alussa Halla Oy:n hallussa, jolta nykyinen omistajasuku sen osti vuonna 1918. Halla Oy oli vuosina 1875-1932 Kymen kunnassa toiminut metsäteollisuusyritys, joka omisti useita sahoja, mm. Karhonsaaren sahan lähellä Kuopiota. Halla Oy fuusioitiin Kymi Oy:hyn vuonna 1933.

Tyvelän asuinrakennus on vuodelta 1970. Karjanhoito tilalla on lopetettu vuonna 1992, jonka jälkeen tilalla on kasvatettu mansikkaa. Entinen navetta on kulmittain asuinrakennukseen nähden. Se on osin sementtitiili-, osin lautarakenteinen ja vaikuttaa jälleenrakennuskauden tyyppipiirrosten pohjalta toteutetulta. Asuinrakennusta vastapäätä on uudempi talousrakennus.

Tyvelän rakennusryhmä sijoittuu Nuottiniemen korkeimman harjanteen luoteispäähän ja tilan Tyvelänlahteen laskevat pellot ympäröivät rakennusryhmää. Tilalta aukeaa näkymä peltojen yli vesistölle. Rakennusryhmän itäpuoli on metsäistä Mustalahteen laskevaa loivaa rinnettä. Vapaa-ajan asunnoksi jäänyt naapuritila Harjun jälleenrakennuskauden asuintalo näkyy Tyvelän peltoauekan reunassa.

arviointi:

Tyvelällä on paikallista asutushistoriallista merkitystä viimeistään 1800-luvulla asutettuna tilana. Tila on edelleen asuttu ja rakennuskanta edustaa 1900-luvun jälkimmäisen puoliskon rakentamista. Kohteen rakennushistoriallinen merkitys jää vähäiseksi asuinrakennuksen ollessa varsin tavanomainen 1960- ja 1970-lukujen taitteen asuinrakennus. Myös tilan muu rakennuskanta on ajalleen tavanomaista. Kohteella on paikallista maisemallista merkitystä sen sijoituessa veistöön laskevan peltoauekan keskelle maisemallisesti kauniille paikalle.

lähteet:

Rakennuslupa 36/69, Kivijärven kunnan rakennuslupa-arkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

TYVELÄ

id:	309846
rakennustyyppi:	asuinrakennukset
alkup. käyttö:	011 yhden asunnon talot
nyk. käyttö:	011 yhden asunnon talot
ajoitus:	1970
suunnittelija:	-
kerrosluku:	1
perustus:	betoni
runko:	puu
vuoraus:	puhtaaksimuurattu punatiili
ulkoväri:	punatiili
kattomuoto:	loiva satulakattu
kate:	profiilipelti, tumma
ikkunat:	tuuletusikkunalliset

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

URTTILAN AITTA (V104JÄLKEEN)

(M. Kervinen)

id:	209071
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	1945-1974
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Urttila sijaitsee Urtinniemessä. Paikka on ollut tyhjiällä ja hylätyn oloinen jo vuoden 1994 inventointia tehtäessä. Piha on nyt heinällä ja etenkin rakennusten ympärillä ja pihan reunoilla on korkeaa horsma- ja ohdakekasvustoa. Pihapiiriä ympäröi kookas puusto. Järvi häämöttää juuri ja juuri rantametsikön läpi. Pihapiirin läpi vie vaatimaton ajoura niemen kärjessä sijaitseville parille kesämökille.

Urttilan asuinrakennus on rakennettu v. 1960 Keski-Suomen Maanviljelysseuran tyyppipiirustuksen Typ KS/A 80 mukaan. Pihapuolella on pieni lapekattoinen umpikuisti ja rakennuksen pohjoispäädyssä on muuta rakennusmassaa kapeampi siipi.

Ylärinteen puolella kulmittain asuinrakennukseen nähden on lautarakenteinen riviaitta, jonka toisessa päädyssä on huone ja toisessa kalustovaja. Aittahuoneita on kolme. Avosolan räystäään alla on kaarevareunainen rimoitus. Aitan paikalla on sijainnut tilan 1960-luvulla purettu entinen asuinrakennus. Tästä päätellen aitta on rakennettu 1960-luvulla. Vuoden 1994 inventoinnin jälkeen aitan länsipäädyssä olleen huoneen ikkuna on laudoitettu umpeen.

Mäennyppylällä Urttilaan johtavan tien itäpuolella on osin hirsirakenteinen, osin lautarakenteinen rakennus. Hirsiosa voi olla entinen aitta, jonka viereen on rakennettu toinen huone laudasta. Kumpaankin osaan johtaa oma ovi rakennuksen sivulta. Takana on lapekattoinen vaja. Rakennuksen perustuksena on nurkkakivet. Vesikatteena on aaltopelti.

Vuoden 1994 inventoinnin yhteydessä mainittuja venevajaa ja yksinäisaittaa ei enää näkynyt pihapiirissä. Pihapiiristä on jo ennen vuoden 1994 inventointia purettu nykyistä asuinrakennusta vastapäätä sijoittunut navetta sekä nykyisen asuinrakennuksen takana ollut riviaitta.

Urttilan ympäristö on nykyään puustoista ja metsäistä. Talon pellot ja niityt ovat sijainneet Urttilaan johtavan tien ja Mustalahden välissä sekä pihapiirin itäpuolella. Ne on metsitetty tai kasvaneet umpeen. Pihapiirin ympäristössä on vielä jonkin verran niittymäistä ympäristöä. Lähimänt vapaa-ajan asunnot sijaitsevat Urtinniemessä parin sadan metrin etäisyydellä. Lähimmät asuintalot sijaitsevat Mustalahden ja Koskilahden vastarannoilla alle kilometrin etäisyydellä.

aikaisemmat arvioinnit:

Urttila on seudun vanhimpia asuinpaikkoja, jonka vanha rakennuskanta on uusiutunut ja jäljellä olevista rakennuksista rakennushistoriallista arvoa omaa vain yksinäisaittaa.

arviointi:

Urttilan riviaitta on komea esimerkki uudemmasta aittarakentamisesta. Sillä on paikallista rakennushistoriallista merkitystä, joskin merkitystä heikentää tilan autioituminen ja käyttämättömyyden olleen aitan kunnostamattomuus.

lähteet:

Urttilan aitta varia-kohde Lokakylässä, teksti, valokuvat, peruskarttaote, asemapiirrosluonnos pihapiiristä, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyy : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyy : Botnia-foto, 2009.

URTTILAN AITTA

id: 309853
rakennustyyppi: aitat
alkup. käyttö: 941 talousrakennukset
nyk. käyttö: 941 talousrakennukset
ajoitus: 1960-luku (arvio)
suunnittelija: -
kerrosluku: 1
perustus: ei täytetty (kasvillisuuden peitossa)
runko: lauta
vuoraus: pystypeiterimavuoraus
ulkoväri: maalaamaton, valkoinen listoitus

kattomuoto: satula
kate: aaltopelti
ikkunat: ovien yllä matalat vaakaikkunat

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti**Keski-Suomen museo****Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019**

KIVIJÄRVI**EI MÄÄRITELTY****VANHALAN ELI TYNNYRIJÄRVEN RIIHI (INV NRO 091)**

(M. Kervinen)

id:	209066
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	asuinrakentaminen
ajoitus:	ei määritelty
arvotus:	ei erityisiä arvoja

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Vanhala eli Tynnyrijärvi on ollut Hiitolan torppa. Torppa on itsenäistynyt ja erotettu kantatilasta vuonna 1923. Tilalta paloi talo 1940-luvulla. Palon jälkeen tila oli tyhjiällä. Tila vaihtoi omistajaa vuonna 1956 ja uusi omistaja rakensi uuden asuinrakennuksen. Se oli yksikerroksinen, loivakattoinen tuvan ja makuuhuoneen käsittävä rakennus, jonka siipiosassa oli sauna ja peseytymistilat.

Vuoden 1994 inventoinnin jälkeen asuinrakennus ja muut pihapiirissä olleet talousrakennukset on purettu ja korvattu uusilla. Pihapiirin eteläpuolelle sijoittuva vanha riihi ja saunamökki ovat säilyneet.

Tie Vanhalaan erkanelee Talviaislahdentielle. Pihatietä on jatkettu 1960-luvun jälkeen pihan läpi johtaneella metsätiellä ja nykyisin metsäautotie kiertää pihapiirin sen lounaispuolelta. Uusi asuinrakennus on samalla paikalla kuin 1950-luvun asuinrakennus oli. Sitä vastapäätä ollut aitta on korvattu autotallilla. Asuinrakennuksen koillispuolella on kevythirsinen talousrakennus. Pihan ja metsäautotien välissä on kolmas talousrakennus. kaikki rakennukset on maalattu siniharmaiksi. Asuinrakennuksen ja autotallin julkisivuissa on hieman ikkunoita korkeampi vaakavuorattu raita, jonka sävy on vihertävä. Pihapiirin nurmikko näyttää vasta uudistetulta ja pihapiiriä rajaa nuori metsä.

Pihapiirin ja metsäautotien lounaispuolella on vanha riihi ja sen takana ilmeisesti entinen pihasauna. Riihi on hirsirakenteinen ja sen kummallakin sivulla on lautarakenteiset, lapekattoiset kylkiäiset. Riihen päädyssä on pariovi ja sen yllä lapekatto. Päätykolmio on pystyvuorattu. Riihi on maalaamaton ja vesikatteena on profiilipelti. Riihen rakennusaikaa ei ole ajoitettu. Tila on ollut asuttu jo 1800-luvun puolella ja on mahdollista, että riihen vanhin osa on 1800-luvulta.

Vanhala sijaitsee Pienestä Tynnyrijärvestä Isoon Tynnyrijärveen laskevan puron pohjoisrannalla. Talon pellot ja niityt ovat ulottuneet puron etelärannalta hyvän matkaa talon pohjoispuolelle. Nyt ne on metsitetty eikä pihapiiristä ole enää näköyhteyttä kummallekaan järvelle. Vanhalan kohdalta eroaa tie muutamalle Ison Tynnyrijärven rannalla olevalle vapaa-ajan asunnolle. Lähin asuinrakennus sijaitsee n. 400 m etäisyydellä Pienen Tynnyrijärven rannalla. Muuten seutu on hyvin harvaan asuttua.

aikaisemmat arvioinnit:

Vanhalan eli Tynnyrijärven tilalla on säilynyt torpan aikaisia rakennuksia, joskin osa uudistettuna ja muutettuina; paikallinen rakennushistoriallinen

arviointi:

Kohteen rakennushistorialliset arvot ovat selvästi heikentyneet rakennuskannan voimakkaan uusimisen myötä 2000-luvulla. Vanhoista torpan aikaisista rakennuksista vain riihi ja sauna ovat jäljellä.

lähteet:

Vanhala; Tynnyrijärvi inv.nro 091, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Rakennus- ja huoneistorekisterin (RHS) tiedot rakennusten valmistumisvuodesta ja käyttötarkoituksesta.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 1998 (1999):toim. Dahlbacka, Carol ja Arkkukangas, Juha. Kruunupyö : Botnia-Foto, 1999.

Kotiseutumme Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki 2008-2009 (2009): toim. Dahlbacka, Carol. Kruunupyö : Botnia-foto, 2009.
Suomen pienviljelijät = Finlands småbrukare

VANHALAN ELI TYNNYRIJÄRVEN RIIHI

id: 309801
rakennustyyppi: varastot
alkup. käyttö: 891 viljankuivaamot ja viljan säilytysrakennukset
nyk. käyttö: 719 muut varastorakennukset
ajoitus: -
suunnittelija: -
kerrosluku: -
perustus: -
runko: lauta
vuoraus: vuoraamaton
ulkoväri: maalamaton
kattomuoto: satula

kate: profiloitu pelti
ikkunat: ei täytetty

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan rakennusinventointi 2019

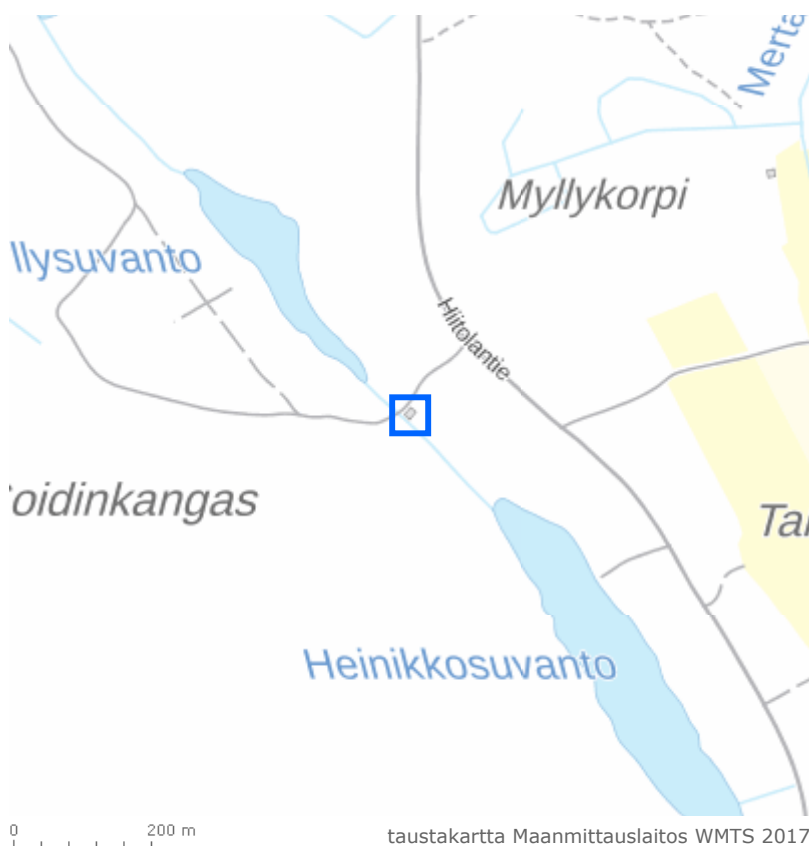
KIVIJÄRVI

EI MÄÄRITELTY

VESIMYLLY (INV NRO V104JÄLKEEN)

(M. Kervinen)

id:	209072
kunta:	Kivijärvi
kylä:	ei määritelty
kiinteistötunnus:	-
sijainti:	-
tyyppi:	maa- ja metsätalous
ajoitus:	ei määritelty
arvotus:	paikallisesti arvokas

inventoija: Minttu Kervinen

inventointipvm: 24.09.2019

kuvaus:

Kivijärvi on alkujaan laskenut Vuosjärveen Lokakylän pohjoispuolisesta Koskilahdesta Kämärin kosken kautta. Maankohoamisen myötä tämä reitti menetti merkitystään. Uoman virtaukseen on vaikuttanut myös vuonna 1863 toteutettu Kivijärven pinnan lasku. Päälaskureitti oli vuoteen 1957 asti järven eteläpäästä Kannonkosken, Pudasjärven ja Hilmonjoen kautta Vuosjärveen. Tuolloin valmistui Hilmon vesivoimalaitos kanavineen Kivijärven Huhmarlahden ja Kämärin välille. Voimala on edelleen toiminnassa ja Kivijärven päälaskureitti kulkee sen kautta.

Kämärin kosken kautta kulkeneessa lasku-uomassa on edelleen useita pitkän mallisia lampia, joita yhdistää ainakin yläjuoksulla pienet purot. Myllysuvannon ja Heinikkosuvannon välissä on Lokakylän talojen käyttämä entisen vesimyllyn rauniot. Vuoden 1994 inventointia tehtäessä myllyn hirsikehikko oli vielä muodossaan, mutta muuten myllyn rakenteet olivat raunioina. Nyt kehikkokin on osin romahtanut ja pahasti kallellaan. Kehikon päälle on kaatunut kuusi. Myllyn vieressä on sammaloituneita kivikasoja. Muita myllyyn liittyviä rakenteita ei ollut havaittavissa paikalla. Myllyn ympäristö on kuusi- ja koivuvaltaista tiheikköä.

aikaisemmat arvioinnit:

Vesimylly on ollut pitkille nurkille salvottu lähitalojen yhteinen mylly. Myllyrakennuksen jäännökset sijaitsevat metsittyneessä ympäristössä.

arviointi:

Kohteella on paikallista elinkeinohistoriallista merkitystä. Merkitystä kuitenkin heikentää purouoman kuivuminen ja myllyrakennuksen romahtaminen. Kohteen voi katsoa jo lähes tuhoutuneen.

lähteet:

Vesimylly variakohde Lokakylässä, Kivijärven rakennusinventointi 1994, tutkija Teija Ahola, Keski-Suomen museon rakennustutkimusarkisto.

Kivijärven kirja (1986): toim. Peltonen, Martti. Kivijärven kunta : Kivijärven seurakunta, 1986 (Jyväskylä : Gummerus).

VESIMYLLY

id: 309854
rakennustyyppi: myllyt
alkup. käyttö: 899 muut maa-, metsä- ja kalatalouden rakennukset
nyk. käyttö: ei täytetty
ajoitus: 1800-luku (arvio)
suunnittelija: -
kerrosluku: -
perustus: -
runko: hirsi
vuoraus: vuoraamaton
ulkoväri: maalaamaton
kattomuoto: -
kate: -
ikkunat: -

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu